

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladv. szerkesztő:

Báné Kovács János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

A hadviselő felek.

A hadviselő felek mai csoportosulásának magva az a szövetség volt, amelyben Andrássy és Bismarck egyesítették 1879-ben Ausztria-Magyarországot és Németországot. Poroszország és Oroszország között már 1870 előtt olyan természetű megegyezés jött létre, amely szinte fölért a szövetséggel. A három császár barátságából szent szövetség látszott feltámadni, de a Balkán eseményei eltávolították a középeurópai hatalmakat Oroszországtól. Helyét a Németbirodalommal egyidős ifjú olaszkirályság foglalta el, amelyet gazdasági érdekei az északi államokhoz utaltak, a gazdasági versengés és a tuniszi kérdés pedig eltávolított Franciaországtól. Olaszország sűrű és gyorsan szaporodó népességét a földművelés nem tudta eltartani, az ipar a szénhiány miatt akkor még lassan fejlődött s így az országnak égető szüksége volt oly területre, ahova népfolótlóságot levezethesse, anélkül, hogy

elveszítene. Így érthető bosszúsággal vette tudomásul az olasz kormány, hogy Franciaország ráette kezét Tuniszra, amely tőle alig 200 kilométernyire fekszik s ahol már akkor sok olasz telepedett meg.

S mindennek dacára Olaszország népe nem feledte el, hogy az állam megalakulását a franciáknak köszönheti, kik kiverték az előttük zylólt osztrákokat Lomhardiából s ezzel megvetették az olasz egység alapját. De a vérokkonság is a másik oldalra vonzotta őket; az irredenta mozgalom, az albán kérdés, az adriai és balkáni versengés pedig végleg eltávolította őket tőlünk. Most diplomatiailag eredménynek tekintjük, hogy „szövetségeseink” nem támadott meg bennünket.

*

A hármás szövetség megalakulása után Franciaország számára nem maradt más támasz, mint Oroszország, melyet bár méltatlannak tartottak a művelt a demokratikus köztársasághoz, mégis a revanche gondolatától sarkalva veszedelmesebbnek ta-

lálták a mérsékeltebb, de germán cáristumot, mint a vadabb, de távolibb orosz cáristumot.

Pedig a két előbbi ország között alig vannak érdekellentétek, sőt inkább egymásra vannak utalva. Földművelésük és iparuk termékei különbözők. Kereskedelmi érdekeik alig keresztezik egymást, a gyarmatosításban is ritkán találkoznak. De Franciaország nem tud megnyugodni abban a tényben, hogy közvetlen szomszédságában egy olyan hatalom keletkezett, amely alkalmas arra, hogy kelet felé való évszázados terjeszkedési törekvéseinek örökre gátat vessen s amelynek ereje az övét évről-évre jobban föltúlulja. S így ahelyett, hogy közeledett volna Németországhoz, inkább kibékült ősi ellenségével Angliával; megegyezett vele Afrika felosztásán, a Földközi tenger uralman s elkezdte utját egyengetni az angol-orosz megértésnek. Az óriási érdekellentétek folytán a két világbirodalom az orosz-japán háború alkalmával már majdnem nyíltan szembe került egymással, mégis ez vezette le a

Anyja és fia.

— Kép a harctérről. —

Ott messze idegen tájon,
Hol már nincsen lomb a fákon,
Bug az ágyu, folyik a vér...
Harcol apa, fia, testvér...

* * *

Szörnyű ütközetnek vége,
Hollakat raknak szekérré,
Egyik éppen most vonaglik,
S ajka ilyen szókra nyílik:
„Székelyföldön, messze innen
Elrejtett kis csendes völgyben
Faluszéli ócska házbán
Óreg asszony ül magában.”

„Reggel, est e, tudom róla,
Ki ül a pitvar ajtóba,
A kanyargós utat nézi
S ha embert lát, fiát véli.”

„Engemet vár! . . . Jó pajtások!
Ha a földet rám hánvlatok,
Ne tudassátok halálom,
Egy fohászban megtalálom.”

„Hadd üljön ki reggel, este,
Anyám a pitvarba lesve;
Hadd legyen remény szívében
Hogy még meglát életben.”

„Igy a napok egyre mulnak
Mig szemei lecsukódnak.
Kit a remény sirig kísér,
Van vigasza, bármily szegény.”

És a fiut elhantolták,
Halálhívet nem tudatták,
Székelyföldi kis kunyhóban
Reggel este az ajtóban
Óreg asszony ül magába,
És a fiát várja . . . várja.

ZOMBORY GYULA.

Elbeszélések a háborúról.

A háború első női mártírja.

Egy vasuti ór feleségének hőstette.

A máramarosi harcokból való ez a páratlaul álló történet, melynek hőse Mészáros Istvánné, egy máramarosmegyei vasuti ór felesége.

Egy tiszt a következőkötök mellett el az esetet:
— A Kárpátokban operáló osztrák-magyar hadsereg tisztjei egyébről sem beszélnek szabad idejükben, mint Mészáros Istvánné hőstettéről.

Osram dróflámpa

75%-os árammegtakarítás
Ragyogó, fehér fényvel ég

közül levő feszültséget, a többi elvégezte diplomácia.

A többé kevésbé nyílt orosz-francia támogatással megindult balkáni háború súlyos csapást mért a harmas szövetségre, Törökországot pedig kiszorították Európából és a hol még három évvel ezelőtt támogatására számítottunk, ott ma számunkra csak actív ellenségek és sarokba szorított barátok vannak.

Ily körülmények között indult meg az elleneink által 1917. évre tervezett hadjárat, melyben az entente számbeli ereje nagyobb lehet, de az erkölcsi prestisz és az igazság a mi részünkön van.

A számok különben sem lehetnek elegettek a siker kérdésének eldöntésénél, mellettek oly hatalmas tényezőket kell tekintetbe vennünk, amelyeknek hatásait meg sem becsülhetjük.

Igy például: Nagy befolyással van az eredményére a hadsereg emberanyagának és felszerelésének minősége, továbbá hogy Németország és Ausztria-Magyarország egyetlen összefüggő terület, egységes szellemű és nyelvű hadsereggel, ahol mindenki megéri egymást, míg amott a tiszték is alig tudnak egymással érintkezni. Azonkívül az ő országait tengerek vagy ellenséges területek választják el egymástól, míg mi zavartalanul odatalunk örökinket, ahova jónak látjuk. A támadás és védelem terét mi határozzuk meg, ahol a terep reánk nézve kedvezőbb

s ellenfeleink kénytelenek ehhez igazodni, melyben óriási segítségünkre vannak a vasutak, melyekben Oroszország nagyban is hiányos. Mindazonáltal az óriási harcoknak ma még beláthatlan következményei lesznek a politika: határok eltolódásában és a hatalmak jövő csoportosulásában, melyben, adja Isten, hogy a szerencsés kimenetel után mi is számottevő helyet foglalhassunk el.

A magyar virtus.

Tizenkét magyar vadász győzelme 200 orosz fölött

— A hazatért sebesültek beszélnék el egyes esodátokat, vitéz történeteket azokról a esatárokról, ahol magyar katonák részt vettek.

— Ezeket a történeteket az itthon maradtak alig tudják megérteni, hogyan is lehet az, hogy 12 ember megtudjon tenni és el tudjon fogni 200 embert. Bizony ide nagy lélekjelenlét és hősi bátorság szükséges.

— Az alábbi esetet Simó Béla nyug. főispán vadász önkéntes fia beszélt el, aki sebesülten fekszik atyja kastélyában s most kapta meg a vitézségi érdemkeresztet a hadi eskümenyvel.

— A párját ritkító hadi eset a lemborgi ötközetben történt.

— Simó Béla önkéntes vezetése mellett tizenkét vitéz vadász szorult be a Galagory körüli nagy erdősekbe, elvágva zászlójától, körülötnék dult a harc mindenfelé, ágyú és géppuska borzasztó tüze. Minden igyekezet hiábavalónak látszott arra, hogy a

Nyolcezer főnyi gyalogcsapat K... falu határában, huszonkét ágyúval, N... hágó mögött lovacserejű, négy üszérűgöggel, gyalogcsapat kombinációra Egyesület... én péntek délután M... helységél osztrák-magyar sereg holléte, ereje alaposan kipuhatólandó, támadás heves

L. tábornok.

A vezérőrnagy örmében két ezer kononát adott jutalmul a fontos missziót teljesítő asszonyoknak, akit vissza küldött az őrházba a további táviratok megszerzése végett.

A távirat, mint a szövegből megállapítható, nagy fontossággal mert tisztába jöttünk az orosz hadállásával és a jelentés nyomán ütköztek, ütköztek után nyertünk meg és az oroszokat minden vonaluk megvertük. Másnap az asszony szintén jelentkezett egy ugyancsak fontos távirattal.

De harmadnap... reggel hiába vártuk. Nem jött többé. Egy vasuti altisztől értesültek, hogy az orosz katonák rajtakapták a mikor a táviratokat elfogni megkísérelte. Megláncolva viték el a közeli hadiszállásukra, a hol golyó általi balraa itélek, melyet azonnal végre is hajtottak rajta.

A mikor a vezérőrnagy, a ki osztrák származású és magyarul egy szó sem tud, értesült az asszony tragikus, de megficsosított haláláról, maga elé hozatta a két kis anyátlan-szártan árvát, a kit addig is jószívű magyar vasutas családok vettek oltalmukba. A vezérőrnagy kijelentette, hogy a két gyermekét pártfogóságra veszi Becben felnevelvetti őket és jövőjükről gondoskodni fog.

Mi pedig tiszt-k, mindannyian mélyen meg voltunk hatva a szegény Mészáros Istváné hősiességétől és a vezérőrnagy ember szeretetétől.

körös-körül óriási tululnyban levő orosz harcavonala áttörve, a maroknyi csapat megmenekülhesse.

— Ovatson, Simó önkéntesül ölnék 11 emberből álló csapat megpróbálta a lehetetlent, átérni az orosz vonalat, győzni, vagy meghalni, megfogadták, hogy sem orosz fogoly nem lesz egy sem, sem magat meg nem adja.

— Hamarosan szembekerültek egy 200—250 főből álló orosz gyalogsággal, melyet két oldalról 4 géppuska támogatott.

— Hábózás nélkül vezérelt Simó: — Szuronyt szegesz! Tűz! Előre, fiúk! Éljen a haza!

— Az oroszok — kik mint a szemtanúk és résztvevők mondják, abban a vonalban meg nem láttak és áttekintés nélkül — szinte megdöbbentve álltak a csodálattól, a bátorság és hősi hőz eme közvetlen megnyilatkozása annyira lefegyverezte őket, hogy egyrésztük dacára az őket támogató géppuskák tüzeinek, melytől a vitéz szakaszvezető hősi halált halt, rendetlen lütlással menekült miután az első orosz a hatalmas átléte terméket és erejét Simóvalósággal felnyársalta és pusztá közel egyetlen ökölösséggel vert agyon egy őrmestert, az ott maradt 94 ember térdre esve fegyvert elhajlítva kért kegyelmet.

A legjobb perében érkezett a zászlóalj parancsnoka, Kovács kapitány a harmadik századdal meggyőződhetett róla, hogy hős katonái mellek arra a névre, melyet a vadászok oly fálult büszkeséggel övnék. Sok dolga ugyan nem akadt. Simó önkéntes fozes tisztösséggel jelentette, hogy 11 emberrel 94 foglyot és két géppuskát zsákmányolt, 20 halott és 11 sebesült a többi elmentek. A kapitány meghatottan ölelte keblére a kős önkéntest, melegen gratulált neki lakókeréhez és e-csodás bátorságához és még aznap külön felirattal jelentették be a hadsereg parancsnokságuk ezt a maga nemében oly fényes és katonáink bátorságára oly jellemző hadiünet, melynek következményeképpen most a hadikémiényes vitézségi érdemkeresztet tölntették ki Simót.

HIREK.

Halottak napján.

A halottak, az elhunytak iránti kegyeletés érzelés minden argumentálás ellenére is kivitte a kath. hívőket a sarkterbe, hogy ott a szerettek fölé dobortuló sírhantokat feldiszítve, kedves halottait fölött elisíriák a megkönnyebbülés édes könnyeit.

Oh! Hányan, — kik a mult évben még itt jártak közöttük, — nyugosznak immár ott kint csendes sírjukban, uthagyva minden földi pompát, mulandóságot s a földi kánkság zsorfélségét, mely sebet tite azok lelkebe, kik oly inadó szeretettel csöngt-k rajtuk mindenkori.

Hány hirtelen, hány szülő, hány árván maradt gyermek hullaja a fájdalom keserű könnyeit, elvesztett halottjának sírja fölé s hány bantolós sóhajtás szállt el e napon a haremzre, az ismeretlen tájakra, hol vértünk szárai, sőt ezrei jeltelen közös sírban alusszák immár örök álmukat, egy szebb, egy boldogabb haza fölé álmodozva. Szálljon el kegyeletés érzésünk mindnyájunk szívéből az ő sírjukhoz, uthadjunk egy töhész érettek a Mindenség Úrahöz, kildn maradoitjaitk pedig szeretetünkbe fogadva, felebaráti legszerteub érzetünkkel öljük keblükre, szírtükbe lét könnyeiket, elnyitjuk szenvedéseiket s szüntesük meg nélkülözéseiket; az a legszebb hazafiai eszelekedet, mit az elhunytak érdemeiért s emlékeiért a kegyelet öltárnak áldozhatunk

— A róm. kath. temető díszje. A napokban városi iktatóban véletlenül alkalmam volt azt a gyönyörű épületet megtekinteni, mely a róm. kath. temető beszállásánál a Vécsey Zsigmond elhunyt polgármesterünk mauzóleumát s sírmelegét ábrázolja. A gyönyörű harmonikus alkotás valóban díszje lesz nemcsak a róm. kath. temetőnek, de a meguntató Vécsey Zsigmond utcának is, melynek frontjára van szűrés a díszes épület, amely ha testet fog ölteni vele együtt bizonyára a temetőt övező budaörsi bűrközöt is az a szívesleg posványos akar is el fog egyuttal tűnni minden izlésteleniséggel s méltó környezete legvárandó becsü emléke lesz elhunyt derék polgármesterünknek.

— Az iparkamara közgyűlése. Hazafias érzéstől áthatott szemlében tartotta meg a soproni keresk. és iparkamara legutóbbi közgyűlést, melyen fájalmás érzeléssel emlekezett meg Olefin József elnök, Samu József ipartestületünk elhunyt elnökéről. Örömmel konstatálja, hogy a nyújtás melyet Forster Gusztáv kamarai beltag indítványára indított, immár 10.000 korona körül jár.

Nagykanizsa város hirdetésügyi szabályrendeletével szemben a kamara az iparszabadság érdekében opponál.

Selmeci János kántor indítványára válaszul a kamarai titkár kijelenté, hogy az idevonakozó rendelet értelmében a tanonciskola látogatás alól indokolt esetekben a háborús viszonyokra való tekintettel a tanoncok felmentendők. A kamarai kultúrák sorában Móger Károly nagykanizsai és Roth Jenő községi paros mesterek léptek ujan be.

— Kiténtetés a halálós ágyon. Az egyik bécsi kórházban egy gyalogos kapitány viródik a halállal. Csapata élően épben rohamra ment, mikor több golyó találta és gyógyíthatatlan sebet ejtett rajta. Egy régi jóbarátja, aki a hadügyminisztériumban teljesít szolgálatot, értesült a százas rohammentlen állapotáról és arról is, hogy a sebesült halálában egyre azon töpreng, vajjon a legelőbb hazul, a király tudomást szerzett-e az ő lösi helytállásáról. A szerencsés véletlen úgy rendezte, hogy a haladók kivánságára jóbarátja révén tudomást szerzett Károly Ferenc József trónörökös, a ki aztán néhány óra múlva már telefonon közölte, hogy a király a hadiektimennel díszített katonai érdemkeresztet adományozta beteg vitézének. A haladók ágyánál csakhamar megjelent egy nagyraugó tiszt, a ki szép beszéd kíséretében átadta az érdemkeresztet, melyet egy jelenlevő nagyraugó tiszt kölcsönzött oda a maga mellől, mivel vasárnap lévén, hamarjában nem szerzhették másikat. — Szem nem maradt szárazon a megható eseménynél és az örökké emlékezőtől él annak, a ki tanuja volt.

— Gyászintézkedések. A Nagykanizsa Emberbarát Temetkezési Egyesület értesíti t. tagjait, hogy elhunytjának lelki ódvért november 4-én, szerdán a felső templomban reggel 8 órakor kezdődő gyászmisét mond.

— Anglia hadviselése egykor és most. Hogy Anglia hadviselése mindig ugyanolyan volt, mint most, bizonyítja William Pitt egyik beszéde, melyet 1777-ben az angol felsőházban mondott. Az ősz államférfi így szól:

— A mi csapatainknak eddig Amerikában kevés szerencsés volt az egyesült gyarmatosok ellenében. Mégsem volt joga kormányunknak a vadki segítségéhez folyamodni. Nem tudom, a kormányon padon ülők közül ki hívta segítségül az indiai barbárokat a fajokon gyarmatosok ellen. Aztal valódom én, vagy ha többek voltak, őket, hogy megsejtették a szokást, erkölcsöt, jogot és igazságot és Anglia tiszta címerét buncokolták az indiai segítség elfogadásával. Kérvelem a bíróság vagy bíróság

megbüntetését és az erköltesen, igazságtalan eljárás megváltoztatását. Valamennyi püspök minden keresztény gondolkodó ember, — bizonyos vagyok benne, — támogatni fogja javaslatomat.

Pitt essőlött. A többség elvetette a javaslatot. Valamint most is közömbösen nézik az angol püspökök és a lordok, hogy a kormány rúszítja a fajokon németekre a sárga japánokot és a hindukat, szövetségben a franciákkal, a kik fekete csapatokat hoztakat Afrikából az európai háterre.

— A soproni kereskedelmi és iparkamara által a Magyar Vöröskereszt-Egylet részére indított gyűjtés eredményére: Forster Gusztáv nagykereskedő és gyáros, Sopron 1000 K., Kereskedelmi és iparkamara, Sopron 4.000 K., Soproni Kereskedők Egyesülete 200 K., Czellődmőki Kereskedők Egyesülete 200 K., Nagykanizsai ipartestület 50 K., Lőcsmánd és vidéki ipartestülete 100. Első magyar juttató- és szövőgyár r. t., Lajtánfalva 1.000 K. Medinger J. és fia, vegyszeti gyáros cég, Lajtánfalva 250. Magyar robbanóanyaggyár r. t., Zarány 300 K. Export malomipar r. t., Szombathely 100 K., Röttig Gusztáv és Fia, kő és könnyűipar, Sopron 40 K., Keszthelyi takarékpénztár 50 K., Balatinevidéki takarékpénztár, Belatine 50 K. Kotori takarékpénztár 134 K., Kemesesaljai közgazd. hitelbank, Czellődmők 15 K., Községi takarékpénztár r. t. 100 K., Mura szemlái mezőgazd. bank r. t. 50 K., Répvidéki takarékpénztár r. t., Csepreg 100 K., Soproni takarékpénztár 200 K., Krausz Lajos, postőgyáros, kamarai beltag, Sopron 600 K., Halvax Frigyes, kamarai alelnök, Nagykanizsa 25 K., Spiegel Szigtrip, kamarai alelnök, Sopron 25 K., Prágó Tivadar, kamarai kölg., Keszthely 20 K., A kamarai hivatanoki karának katonai szolgálatra be nem hívott részére 100 K., Összesen. 8.709 K.

— Az amerikai magyarok és a háború. Az Amerikai Magyar Népszava néhány példányát meghozta a posta. Mintha a messi földreidegenbe szakult magyarok lelkét hozta volna. Tele van az uszág hazulról írott levelekkel Anyák, apák, testverek írnak elszakadt vérének, hogy jöjjenek haza, mert veszedelemben van az édes szülőföld, a síksággal, hegyekkel, völgyekkel ékes Nagy-Magyarország, ahol edesebb a víz, tőzeesebb a bor, lágyabb a kenyér és édes muzsikál a szél. Gyere haza fiam, írja az egyik öregasszony, sükség van terád. Két öcsöd ott van már Galleciában, ne maradj el se. Ne mondhasz ránk senki a felülből, hogy eldugtuk épkézlál funkat Te benned is magyar sziv dobog, mint két öcsödben, a kik erősen, bátran meutek a háborús, bizván a fegyverben, de jobban az istenben, meg a boldogságos Szűz Máriában kik nem hagyják el az igazak ügyét.

Kovács Ernőnek is így ír öreg édesapja: Gyere haza édes fiam, hiszen te is katonai voltál. Két

öcsöd már elment a király szavára, ne maradj el te sem. Hozd haza családod és menj öcsöd után, mert a legigaziból édesanyád: Magyarország szól. Ha kell, én magam is elmegyek, mert van még bennem is magyar vér.

Gál Bertinek Newyork városába a jegyzővel íratott öreg édesanyja. Györ: haza, mert háboru van. Jóska bátyád is elment és sokan a többiek közül. Nem is tudom elmondani. Ha nem jössz, biztos vagyok abban, hogy többé se én, se testvéreid nem láthatunk, csak emlékezni fogunk rá, hogy nekem is van egy fiam. Gál Bertalan, de többé nem láthatjuk.

Ilyen leveleket visz a posta Amerikába, az amerikai magyarokat pedig eljogja a lát Ezer meg ezer emlék száll át az oceanon, ezer meg ezer sóhajtat. Nem tud onnak ellenállani, a kinek módjában van hazajön, mert szó a puská Galleciában, meg loun a Száva mentén.

A téli háború borzalmi ellenkatonáinknak préme van szűkségük, akinek van, küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

Legújabb hírek a háboruról.

Bécs, november 1. Neu Freu Presse jelenti: Deutschmeister erdén tagdolított különös sikereket aratott San folyónál, amennyiben átcsalta rajta az oroszokat és azután mindannyiukat elfogták. Tizennyolc tiszt és ezerötven katonát került fogságba.

Kostantinápoly, nov. hivatalos. Elfogott orosz matrózok vallomásából és orosz flottai hajói között levő aknakeres jelentéséből kint, hogy oroszoknak az volt terük, hogy Bosporus bejáratát aknával elzárják és török flottát, mely aknakeres flottán két teljesen elkülönített részre oszlott volna teljesen megsejtsék a feltevésben, hogy a vegmatadítás veszélyének van kitéve és abban a hitben, hogy oroszok ellenségeskedést előzetes hadüzenet nélkül megkezdtek. Flottánk Szabasziopolombombázta és Novorosszisk kitévésbe elpusztított ötven petróleumraktárt, negyven katonai szállító hajót, tőben gabonarakárt és két örneküli táviró állomást, azonkívül Odessza előtt egy cirkáló elrúszelt és egy másik orosz cirkáló súlyosan megrongált, mely alkalmasint orosz önkéntes flottának egy hajója ugyancsak elrúszelt. Odesszában és Kibesztopolban két petroleumraktárt pusztított el tüzelésünk.

Miniszterelnökség sajtóosztálya

XXXI ik magyar királyi
játékonycéu államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelmű közhatalu és játékonycéuokra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyer-ménya van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug kesszében.

Főnyeremény 200.000 korona kesszében.

Továbbá:			
1 főnyeremény ————	30.000 K. kessz.	20 nyer. á 200 K. ————	4.000 K. kessz.
1 —————	20.000 ————	40 ———— 150 ————	8.000 ————
1 —————	10.000 ————	100 ———— 100 ————	10.000 ————
1 —————	5.000 ————	200 ———— 50 ————	10.000 ————
5 nyer. á 1000 K. ————	5.000 ————	2500 ———— 20 ————	50.000 ————
5 ———— 500 ————	2.500 ————	12000 ———— 10 ————	12.000 ————
10 ———— 250 ————	2.500 ————		
		14885 nyer. összesen ————	475.000 K. kessz.

Huzás visszavonhatatlanul 1914. évi december hó 9-én
Egy sorajegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az uszeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottojévedéki igazgatóságnál Budapestben (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-adv. v. ún. „hatalmál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohányüzemben és váltóüzletben. Jáfektérítv. szavára hátkinek ingyen és bérmentve küldetnek.

A magy kir. Lottojévedéki igazgatóság

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségeseink kedvéért a védtelen magyarok osztrákok és németek irányában tanusítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlasi gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesiten minden ellen irtóháború indítottak, ami francia. — A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyagözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek boycott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitorolni a finomabb papamrogókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica” Cognac Médicinala néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatica” borpárlata minden jobb esemegeáru és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica” fumei gyógykonyakja azonban felül, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetemesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízoló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Jó anyák goudoskodnak arról, hogy gyermekeik ápláló izletes és édesítisztaakat, kaphanak vacsorára. Kérés fáradtsággal, olecson, kitűnő édesítisztaakat készíthetünk dr. Oetker-féle pudding-porokkal, melyek különbözök mint pl.: vanília, málna citrom és csokoládé ízekben kaphatók s a kicsinyok által unjogó fogadta-asban részölnek. Egy 15 filleres pudding-por csomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5—6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcslezzel, tejjel nélkül készítjük, azon szerek fokozzák a jóit valamint a tápértékét. II.

1905. évi kitérővel hóvált
Berger gyógy-kátrányszappana
G. Hall & Comp.-ól.
Kiváló orvosi ajánlás az Ekcéma legelőb Allergiában a legjobb eredményekkel. Kiváló minőségű.
Borkültetés átmenet
különböző árúkat, legelőb az Allergiában, valamint a székrekedés ellen. Tartalmaz 40 részölő fakartot és lebegőben különféle, a székrekedés ellen, különféle gyógyszerekkel. Makara hóltólaként a 2200 Budapest.
Berger kátrányszappana.
Mánesek és gyermekeknek enyhebb hatású kátrányszappan
Berger glicerín kátrányszappana.
Továbbá kátrány nélkül a bőrre
Berger-féle Borax-szappan
pellehas, napfűtés, szappal, minthogy és más hóltakok ellen. Darabja tisztáltsal együtt 10 fillér.
Uj: Sterger-féle olajos hátrány szappana.
Kiváló hatású hóltólakészkészítő. Tej- és székrekedés ellen, valamint kiváló hátrányos székrekedés ellen. 150 korona. Kéjjen kifejezetten Berger-féle G. Hall & Comp.-ól és a német országban a 101 a mellékelt levelezési címre is adható.
Külföld: Wenzl 1888. október hóltólakészkészítő a székrekedés ellen. Wien 1913. és az 1900-ik évi parisi világkiállítás aranyéremmel. Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és székrekedés ellen. Nagybán, G. Hall & Comp. Wien. H. Hefner-Moserstrasse 11-13. Budapestben nagyban és kiskeresletben. Több József gyógyszerárúban Károlyi-utca 12. Hóltólakészkészítő. Thalhammer és Söllner, Köchelmeter, Fligler és Söllner. Hádorvosi Testvérekkel, Szeles Nándor. Vágykérésű. Nyírva. Nándor. Tóvári. Független. Vágykérésű. Készítésben minden gyógyszerárúban, jobb drogeriában és Hátrányosoknál.

MILKA
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE
Suchard

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kóssunk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről, annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNÁ!

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a kipróbált
„OTTOMÁN” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZALLODA BUDAPEST.
VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM.
ELSŐRANGU SZALLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.
A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hál. — Lakosztályok, fürdőszobák. — 150 szoba, 6 koronától kezdődőleg. —
Elsőrendű étterem és kávéház, estánként magas színvonalú hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Majelenk hálón és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszer 10 korona, félév 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Velejős szerkesztő:

Báné Kovács János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-ter 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

A francia nép halála.

A francia irodalomban illetve sajtóban nagy izgalmat keltett Rossignol György „Legény emberek és egykék országa” című könyve, melynek olvastára méltán elszomorodhatnak azok a franciák, kik mélyebben gondolkozva, a könyv rideg, közömbös számításai s küszöbön levő halála felől, mely annál rémitőbbé teszi a veszedelmet, hogy a míg a Rajnán innen hármán látnak napvilágot, addig odaát csak egy francia gyermek születik. — És e számok nem részrehajló, ékeesen bizonyítják, hogy üzennyelvé év múlva háromszor annyi német katona lesz, a mennyi a francia.

Az 1910. esztendőben Németország 879000, Ausztria-Magyarország 573000, Angolország 413000, Itália 451000, Franciaország pedig mindössze 71000 új polgárral szaporodott

... Igaz, hogy a legutóbbi években Német-

ország növekedése ingadozásokat mutat, azonban a franciáknak vajmi csekély hasznuk van abból, ha a német nép növekedése egyik másik évben elenyésző csekélységgel oszlik. — legföljebb azzal vigasztalhatják magukat, hogy az ő romlásuk után, a többi művelt nemzetek romlása is be fog következni. S ez tény. Amiként a tudományban, művészetben s az eszmék terelésében az első volt, úgy a pusztulásban, a nemzeti halálban is nem egyedül, hanem csak az első lesz, mert a nemzeteknél is niként az egyéneknél. — ki sokat sirt, sokat örült vagy sokat élt az hamarabb hal el, de nincs az a mérsékelt életmód, ami bennünket a haláltól megmenne.

A történelemben is csak úgy meg van a természetes s az erőszakos halál, mint az egyes emberek életében. Az ellenségtől legyőzött és politikailag megsemmisült nemzetek meghalhatnak hirtelen, vagy lassan elöregednek; de amiként az egyedeknél meg nem történhetik, hogy megifjodva előlről

kezdjek éltöket, azonképen a nemzeteknél annak az ellenkezőjéről győzhet meg éppen a magyar nemzet többszöri dicsőséges fel-támadása.

Azonban azon betegségekből, melyek a francia nép erejét s életre valóságát kuszálják megsemmisíteni csak egy orvosság van, a felrészülés.

A francia nemzet két betegsége a destructio, a hatalmi önrés s a depopulatio, az elnéptelenedés, melyeken különböző törvényekkel óhájának segíteni s a melyeket oly parlanet hoz, melyben 257 képviselő agglégény.

E baj forrását a franciák legtöbbször a modern erkölcsökben találja, mások a modern élet gazdasági berendezéséből magyarázzák, míg sokkal mélyrehatóbb magyarázat az, amikor az elnéptelenedést a társadalmi betegséggel hozták kapcsolatba, melyben a modern egyének, úgy a férfiak mint a nők oly nagyok az élethez fűződő igényei s oly nagy az önzése, hogy ezekről

Táborigi mise.

„Ma gyönyörű szép táborigi misét tartottunk a szabad ég alatt.”

(Egy táborigi postai levél lapról.)

Remek idő volt. Éppen kelt a nap.
Sötétlékek voltak még a hegyek,
A Száva fürgén csillogott amott.
És rózsaszímben fenn a fellegek.

Az ezred sorban, némán állt fel és
Alig hangzottak a vezényszavak,
Egy kis dombon, néhány fa hús tövén
Fehér ruhában lép fel most a pap.

Fehér kis oltár. Két szál gyertya rajta,
Tarka virágok a kereszt fejen.
A pap mellett négy szürke katona
Összetett kézzel. Mindnek könny szemén.

Felhangzik most lassuan, áhitattal,

A véckürtöknek szója. Csendesén,

Mind égi kar, zengi a halk zene:

„Elédbe jöttem, áldj meg Istenem!”

Mély csönd... s megszólal magában a kürt,
A sok kéz mind a csákokhoz tapad.
Majd térdre hull ott a sik, zöld mezőn
És mellett veri az egész csapat.

A csengő cseng... Az Ur szent Teste fel,
A magasba száll ott a pap kezén
És megáldja a sok-sok katonát,
A kik közül ma sok — Elédbe mén....

Végén vagyunk. Az ezred tisztleg,
A zenekar a „Néphimnusz”-ba fog,
Aztán vonul egész csapat tovább...
Itt a kürt szólal... amott meg a dob.

Csalódások.

Írta: BERKE LASZLO

Megint ősz van. Nehéz, szörke köd lepi el az utcaikat s fagyos lehelletével megbénítja az ember idegeit, kiol minden munkakedvet. Kis szobám ablakából nézem a szomorú képet, mint egykor Lorenzóval s lelkem elmereng a régi idők emlékeibe. Mert amint így belebámulok a nagy szürkeségbe, úgy érzem mintha most is ott lennék a felső ausztriai hegyek között, látom a szöke Dunát a Bünaikkal (régi lovagvár) s a karthausiak magános kolostorával, amint büszkén néz le az alatta elronuló hatalmas fehér sávra, mely a hegyek között összecsorruva drótt gyorsasággal rohan előre... De hogy is volt hát?

A felső ausztriai hegyóriások vadregényes fonyvessé között hatalmas börtönön áll egy komor ódon kolostor. Körülötte csillogó havasok meredeznek ég felé, alatta körben kies völgy terül el. Azok közé a romantikus szépségek közé tartozik, melyekről regényeinkben oly sokat olvashatunk, azzal, a

Miért használunk kizárólag „Osram” lámpát?

„Azért, mivel ezen lámpa mindanna kovelemlenyeknek megfelel, mely egy modern drótlámpa iránt támaszthatók. E lámpa eltorthatatlan, rendkívül takarékosan s mindig egyenletes világosság mellett agyogó fehér fényvel ég.

Valódi Osram-drótlámpák kaphatók: Villamos művekért, szerelőknél és minden szabványos üzletben. — Magyarországi képviselői beszedési raktárral: Fingér és Pita, Budapest, VI., Hajós utca 41. sz.

lemondjon inkább nem házasodik vagy nem kíván gyermeket

A régi időben annyi volt a gyermek, mennyit Isten adott a szülők Isten áldásának tartották s büszkéik is voltak rájuk. A mai ember önző, polygámiára hajlandó s a fényűzők berendezett nyilvános tartózkodásai helyeken könnyen nélkülözhetővé teszik a családiás otthon kényelmét.

Az utolsó száz évben elérte és egyre jobban őrli a francia népet az elnéptelenedés és a destructió. Mind a kettő nagy rombolást végzett az emberiség ez egykori szép ágán. A hajdani hatalmas nemzet idegenek uszályhordozója lett, a szabadság nepe a zsarnok uralom szövetségesevé vált. Belső, nemzeti életük békében és hajban a hazaáruló viszálykodás, az egyéni önzés, a forrongás szomorú példáit mutatja.

A francia destructió eljuttatta az országot a hatalmas ellenség lábai elé, megtermi a szegényteljes leveretés gyümölcsöt és megöli a francia nagyhatalmat, de a mi megemlé is nagyobb baja, hogy erkölcsileg és testileg már régóta romlik, bomlik és hogy energált testében már a lélek is haldoklik. A német csak a francia katonaságot veri meg; a mai franciák azonban önmagukban ölték el a fajt, önmaguk gyalázták meg a régi jó hírnevet és maguk semmisítették meg a francia lelket, melynek nyomán el fog tűnni lassankint a mindinkább ellenszenvenessé váló francia; le fog tűnni az emberiség fájlárg az ág, mely egykor oly szépen virágozott, de mely már undok rothadásba ment: a francia nemzet.

— A Magyar Israel. Gardag tartalommal jellemt meg a „Magyar Israel” 8. száma, melynek minden cikkét a baszafas magyar szellem s az egyetértésre a összetartásra buzdító hang hatja; át s a melyből oly vallási mint hasznos költségségi teljesítésekhez sok nemes szívűből jövő hang szól az olvasókhöz.

különbséggel, hogy ez nem az ábrándos fantázia hanem a természet tisztá, összülte bájos mává.

Itt élt ebben a kolostorban két ifju szerzetes, kiket jó vagy balsorsuk hozott-e össze, de akik elválaszthatatlan nemes barátságot kötöttek egymással, melyre a kolostori riedeg egyhanguságban oly nagy szükség van s mégis oly ritkán található fel! Borongós ködös őszi délutánokon, mikor a szunyadó természet csak a jól futott szobából élvezet nézni, a két jó barát eláradva a szoltározásban és elmélkedésben az idősebbik szobájába vonult, hol a barátságos meleg szobából együtt élveztek a vidék szépségeit. Minden koraoknak megvannak a maga szépségei: a rügyfakasztó virágos tavasznak épp ugyanint a lombhullató — enyészett mintaképének — a szomorú, misztikus ősznek. S ez utóbbinak szemlése oly jól illett a két jó barát szomorú ábrándos lélekéhez, kiknek a sors már életük tavaszán annyi megpróbáltatást, annyi csalódást adott osztályrésztől, hogy panaszait egymásnak el nem mondhatták, lelkük nyomasztó bús gondolatait egymásnak fel nem tártathák anélkül, hogy ne könnyeztek volna, hisz azokban oly sok hasonlót, annyi közös bűzot találtak, mely őket oly rokon lelkűkké, őszinté igaz barátokká tette. Sokat beszélt ezeken a ködös őszi délutánokon öregebb barátjának az ifjabbik egy

Mikor az eső esik . . .

Komor, léleknyomó időjárás. A sulyos, csakasztrike felhők itt járnak a fejem felett valami hussz arasznyira. Szinte döbörögek, hogy lesurolja valamelyik. Hull az eső. Testes, sürű csepegekben. Szímet nélkül, szakadatlanul. Az eszterhéből szőléről el-elkapja egy-egy szelrohamb, hogy szinte porzik. Már ennek nem lesz vége soha. Ugy mutatja. Moslék idős.

Hivatalos dolgban járok a szomszédomban. A kötelesség parancsol. Menni kell. Ha szekere esik is. Itt is, ott is kibukkant egy-egy kíváncsi ábrázat az ablakon. Szinte benne látom a boszankodó kérdést: „No már ki az istennyilának van kedve ilyen időben kőnn máskálni?” . . . Nekem van.

Beburkolózza jól szőrömbe. A esuklyát fel a kalapra. (Eszernyő ilyenkor nagy veszélyes.) És semmivel sem törődve megyek. A kocsi töközől ütemesen ropogtat. Elgondolkozom. . . . Milyen szeszélyes is ez az őszi időjárás? Csak 3—4 uappal ezeltől is majd hogy elvoldatam itt kőnn a mezőn, mikor a tarlót hajkurásztam nyulért. Most meg szinte fázhatnók van. Nyulat ugyan nem láttam, de annál több eget. . . . No lám! Tehát mégis jó lesz valamire ez a kutya hideg eső. T. i. utána egér állományunk örvedetes spaftát fog mutatni. A jó Isten tudja, mit csinál! Hogyan is vetetünk volna el Kinek lett volna kedve azt a drága magot az egerreknék elszórni? Most már a kérdés meg van oldva. Vetegethetünk bátorasággal.

Hála Istennek!
Igy gondolkodom. Igy elmélkedem, miáltal a kerékűzők ütemesen pattognak, az eső pedig kopogva hulladozik csakujamra, onnét meg meggyarapodra. Kőver csapokkal a térdakarómra.

És most . . . most én kérdezem: „Ki az istennyilának van kedve ilyen pocsk időben a mezőt járni?”

Véletlenül balézs felé tekintve, a szőlőhegy alatt, vagy 250—300 lépésnyire, egy gyanus kúlsője, beburkolóztó alakot pillantok meg. Megy a mezőn keresztől kasul. Velem úgalság. Ki lehet ez? . . . Csósz nem! Annak több este van. Az ilyenkor otthon őrzi a mezőt. . . . Avagy tán egy szőlőgazda, ki a hegyről bandukol hazra? . . .

Az sem! Az nem tebelogy átbotába a mezőn. Az az uton megy. Hát ki akkor? Jobban megüzem. Már amennyire a sürű, ködös eső engedti. A hőna

asszonyról. akit imád . . . akit Istenének tart s a P. városban lakik. . . .

Történt pedig egy hideg januári napon, hogy a két jó barát elhagyta a kolostort — ellúkező szándékkal mint mikor beléptek, hogy többé oda soha vissza nem térnek. Szándékukat senki sem ismerte, senkinek sejtette, s a két ifju neki vágott a nagy világnak. annak a világnak. melytől egyszer mindketten oly meghasonulva váltak el, s amelyben most ismét élni vagy szenvedni akartak?

Óreg tapasztalt szerzetesek mondják, hogy aki egyszer szerzetes volt, legyen élete bármily boldog, nem mulik el nap, hogy ne gondolna vissza azokra a kedves csendes pillanatokra, melyeket a kolostor magányában élvezett. S ez a jóslat legelőbb beteljesedett az öregbűbiken, aki először talán elképzelvátva, később pedig elvakítva a pazar világi örömtől, kolostorba vonult ismét, még pedig: abba a kolostorba, amelyből ifjabb barátja egykor annyi reményrel vagy lemondással távozott, — atba a kolostorba, amelynek alakából mind-nap láthatá azt az asszonyt, kőrl az ifjabb barát oly sokat beszélt azokon az unalmas őszi délutánokon.

Igen, ily volt, most már magamra ismerék, pedig Chronos azóta sokat fordított, az idő kerekén! Tavasz volt, virágos szép tavasz, amikor elő-

alatt valami botféléll szorongat. Mint ahogy a vadász szokta vinni a fegyverét Ah! Már tudom! Vadász ez is. De se terlete, se vadászjegye nincs. Csak egy rozoga flintája, meg sok . . . sok gonosz lelkelte. Vadász!

Az idő épen neki való. Ő csak ilyen kedves időben vadászat, nappal a mezőn. Jól tudja, hogy a terület-tulajdonos ilyenkor ki nem megy sommiért. Egész bátorasággal töltheti tehát kedvét a bitang.

Polyton-folyvált figyelem. Mi lesz?

Hirtelen derékszívbem elfordul tölem . . . A hegy felé tart. Ugy látatik megismert s kocsin, attól fél, hogy én is kitudom, hogy ki ő, a hős vőz?

Hiába! A rozoga flinta, meg a sok gonosz lelket mellé, még jó esomé gyávaság is adódik. Bizony, ha most nekem kedvem volna utána állni, még a legelső bajuk futót is lefőzné a gáz. Olyan eszevesztelen m-nekline.

Most egy szőles sokat igéző tarlóra fordul. A közepén elfindul.

Ajj, halad 30—40 lépést, hallom a tompa durranást. Valami van. Sielve, szinte futva rohan előre.

Lohajol!
Aztán . . . aztán magasra tartva felém mutat egy rugdalózó, haláltusáját vivő, nyomorult nyulat.

De már íyelt!
A ciukus betyár még azzaal is boszant, hogy mutogatta tolvajlása áldozatát.

Mit tehetek?
Szorongatam öklömet . . . a zsembombu

Valamelyik piucénél a hegyen uemsokara tüzet rak valaki. Háromlábú cseréplábasban uemsokara „nyulhust” snt valaki.

Az eső csak esik . . . esik!
NAGY VIRGIL.

A téli háboru borzalmai ellen katonáinknak prémare van szükségük, akinek van, küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci utca 38. A posta ingyen szállítja.

szőr látam őt, a legeszebb asszonyt azok között, akitkel valaha ismertem. A hegyek százados erdejét zöldelő lombkorona takarja, légy bársnyos fuvalmak kergetőztek a napfényben, az emberök ibolya osokokkal a kezükben jártak, tele volt minden orgona és gyöngyvirág illattal. Ő az alkalom nézett le a kertbe, ahol éppen kedvege virágim között szőttem ábrándjaim vágtelen fonatát, gyurmekies pajzán kedvteliséssel öze néhány tarka lepke. Ah! hál látam Őt, kőrl a l.-i. kolostorban oly sokat beszélt Lorenz, látam Őt és szomorú volt, mint kinek szívét tükös, nema fájdalom emésztik. És ez a méla szomorúság oly sejtlemessé tette halvány kőrol arcát! Haja csillogó fekete volt, szemei sajátásagosan kifejezők: szemleherje majdnem kőkesbe jázók, bogarai szempillái mint két bársnyos lepke táncoltak fel és alá. Sokáig elbűvöltem néztem az északotó jöleséget, mint Heine szerelmes hája és csábító Lorelyt, míg végre magamból térve kibúlságomból leszakítottam egy esomé piros szegfőt s feléje tartva köszöntöttem Őt. Bátorosan mosolygott, majd hirtelen elrejtőte arcát a függönyök mögé. Én akkor hegedűlni, majd énekelni kezdtem egy fehér függönyös muskátli ablakról, de Ő azután már csak akkor nézett ki, amikor azt vélte, hogy nem látom.

(Vége köv)

H I R E K.

— **Nagybakónak község a katonákért**
Nem hiába derék papa is jó magyar veterán tanítója van Nagybakónak községnek, de nem is halt ki szívükből a régi jó nemes magyar érzés. Hetek óta folyt a munka, kötötték, horgolták, varrták, hímizték a jó bakónaki lányok is menyecskék, míg szombaton délután Müller Károly plebánus egy m-grakotól kérésre szebbnél-szebb holmival jelent meg a jóléti iroda előtt, hogy azokat a hadban levő katonák részére bocsássa. Volt abban haskötők, hópapák, érmelegítő, szebbnél-szebb patyolat vánkások díszes kelműkával hímzve, mintha mindegyik stáflurungnak készült volna s mindegyik kis lány a magánának szánta volna küldeni. Seinté öröm volt nekik a szebbnél-szebb kézi munkáikat, mely akármi-ly városi könyves kis lány munkáját is felmunkája s öröm volt megküdni, hogy mindez a sok munka Müller Károly plebánus és Papp Mihály öreg mester uraknak érdeme első sorban is, kik nem szünetek meg fáradozni, buzditani, lelkesíteni s a saját szükből az egyéb pénzüdmányain kívül a holmikköz szükséges pamutot hordani. Gratulálunk az derék községnek s érdemes vezetőiknek egyaránt.

— **A jószágos öregasszony** Sebeslét katonáinkat az emberek a szütkőn keresztől nézik és dődelgetik is őket, mint a kik a vérük hullásával váltották meg a jogot a nagy szerencsével. Nincsen is senki az itthon maradtak közül, a ki ne juttatott volna valamit a sebeslét meg a beteg katonáknak. Tele van az adakozók nevével nap-nap után az újság. De vannak olyanok is, a kik csendben, titokban adják a maguk adományait. Ezek közé tartozik a jószágos öregasszony, a ki nap-nap után megjelenik az első számú begyógyászati klinika kertjében és egy-egy skatulya cigarettát osztogat ki a bakónak. A cigarettá mellé virág is dukál s a beteg harcosok friss székfűt tűznek a süvegük mellé. A beteg katonák már várják az öregasszonyt s tisztességűdően köszöntik, mint a ki pontosan eszelezi az ő jószágát. Történt, hogy az öregasszony kimaradt s a bakák hiába várták. Nem tudták hová sorolni az esetet De megnyugodtak, mert hát mindenképp vége szakott lenni. Alig mondták ki az utolsó szót, megjött egy boy és hozta a cigarettát.

— **Bezta a nagyságos asszony** — mondotta, — hát csak velem küldi a dohányt katoná uraknak!
— **A katonák megkérdezték,** hogy hogy hívják a jövendő hölgyet. A boy azonban nem mondta meg.
— Nem szabad. A nagyságos asszony nem akar az újsáka kerülni...

... Vannak még eszende jó-ágos szívek...
— **A nagykanizsai állami elemi iskolák** tankötelesséinek szűlői, — mint írtésülteknt — aggasztja az a körülmény, — hogy egyelőre járvány miatt, — később pedig a miatt, — hogy új iskolai épületeket katonai kiegészítő körházaikkal foglalták le s a város területén tantermeikkal alkalmas helyiségek nincsenek, nem bérlethők; az iskolai év megkezdhetésére nagyon kevés a remény. Erre a szülői aggodalomra való tekintettel e tárgyból illetékes helyek tájékoztatók s ennek alapján közölhetők, hogy az áll. elemi iskolai növendékeknek névze az az iskolai év semmiesetre sem váz el; mert a legkedvezőtlenebb esetben is — (ha t. i. itt az 1914/5 iskolai év egész folyamán sem taníthatóknak) — a jövő 1915/6 iskolai évben a tanítási órák számának kellő fölmelése és a hétévesi szünetek elhagyása után két osztály tanítási anyagját elvégezhetik. Indokolt lenne az aggodalom a IV osztályos növendékek szemben akikkel nagyrésze a jövő iskolai évben magasabb fokozatu iskolába önjutt állépn. De ezekre vonatkozóan az a terr, hogy az említett

legkedvezőtlenebb esetben 1915. június ötösök napjában csoportonként magánvizsgát tethetnek majd díjazással. Ők erre már most szorgalmasan készülnek is.
Szalay Sándor

— **A sétatér rongálói.** A legtöbbször időkből sajnálattal kell tapasztalunk, hogy a vasuti negyed 12—13 éves gyermekei délutánoként a sétatéren valóságos rombolást visznek végbe, fákat metélnék körül s cserjéket taposnak ki helyükből durva játékaik közben. Helyen való lenne, ha a közelben pusztuló rendőr néha a sétatéren végig nézne, s a rendőrségnek közlő önhányt fölön fogva s a rendőrségre vinne, ahol egy kis kéki kioktatást öket az ültetvények iránti kíméletre. —

— **Akit jegyzőúr juttatott bitóra.** A háboru kitörésekor egy bácsai szorb ügyvéd átszokott Szerbiába s bállt a szorb hadseregbe, ahol főhadnagy ranggal küzdött ellenük. Egyik szavamint ütközésben fogságba került. Mikor a foglyokat végigvették a kis városban, egyik magyar tiszt, aki iskola-társ volt a hazarülőnek, ráismert és nevéen szólította. Az áruló, eltagadta a nevet. S talán sikerült volna a vakmerőség, hogy ha a magyar tiszt nem ismeri családí viszonyait olyan részletben. Mikor a foglyú hazarülő még a nevet is letagadta, a magyar tiszt megmondta az áruló feleségének lednyevét, a hónapot és napot, amikor egybekeltek s egyben lehuzatta a hazarülő ujjáról annak jegyzőúrját. A katonabírák a jegyzőúr belsője véseit adatokból megállapították, hogy a magyar tiszt nem tévedt. További persze nem tagadott az áruló. Elítéltek közt állali halálra. A kis város főutója megtelt néppel, mikor a kivégzést dobszóval kihirdették az egyik táviró oszlop körül negyöszög formált a katonai kaszáltság. A negyöszögön belül az ítélet végrehajtói. A táviró oszlopra 2 és fél méter magasságban jó erős kampószöveget ver egy népféllő. Lászik rajta, hogy szivesen teszi. Tompa dobörgés, hosszák a hazarülő. Csönd — idegpattonat kínos csönd. Az elincit remeg. Töprán néz körül. Mikor a bakahővér megragadja, összeragzen. Egy nevet sít ki — tán többet is akar mondani, de nincs rá ideje, mert a kövörtök pillanában nyakán a haruk és a bakahővér huza föl a szögig. Nem gyenge jégöltöt embernek való látvány — amint kalimpál, rugdalászik. Teljes három óráu át fogott, lobálított a szélben. Aztán levágják és ott a táviró oszlop alatt ásták gödröt. Ott földeltek el az országút árkában.

— **Magyarul beszélt a kozák.** A gradeki utközében megsebesült egy budapesti ügyvédjelet, ő mondta el a következő történetet, amely adalékkal szolgálhat a háboru romantikájához.

— Száradunk több sikeres támadás után rohamot intézett egy erős telé, ahol egy nagyobb muskaszegesapat volt gépfegyverosztaggal. Engem körülbelül a feleuton ellenség golyó ért, amely feletrített. Még, egynehány pillanatig harcoltam társaim felkását, az ellenség fegyverek ropogását, — aztán előestültem előttem mindn. Éjszaka volt, mire magambor tértem Szörnyű percekét éltem át. Megvoltam győződve róla, hogy elveszem. A győtrődéstől és a seblőtől aztán újra elalattam. Amikor újra kinyitottam a szemem egy kozákot vettem észre, amint lováról lehajolva figyelt engem. Előnte csak eszedesen nézdegélt s akkor el a végsőkre elkészülve már a pika hideg vasára gondoltam, egyszerre megszólalt és tiszta magyar kiejtéssel kérdezte:

— Hol sebesült meg?
— Meglepetésben nem tudtam szólni, csak a melleimre mutattam, hogy ott. A kozák erre leszállt a lováról, nagy figyelemmel és óvatossággal kigombolta a bluzomat, knácsából öntött vizet lemosta a seb környékét és ideiglenesen kötést rakott ráom. Majd ismét felült a lovára, elnyargalt és vizet hozott nekem.

— Tud lábra állani? — kérdezte ezután.
— Próbáltam, de nem sikerült. A kozák erre felemelt és feltett a lovára. A hátam mögé ült, átkarolt és lassan elindultunk. Közben húst vet elő a toriszteréből és átnyújtotta, hogy egyem. A seb nem fájt, ettem is egy-két harapást, de a nyelés nehezen ment Nekibátorodtam és mekérdeztem tőle, hogy honnan tud magyarul? Elmondotta, hogy évekig élt Nyíregyházán egy boltonál, mint segéd. A magyarokat nagyon szerette, mert jól bírtak vele és sajnálta, hogy a cár háborúba keveredett velünk. A harcok folyamán négy ütközésben vet részt ő még egy magyart se bántott és bár többször vágta előlőrsi szolgálatot, a magyar hadállásokat sohasem árulta el. Vagy egy feletáig haladtunk így, amikor eszedes örtüz világított felénk. Az örtüz körül magyar bakák voltak, am előre-seknek. Mikor az örtüz közelébe értünk, az orosz kiemelt a nyeregéből és azt mondotta, hogy mitán ő távozik, kiáltás és az előrsők meg fogták hallani hangomat. Aztán elngertett. Láttam, hogy egy bizonyos távolsgában megélt és figyelt. Kiáltásomat az előrsők csakugy meghallották és tíz perc múlva a győztesek már vittek engem a költözőhely felé.

— **Kibékült az ellenségével a kórházban.** Az egyik kolozsvári kórházban egy Uszkónd megsebesült székely huszárt hoztak. Türelmetlenül várta sebének begyógyulását és az orvosokat is folyton azzal zaklatta hogy:

— Tegyekem velem már valamit, mert itt halálra unom magam a sok tevébén. Lóra szeretnék ülni, hogy viszonlatlissam az én kedves muskaszám! — Addig öntötte, hajtozta, hogy muszátk szeretne látni, mi a kogyes sors teljesítése kíván-e. Egy kozákot hoztak Kolozsvárra, a kinek a fején hagyott snlyos emelkedéstől az éles huszárkard pengéje. Vélletlenül ugyanabban a szobában helyezték el a kozákunkat, ahol a huszárt fektet. A vörös ördög nézi, vizsgálgatja jó darabig a kozákot és kutatóll emelkedésében hogy hol látta ő ezt az ismerős pótt. Egyszer csak nagyot ordít, felngrik agyából s a rozskót muszka elő vágta magát. Tört német-szergel írárvál:

— Te kutya, te voltál az aki engem megsebesített!
— Az orosz is ráismer emberre, megszeppen s kéro hangon esillapította a vörös ördög dühét rámtatva bekötött fejére:

— Te sem bántál el euvelem külömben — válaszként busan a valamiesket németül tud muszka Farkasszemét nétek egy darabig, majd a vörös ördög dühühörlött arra — lágyul, odanyújtja a snlyos emelkedést muszka foglyunk jobbit, hatalmas megrázta. Azota nagyon jó barátságot kötöttek s ha a huszárnak valami jó harapnivalót visznek be mindig juttat egy pár jóízű falatot kozák szomszédjának.

Legujabb hírek a háborúról.

Bpest, nov. 4. A pénzügyminiszter a mai nap folyamán tanácskozásokat folytatott a budapesti pénzüntetek vezetőivel a hadiszükségletek költségeinek fedezésére kibocsátandó állami kölcsön tárgyában. A tárgyalások eredményeképpen megállapított nyert, hogy a pénzünc jelenlegi helyzete egy belföldi állami kölcsön kibocsátására kedvező és így a hadikölcsön ki-beosztása után a legközelebbi időre várható.

London a Daily telegraf jelenti Pekingből: okt. 30-iki kínai lapjelentések Shantungból azt mondják, hogy a német agyuk Cingtauu előtt törzserőiben semisítik meg a japánok összes előretolt védőművét és ezzel határozatlan időre toltak ki minden támadást. A Cingtauu mögött elterülő vidék teljesen alá van akasztva és az aknák villamos telepelei állanak összeköttetésben.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségeseik kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlás gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irtóháború indítottak, ami francia — A különféle francia elvevezető mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek bojkott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitörölni a finomabb papramorogókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica” Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógyóelokra is. Az „Adriatica” borpárlata minden jobb esemegeárú és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica” fiumei gyögykonyakja azonfelül, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetemesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felölttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-ÚT 43 SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobákkal. — 150 szoba, 5 korlátol. kezdődőleg. —

Elsőrendű étterem és kávéház, esténként magas színvonalú hangverseny.

Nyomatott a lapfajdoson Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik ápláló izletes és édesztétkat, kapjanak vacsorára. Kovás farsadtéssel, olesón, kitűnő édesztétkat készíthetnek dr. Oetker-féle pudding-porokkal, melyek különbözök mint pl.: vanília, málna citrom és csokoládé izetekben kaphatók s a kiesények által újjonógodtatásban részesülnek. Egy 15 filléres pudding-por csomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5-6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcsezzel, tejföllel nélkül készíthetjük, ezen szerek fokozzák a jóit valamint a részvéteket. II.

1909. évi kiadású beavat.

Berger gyógy-kátrányszappana

G. Hall & Comp-tól.

Kiváló orvosi és higiéniai tulajdonságokkal rendelkező legújabb eredményei használatát mindenképpen ajánljuk.

Bőrkiütés ellen

különösen krónikus bajok, eczéma, valamint haj- és szőrtüsző ellen. Tartalmaz 10 alkalmas fakátrányt és legegyszerűbb a használatában. Különösen ajánljuk a legújabb eredmények alapján a legújabb eredmények alapján a legújabb eredmények alapján.

Berger kátrányos kénszappana.

Működik a gyerekeknek a legújabb kátrányos szappanokhoz képest.

Berger glicerin kátrányszappana.

Tevább kátrány nélkül a bőrre.

Berger-féle Borax-szappan

patkány, szappán, szappán, szappán és más bőrbajok ellen. Dörzsölés után ajánljuk a legújabb eredmények alapján.

Uj: Berger-féle kátrány-szappanok, kitűnő hatású bőrbajok ellen, tej- és szappánporral, valamint kitűnő hajmosó szer. 1 Éveg 1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-szappant G. Hall & Comp-tól és máskor meg fogja kapni a legújabb eredmények alapján.

J.H.B. **9/2**

W. H. H. H. **10/2**

Wien 1908. október 10-én keltetett ki a magyar nyelvű kiadás. Képesítési vizsgálatok alapján a magyar nyelvű kiadás. Képesítési vizsgálatok alapján a magyar nyelvű kiadás. Képesítési vizsgálatok alapján a magyar nyelvű kiadás.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kössünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyünk igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ. vannak az

ALAMIZSNA!

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési Árak: Egyszeri ár: 10 korona, felváltó 6 korona, Negyedévi 2 korona 50 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Vezető szerkesztő:
Bánkovich János

Főszerkesztő:
Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerelt.

A román tanítók.

A hadbavonultak — a haza üdvéért vért ontók — felsegélyezése, gyámolítása, a Vöröskereszt cselekvő képessége megerősítésére a román tanítók — példás tanjelöltek adták annak, miként tegyen minden honpolgár akkor, amidőn a közös, a mindnyájunk édes hazája veszélyben van.

A nem messze multban — az Abafiak örökét, — Erdélyországot, annak román nyelvű lakosságát bizonyos ellenszennel figyelték, itélték meg; sajnos: voltak olyan jelenségek nem a nép széles rétegeiből, de leginkább a fogadatlan prókátorok sorából valók, babérokra vágyó demagógok viselkedésre valók, melyek azt a látszatot keltették, mintha a román nép idegennek — nyűgnek tartaná a szülőföldjét, közös hazánkat, mintha nemzetisége érdekei után igazolva kifelé igyekeznék.

Az Erdéllyel határos Románia hivatalos és nem hivatalos, hivatlan és hivatott kö-

reiben a demagógok üzelmei sokszor visszhangra találnak, de első és méltán Nagynak nevezhető királya — intó szavára — atyai tanácsára a hivatalos Románia és ennek nemzete az igazi utra tért, ama utra, melyről való letérése számára a véget jelentené. Ezt felismerte az agy uralkodó, kit a kultúra forrásától szőlított végzete egy — az évszázados török járma alól függetlenített nemzet élére, ki a bölcsőjétől kezdődőleg a kultúra áldásában növekedve fel a primitív kulturájú románságot a megújulás — a művelődés útjára vezetve megmentette a végromlásától, mert hiszen a pánszláv kultúra áldásában plántálója a kancuskás, kertesze Szibéria oskás megsemmisítő lehet bármely nemzedékre.

A lapintatos, a bölcs, a jövőbe látó, prófétai ihlettségű uralkodó állásfoglalására ültek el a dákorumán üzelmek Erdélyben; ennek intó szózatától áthalva sorakozott a románság legfőbb hadurunk első szózatára a kibontott zászló alá a néme áldásos és üdvös

beavatkozás eredménye — a román tanítók derék — mindnyájunk előtt nagyrabecsült neves igyekezete.

A nagy események vagy összehozták, vagy elválasztják egymástól az embereket, nemzeteket; ime a nemzetek sorsát megpecsételő titáni küzdelem összehozta a magyart a románokkal: a Janku Ábrahám, a zalatnai vérüfördő rendezőinek ivadéka irt, balzsamot raknak a nemzet léteért, a példátlan merénylert és a trón biztonságáért, tehát minden igaz és szentért indított küzdelem hőseinek seibeire.

A magyar liberális érzelmeit, felfogását már Ázsiából való elindulásakor bírta, eme szabadelvűségének köszönhető, hogy ime egy évezred uralkodása után is nemzetiségeink megvannak. Mert hiszen a magyar a nemzetiségi eredetet nem kutatta, a nyelvi ellentétet nem firtatta és nem oldozta, csak az érzelmei egységessé tételére törekedett; innen van, hogy évezredek küzdelmeiben a legkülönbözőbb nemzetiségek — egy sorban

Pici, fehér vánkos...

Pici, fehér vánkos édes öléle,
Habbömmű takaró selymes zizegése
Baldog álmat hint a sebesültre szépen.
Mig piros vér tör át a gondos kötésen.

Édes anyját látja galambösz hajával,
Amint édesgeti kedves sullogással:
— Nem baj egyetlenem ... megsegít az Isten!
Ő a reménységem, mindig benne hittem.

Mig a harcban voltál, érted imádkoztam,
Ifju életeredért buzgón fohászkoztam.
Látod, megsegített, ... nem súlyos a sebed,
Nézd csak! itt is ... ott is milyen szépen heged.

Hadd nézzek arcodba! ... Nincs ugyan rajt
[rözsza,
De a haloványság is tűnik már róla.

Minek is a rözsza! ... Majd gyujt rája lángot
Nagy lelkesüléssel, ha vivod a sáncot!

Nem tartalak vissza, hisz ugy sem tudnának,
Bárhogyan szerettek, bárhogyan sajnáltak,
Egyetlenem, kincsem, lekem szép virága,
Mindenek közt első hazám szabadsága!

... Felébred a beteg s miként száll az álma,
Éppen ugy élünkül szemé lüszugára,
... Itt az édes anyja! ... Nézi, egyre nézi ...
S foly a nagy szeretet, csók a csókot éri.

Pici, fehér vánkos édes öléle,
Habbömmű takaró selymes zizegése
A sebesült vilézt takargatja szépen ...
S fölötté uj csillag tündöklök az égen ...

MÖZNER FERENC.

Csalódások.

Irtó: BERKE LASZLÓ.

II.

Ez így ment nap nap után és én mindennap erősebben vágytam. Őt látni, úgy, hogy ha egy nap nem láthattam, utána keserves álmatlan, északaim voltak, vagy ha nagy nehezen mégis elaludtam, lát álmaimban a nevét kiabáltam, míg egyszer csak azt vettem észre, hogy forrón, kimondhatatlanul szerettem azt az asszonyt, aki a titokzatosság homályába burkolva annyira megtudta venni a szívemet. Többet azonban nem értem el, minthogy mindannyan végighallgatta sajnó szívemnek a hagedűbe öntött kesergő panaszát, de ezt is — avint később mindent megértettem — csak azért tette, mert szereti a zenét, különösen a szép bánatos magyar népdalokat. És én csak énekeltem tovább, mindig fokozódó vágyódással azou reményben, hogy egyszer csak fölolvad a szívet burkoló vastag jégkéreg, mely kiölt önem minden melet, megfagyasztott minden nemes érzelmot, amit a szóp kebel valaha magában rejtett.

De a sors kegyetlen iróniája valóságos bestiáli-

Az új

Osram - drótlámpák
Törekeftenek

Képviselet és raktár Magyarország részére: Finger és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

küzdöttek vele. A különböző lázadások — nem a nemzetiségek — hanem a jobbgy rendszer megszűntetésére vonatkozó küzdelmek voltak.

Kalapot emelünk a román tanítók nemes intenciója előtt, meghajtjuk elismerésünk zászlaját román nemzetiségű honfitársaink érzémi világa — áldozatkésztsége előtt! Meg értették a költő lánglelkű szövegét. A nagy világon e kívül nincsen számára hely: áldjon vagy verjen szers keze: ítélj — haladjon kell!

A háború és a járványos betegségek.

A világháború kitérésének jóformán első napjaiban előre vetette árnyékát a másik háború, amit a bacilus nagyhatalmak fognak indítani a harcban álló tömegek ellen és a melyek tifusz, vérhas, kolera, himlő stb. képében fogják pusztítani a harcokat és fogják komoly veszedelembé sodorni egész országok népességét. E háború elmaradhatlan kísérője a másik háborúban, amely ellen erős defenzívára kell helyezkedniök a nemzetek összességének, mert az a nemzet, mely nem védi pozícióját, hanem semleges marad, nemcsak katonák, de egész népességét elveszítheti. Minden erőnkkel, a tudás fegyverével kell szembeállanunk az ellenséggel, amely ezen a téren csak cáldotat, higgadt vezéssel és minden egyes embernek közreműködésével verhető le.

Azzal, hogy a háború tömörkedj vér-, ember- és pénzáldozatot követel — fájdalom — mindnyájan tisztában vagyunk. A milliók létszámu seregek fegyveres felszerelése, milliókat számláló emberi munkakerés a társadalom nagy gőpezetéből való kikapcsolása, az ipar és kereskedelem pauszása exkomptálva van abban a pillanatban, amelyben az egyes országok között felmerül a feszültség többé meg nem szüntethető. És amikor elődél a első ágyú, éppen ugy a veszteség számájára irítató az a nagy érték, amely pénzből kifejezni nem is lehet, mert mindennél értékesebb t. i. az emberi élet.

Azok a gyönyörű védelmi intézkedések, amelyek

lással fosztott meg ezen egyetlen vigasztaló reményétől is. Egy este beállított hozzám Miklós, a kis szemüveges növendék — kívül különben is intin barátságban voltam — és szigorú titoktartásra kérve elmondta, hogy az a szép asszony, aki az ablakon szokott kinézni a hallgatni az én nótiám, egy mérész fírt után megengedte, hogy irhason neki Töväbbi erős diszkrétció mellett nagyon kért, iram meg helyette az első ismerekdő levelet, mert ezen a téren neki több a szerencséje mint a természetes este.

Sohasem felejttem el azt a pillanatot, midőn egyszerre láttam lehullani reményeim rózsabimbóit, melyeket sokszor könny-immel öntöztem s szívem összes megelövedé taplántam, mert ime jött a gyilkos végzet és porba döntötte csillogó delilahákokon épült tündérváramat, szabotta tölem a legszebb virágot, mely drágább, szebb, titokzatosabb volt a Hesperidák aranyalmájánál. . . És én némán, szólnélan bölintotlam igent, hogy azt a rettenetes vihart, azokat az iszonyú fájó érzelmeket, melyek akkor bensőmet dúlták elne árujjam — hisz ő nem lehetett róla. . .

Még aznap este megírtam hűveletet az első levelet. Röviddel utána a másodikat, harmadikat és így tovább, hamarosan ki tudná mondani mennyit? Mert az én derék Miklósom az én leveleimmel, — melyek-um sönvárgó szívemnek egész levét,

lyek a békés munkásság vívmányai, a háboruban jóformán teljesen elveszték értéküket. Ahol napokon, sőt heteken át egyfolytában firtó gyilkos harcban állanak egyúkként békés, gyöngédlellu emberek, olyanok, akik majdnem órapontossággal szokták rendez munkájukat végezni, óraszerint való pontossággal szoktak átkozni, pihenni, aludni, akik testük tisztaságát rendez moskodással, fürdéssel, tiszta ruhameük váltásával tartották fenn évek hosszú során át, ott a betegségek megelőzésére való törekvés lehetetlené válik.

A háború felrúgja a higiénia minden bástyáját, s a lesekédő betegségek ezer ezer meg ezer öntik át támadják meg a harcosot.

Ugy a szerbek földjén, mint a nagy orosz birodalom területén otthonosak a legkönyebbén járványossá váló betegségek. Verhas, tifusz, kolera már a háború kitörése előtt is volt s alig kezdődtek meg az első fegyveres összeköztékészek Szerbiában, jóformán az első sebesültekkel egyidőben kerültek szemünk elé verhasban és tifuszban megbetegedett katonák és most, hogy az ellenséget észkon, az otthonában szorongatjuk, a kolera is redragadt katonáinkra.

Meghatók azok a részletek, amiket ily betegségek miatt hozzánk szállított katonáink elmondanak.

A napokon át tartó nagy harcok idejében nincs idő nemcsak tisztálkodásra, de evésre, ivásra sem, sőt vízét sokszor napokon át sem látunk s a szomszias ember, ki napokig nem ivott vizet, neki esik a legelső pecsolyának, sőt már olyan vízből is ittak, a melyben elesett katonák hullái fektöttek —

Hogy ilyen körülmények között a ragályos betegség elmaradhatlan, az kétségem sem szenved, s amely verhas és különösen kolera alakjában az orosz hadsereg körében óriás pusztításokat visz végbe.

Reánk mindenesetre nagyon megnyugtató az, hogy polgári lakosságunkat eddig a hatóságok "örbességének és előrelátásának sikerült megóvni a kolera veszedelmétől. De ne bízzuk el magunkat, ügyeljünk a magunk és embertársaink tisztaságára s a legkisebb baj esetén forduljunk szakértő orvoshoz.

— Táviróhivatal Zlászentszmihályon A

pécsi posta és táviróigazgatóság közli, hogy Zlászentszmihály községben folyó hó 1-én állami táviróhivatal létesült és az a forgalomnak átadott.

összes keverévit kiöntöttem — megtudta nyerni annak az asszonynak a lelkét, hogy azután levél-leveire jött, melyeket nekem véröz szívtel mind át kellett olvasnom, hogy a nehézszerel tovább folytathassam. És ez iszonyú fájdalom közepette mégis erői, kitartási köleszött az a gondolat, hogy közelében mondhattam annak az asszonynak, hogy olvastam azokat a sorokat, melyeket nyulatan, átvirasztott éjszakákön irtam s én titkon esökolhatam az ő közevonásait. Soká azonban már nem bírhattam volna, az bizonyos! Hisz én is csak egy a Töremötől alkotott gyenge lélek vagyok, nekem is csak egy szívem van, az is össetörve.

Hanem a Gondviselés oly különös módon szabhattott meg a teljes lelki halálót, hogy annak körtálmányait életöm most is mély homály fedti. Valami jellemtelen áruól akadt, ki a kettőköz között fennálló viszonyt megtudta s ezt gyalázatos módon arra használta fel, hogy az asszonyt megparolja. — Mikor arról tudomást szereztem, az első pillanatban — bármily nehezemre esik is megvallanom — a Nemzés boszuló karját láttam közreműködni s mégis úgy fajt nekem az a botrányos eset, hogy a Kentaurek eröjével szerettem volna megvédeni azt az asszonyt, kinek nem volna más hibája, minthogy szeretett egy szívtelen szeretest, aki őt sohasem szerettte, aki csak kinevítte s törékeny játékszerként

HIREK.

† Dr. Bentzik József, a városi ügyész halála.

Szomorú, hogy ezú sok szép remény birtoksárol most nem odát, dicőstő dalt írhatunk. Pedig huszonnégyeloves kora, pályájának kezdete, a közbizalom hozzáfűzött roménye, jelleme, duzzadó ifjúsere, tehetsége és lelkeslése egyénisége megannyi okot és alkalmat adhatott volna erre. S mégis, most — amikor megnehezült az idők járatá felettünk — annyiréménynek kell végső búcsút mondunknak s életmentőnk egy sírba — amelyben az északi harcetlen Bentzik József nyugszik okt. 23-ika óta — mert Bentzik József hősi halálát halt. Az óda helyett elegikus hang esendül tehát most lapunk hasábján, mely nemcsak a Bentzik család gyászatát adja tudtul, hanem közleltünk nagy vesztességéről is hostámul ennek a szomorú hírnék leadásakor. Nem is hiúnkunk el a hírt, ha az események lápoclatának hasonló megismétlésénél egyik gyászos eset a másikat nem követelő nemzeti küzdelmünknek ebben a titáni kifejésében.

Nemzeti törekvésünk igazának a kivivásáért áldozat Bentzik József ifjú élete. S fájdalmunkban az a tudat ad némi enyhületet. Vigasztaló, hogy ez a nemes lélek a magyar sziv előtt leguemessebb el kivívása érdekében lobbant ki.

Szomoruan leng a városiözha orozmánál a fekete zászló. Városi közéletünknek gyalázóól beszél ez a lengő lobogó. Reményhervadásról. Bentzik József halálát adja tudtul s teszi közhírré, mert Bentzik József nemcsak egy családnak volt tagja. Nem! Ő, a város közeletének egyik hívatott vezére lett volna a jövőben. Ezért táj az ő elvesztése mindannyiunknak.

— Városi közgyűlés. Városunk képviselőtestülete hó 7-én tartotta, amely lanyha érdeklődés mellett közgyűlést, melyen mint legfőbb tárgya a városi szabályrendelet szerepelt, amely éleik vitára adott alkalmat. Különös viát provokált a főszavadvói állás bötölés és az a panasz, amely a városi mérnöki hivatalnál szemben elhangzott. — A tárgysorozat többi kisebb és kesvebé fontos pontjainak megvitatása után a polgármester a közgyűlést lezárta.

dobálta. Hiszen ő arról nem tehetett, hogy engem nem értett meg! És éppen azért, ha csak egy lépést is tehett volna érdeklökben, hogy becsületét megvédhessem, ez a tett a legdrágább, legdecisőbb tett lett volna egész életomban. De a sors nem engedte, hogy segítségére legyen annak, aki jobban szerettem a lelkem ádvőségénél, akiért odaadtam volna az életemet ha szízszer kérte volna is, de aki engem — sohasem szeretett. . .

A záróban is megtudták s mindkettőnk szégyenletes módon megbentettek. Elkekinve a szigorú lelki penitenciantartástól, az ebédelőben is nyilvános megalázásban volt részünk. A többieköl egészén elkölönvő utósöhányt öltünk (loco improborum) s míg ők kerberosi falánksággal marakoltak a lukullusi asztaloknál, nekünk funnhangon olvasunk kell-t a rendi statutumok azon paragrafusait, melyk ellen is vétettünk. . .

Azóta sok idő mult el. . . Talán igaz sem volt, talán csak álom, csalóka hazug álom volt, mit ez a dermesztő köt hozott szememre. Valóban — úgy tünik fel, mintha soká. . . hosszan aludtam volna! Végig simitton homlokomat s kérdem magamtól: Igaz volt ez?

(Vége.)

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségeseink kedvéért a védelmi araszok, osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatörési gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irányabórt indítottak, ami francia — A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elveszítette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek hoykott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevéit nem lehet hamarosan kitörölni a finomabb papramorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica“ Cognac Médical néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatica“ borpárlata minden jobb esemegeáru és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica“ fiumei gyógykonyakja azonfelül, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetelesen ősőbb is Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy ősőbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTÉR.*)

Dr. Szegő Kálmán szanatóriuma- és vizgyógyintézet felnőttek- és gyermekek számára, Abbáziában.

Erősítő és edző hizlaló-kurák egész éven át. Gyermekek 7 éven felül kisérlet nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közlitékört nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik ápláló izletes és édestésztákat, kapjanak vacsorára. Kéves fíradtság, olesón, kitűnő édestésztákat készíthetünk dr. Oster-féle puddíng-porokkal, melyek különbözők mint pl.: vanília, málna citrom és csokoládé izetekben kaphatók a kisúnyok által újjonú fogadtatában részesülnek Egy 15 filléres puddíng-por csomagból 1/4 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5—6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddíngokat gyümöletesül, tejfőll nélkül készítjük, ezen szarok fokozzák a józít valamint a tápértéket. II.

MILKA

KITŰNŐ ALPESI TEJ-CSOKOLÁDE

Suchard

Berger gyógy-kátrányzsuppata

G. HELL & Comp. Ió.

Kiváló orszakú sós vizű gyógyallanokban a legjobb eredménnyel használják a mediterrán békriktés ellen.

Berger kátrányos kénszapanna.

Méhes és gyömbérkővel csupósított kátrányzsuppata

Berger glicerin kátrányzsuppata.

Terékabó kátrány nélkül a híres

Berger-féle Borax-zsuppan

potencs, sápadó, csupó, méhes és más békaják ellen.

Darabjé utatálallólag együtt 20 fillár.

U): Berger Iólyolány kátrányzsuppata, kitűnő hatású békriktégekkel, tej- és szokoládéval, valamint kiváló hajnövesztő szer. Ár: 100 fillár.

Berger Iólyolány kátrányzsuppata

Ar: 100 fillár.

Berger Iólyolány kátrányzsuppata

Ar: 100 fillár.

Berger Iólyolány kátrányzsuppata

Ar: 100 fillár.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenyársainkat. Az élelmisség nem ÁLL

egyéből, minthogy ne késünk egy pillanatra sem, hanem sörön kívül vogyük igénybe A

„Zalai Közöny“ hird-tési rovatát, mert ott határozatlan eredményt ér és a magyar hirdető **VILÁG**

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről, annak határozottan **VAKNAK**

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közöny“ rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy **AZ**

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az **ALAMIZSNA!**

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a „kipróbált „OTTOMÁN“- cigaretta papírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA BUDAPEST, VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ ÉS SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fűdősobák. — 150 szoba, 5 koronától kezdődőleg. — Elsőrendű étterem és kávéház, esténként magas színvonalú hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Magjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 6 korona. Nagydobozra 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felöltsé szakszaktó:

Báné Kovács János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lár 1.

Telefon: 192. — Hirdetések díjazásában szerint.

Az igaz magyar kötelességei:

Létünk és jövőnk függ a háborútól, minden magyar polgár létérdeke, hogy a hadikölcsönön fényesen sikerüljön!

A magyar becsület és kötelességérzet parancsolja, hogy mindnyájan résztvegyünk a hadikölcsön jegyzésében!

Használjunk hadisegély bélyeget!

Pártoljuk a Vöröskezszt egyletet!

Ne adjunk alkoholt katonáinknak!

A nemzet kötelessége.

A szó mai értelmében vett háború sokba, igen sokba kerül. Csak vezgyük katonáink kitünő felszerelését, tökéletes fegyvereinket, kifogástalan, elsőrendű muníciónkat és fogalmat alkothatunk magunknak arról, hogy mindez milyen horribilis pénzbe kerülhet. Azokat a jó híreket, amelyek a harcterről érkeznek, nemcsak katonáink hősiességének, de annak is köszönhetjük, hogy a hadvezetőségnek a vitez harcokon kívül is minden rendelkezésére áll, ami egy modern háborúban a győzelem eléréséhez okvetlenül szükséges.

A kormány, a kellő időben gondoskodott mindarról, amire derék seregünknek a háborúban szüksége van. Ennek köszönhető, hogy a hirtelen kitört világháború teljesen felkészülve talált bennünket. A háború egyre szélesböd meretei azonban újabb anyagi eszközöket tesznek szükségessé, miert is a kormány úgy határozott, hogy Hadikölcsön kibocsátásával fogja ezt az újabb szükségletet fedezni.

A nemzetre tehát mostan az a feladat vár, hogy kötelességet teljesítsen önönmagával szemben. Kötelessége minden magyar embernek, hogy — tehetőségéhez képest — részt vegyen a Hadikölcsön aláírásában. Ennek a kötelességnek teljesítése azonban éppen nem lesz áldozat, mert a Hadikölcsön kibocsátási és aláírási feltételei annyi kedvezményt nyújtanak, hogy ezt bátran lehet állítani — emberemlékezet óta nem kínálkozott olyan kitünő befektetési alkalom, mint amelyet a Hadikölcsön nyújt.

A Hadikölcsön 6%-os típus, valójában azonban, a 6%-nál is többet kamatozik, mert az aláírók nevéreken alul kapják a papirt. Minthogy pedig a papirt zárolása esetén, öt év múlva nevéreken alul váltja vissza az állam, nemcsak kamattöbbletet, hanem még biztos tőkenyereséget is jelent ez a befektetés.

A feltételek egyébként is kiválóan kedvezöek. Hogy egyebet ne említsünk a bankok ennek az aláírásnak céljaira kötelesek az egyébként a moratorium rendelkezési aláeső bejéteket vagy folyószámlaköveteléseket is rendelkezésére bocsátani. Az Osztrák-

Háborus szilánkok.

Strýttől nyugatra Zambor felé vesztegel egy huszár század a Doveszter egyik mellékfolyója kanyarodásánál húzó dombok mögött. Zambortól ugyanis jetele van egy szotnya kozák, a melyet széjjel akarunk ugrasztani.

A főhadnagy, egy jó képu magyar gyerek csak annyit mond huszárjainak: Fiúk a végső lehelletig.

A messze távolban fölvert porfelhőből tényleg ki is bontakozik a kozák csapat, mely egy egész vonatra való élelmiszer szállító kocsisort kísér Drohobyc felé.

A fiúk szemében ott ég a harcikedv és alig várják a rohamra parancsoló vezényszót.

A kozácasapat mindinkább közeledik, a magyar huszárak türelme egyre fogy. Végre mikor a csapat előt vagy kétszáz méterre poroszkaló felderítő csoport eléri a dombok alját felhangzik a vezényszó.

Kiki sarkanytuba fogja lovát és vad vágatás-sal veti magát a kozák szotnyára.

Mikor a pikát előre szegezett kozák sereghez

érnek hangzik a hadnagy vezényszava: Jobbra át, balra át! A huszárak mindent eltipró sora kétfelé nyílik és közé fogva a kozák csapatot és vadgalják a legvárat

Parázs harc támad, melynek eredménye a kozák horda vad iramodása.

Derék huszárjaink üldözik a futásban menedéket kereső kozákokat, kik ugyancsak szoritják az alattuk lühegő párákat.

A vad üldözésben egyszerre csak az egyik huszár észreveszt, hogy főhadnagyuk sebesülten lefordul lováról és a földre hull.

Oda vágat az alföldi füv és föl akarja segíteni lovára a combján sebzett főhadnagyot, de tiltakozik.

Fiúk csak előre! Velem ne törődjétek. Én majd segítök a bajomon És nem telik bele öt perc, az ellenséget üldözö huszárak között ott lovagol egy kozák árva maradt lován a derék huszár főhadnagy.

Még Lublinnál történt, hogy a hadiök hadtesti egy ezrede operált az ellenség ellen.

Aufenberg megdicséerte a hős fiukat és közöltek egy csapatot előrsi szolgálatra rendelt.

A derék hadiök parancsukhoz híven el is in-

dultak a mozdott irányban, ahol egy csoport tiszttel találkozott, kik az ellenség rajvonalra felöl közeledtek előreinek telé. Állj! vezényli a felderítő csapat vezetője.

A tisztok elükön egy öregebb főtiszttel semmibe sem vették a baka fölszólítását csak közeledtek diszkuralva az előrsi felé.

Állj! vezényli az előrsi csapat vezetője má szoltor.

A tisztok semmibe véve a csapat vezetője fölszólítását közeledtek továbbra is a vezető felé.

Állj! mert lelélek mint a kutytát! kiáltja harmadszor a baka.

S mert látja, hogy az ellenség vonala felöl közeledő osztrák uniformisba bújított tisztok nem reagálnak az ő fölszólítására odafordul katonáihoz, hogy tüzet vezényeljék. Ekkor előlép a sorból egy öreg főtiszt és kéri a csapatvezető káplártól.

Mit fog tenni volánk?

Heki-értemen, volt a rövid válasz.

És a káplár tényleg be is kísértette a tisztokat csapatostóchez, a hol elsörnyülködve konstátálták, hogy az elfogottak a vezérkar tisztjei.

½ Watt- Osram-Lámpa

Uj villamos fényforrás

600 tól 1000 gyertyafényig, belső és külső világításra.
Pótolja az ilympát! Széncsere ninos!
Egyszerű és olcsó szerelés!

Magyar-Bank s a Hadikölesönpénztár 5 $\frac{1}{2}$ %-os kamattal mellett lombardkölesont nyújt meg a zárolt papírra is.

Aláírási helyek a postatakarékpénztár és közvetítő hivatalai: az összes postahivatalok, az összes kir. adóhivatalok, az Osztrák-Magyar Bank és fiókjai, az Országos Központi Hitelszervezetek és képviselői, végül az összes budapesti és zágárai nagy bankok.

Az aláírási helyek tehát bárhol könnyen hozzáférhetők. Minden aláírási helyen az összes kibocsátási és aláírási feltételek tekintetében felvilágosítás nyerhető.

A különböző címlet-típusok 50 korona és 10.000 korona közt mozognak. Ez annyi-ban is érdekes, mert ilyenformán mostan még az egészen kis tőke is részt vehet az aláírásban, hiszen 50 koronáért (illetve még az 50 korona névértéken is alul) egy egész papírt kapható.

Az 50 koronás címletek rendszeresítése a kormány demokratikus felfogására vall, mert ez az intézkedés alkalmas arra, hogy az egészen kis tőkések is megismerhesse a szolid értékpapírokba való tőkebefektetés előnyeivel.

Általában elmondható, hogy ez a kibocsátás a legkedvezőbb feltételek mellett történik és a nagy, — valamint a kistőke érdekeit egyaránt szem előtt tartja.

A kormány tehát voltaképpen nem is aldoztat kér ezáltal, hanem inkább módot nyújt mindenkinek, hogy rendkívül kedvező tőkebefektetés formájában használjon a közérdeknek, teljesítse hazafiai kötelességét.

A derék kötelességét híven teljesítő káplárt ott a helyszínen őrmesternek léptették elő.

Jarakra érünk. Földig leporlott, felgyújtott házak, egyetlen lakó nélkül Vágimegyénk a loegett község szomorú utcáin, de senkivel sem találkoztunk azok közül, a kik Jarakuk lakói. De annál több a katona. Egyes, kevésbé elpusztult, több nélkül maradt falakat újra falaznak és lapos tetőt tesznek rá; téli szállásnak jó lesz. Mindenfélő közművek is csak dolgoznak.

Oriai, szinte elképzelhetetlen izz a forgalom. A kocsiok éjre járnak ide-oda. Több száz s-kerből álló muniócs vonatok jön Szerbiából újabb tölényekért és árgyulógégekért. A végülükülnek látás tréni elől-mi-ásgyulósokról gondoskodik, Vörösokrészt sebesülteket szállítanak. Férge utazók valamit javítanak a hidon. Csak egy kuszak egy pútról a másíkra. Emítt végülének látzó deszkabarrakok készülnék valamivel feljebb a monitorokra gurítanak nagy beuznes és olajos hordókat. Sürgős-forgás, minden jele az ellenség közelségének. De ha ezt a kaledonkozop-szerű képet nem is látának, az egymással folyó ágyuzás, a gránátok vistorgatója, a gépfegyver zakatolása mind azt jelentik, hogy a közelben csata folyik.

Jarakon tudtam meg, hogy a Jaraknál árkelt hadsereg, amely még szeptember 17., 18. és 19-én győzelmes csatak után elfoglalta Drenovácot, Tabanovicot, Pricainovicot, Sevárioót Uzscieég terjedő földterületet, erősen belésta magát a földbe és való-ságos földalati folyosókat és alagutakat készített, hogy a döntő pillanatban minél jobban kihasználhassuk a helyzetet a magunk előnyére.

A területi viszonyok a mi tüzvonalunkra nézve sokkal kedvezőtlenebbek, mint a szerbek oldalán és így sokkal erősebb fedezékekre van szükségünk mint

Mutassuk tehát meg, hogy a magyar nemzeti öntudat az ilyen történelmi pillanatokban tettekkel ad életjel magáról. Mindenki — aki csak teheti — tartsa kötelességének, hogy anyagi erejéhez mérten vegyen részt a Hadikölesön aláírásában. Ennek a kibocsátásnak a sikere az egész világgal meg fogja ismertetni a magyarság erejét, növelni fogja a külföld előtt hazánk tekintélyt és sokkal hozzá fog járulni ahhoz, hogy véglegesen legyőzzük ellenségeinket s bizto-sítsuk zavartalan, békés fejlődésünket.

Katonáink karácsonya.

Közeledek Karácsony ünnepe. Más esteben ez a béke és a szeretet ünnepe. De milyen lesz a mi ideai karácsonyunk?

Ha elárvult családi otthonunkban akarjuk megélni, akkor nagyon bánatos karácsonyunk lesz. Mer-hiszen alig van családi asztal az országban, a mely-nél egy vagy több helyet üresen nem hagytak volna a hadbanvonultak.

Ezért az idén nem a családi tűzhely mellett, hanem kün a harctéren kell megélnünk a szeretet ünnepeit. Ott, a hol mo t a nemzet legkedvesebb fiaival vannak.

Karácsony estején forradjon az ország népe egyetlen nagy családdá és záródokoljon szeretetével a katonai táborokba. Minden egyes katonáinknak jusson karácsonyi ajándék. A szeretet géniusa vonuljon végig a táborozó helyeken és látogasson el a legtöve-labbi lövészárkba is. Hadd tudják meg a hős fiúk a kik testvéri egy-tértesben, illetve küzdenek kir-alyukért és hazájukért, hogy Magyarország az édes szülő szeretetével, hájjával és búszkeségével gondol mindegyikükre

Horozeg Ferenc.

a szerbeknek, hogy a terpekülönbözet kiegyenlítőd-jék. Derék katonáink lépésről-lépésre közelebb jutnak az ellenséghez, mindig a föld alatt. Ha a jobbszárny-nak sikerül néhány lépésre előbbre jutnia és magát ott beasna a földbe, a centrum és a balszárny is iparkodik egy vonalba helyezkedni vele. Lépésről-lépésre kell minden tapasztalnyi helyet meghódítani.

Nemely helyen kétszázötven, kétszáz, százötven lépésre áll egymástól a két sereg, mert mind a két rajonnal olyan erős, hogy össavespás esetén a há-ború további folyamára döntő befolyással végződik az ütközet. Így érthető, ha a szerbek, látva a közeli döntést, földalati csatornákat ásnak. Minden jel arra vall, hogy a legközelebbi órák megérikkel a döntést. Vannak helyek, ahol a két rajonnal csak nyolcvan lépésre van egymástól. Itt már csak a szorongóroham döntheti el az ütközetet.

A szerbek által turt egyik földalati reghuzos folyosó már csak húsz lépésre volt a mi rajvona-lunktól. Katonáink meghallották az ásovágásokat és öber figyelniük nagy bajtól óvta meg a földalati csatorna környéken levő csapatokat. A szerbek a csatornával alákaratták áni a mi rajvonalunkat, hogy aztán elkazintsi fölrobanták. A készülő pusztákat katonáink mekakadályozták és jövőre is lehetetlené tették.

Négy nappal azelőtt történt Egy kis bátor csapatunk, amely már nagyon közel jutott az ellensé-ghez, kiugrott a fedezékek mögől és szorongóroham-mal intézett az ellenségés lövészárk katonái ellen. A szerbek gyors tüzelésel feleltek, de mi sorainkban nagy kárt okozva, kikergették őket az árkokból. Az elvégzett munka után katonáink visszavonultak rendes helyükre. A merész kirohanásnak csodálatos módon csak néhány sebesültünk volt az ára.

Karácsony a harctéren!

közeledek a karácsony, a családi othobu boldog ünnepe. A szagony keservesen megtakarított filléreiből, a gazdag feleslegéből egyaránt szeretetteljes megle-petéseben részesítik azokat, akik szívközből legközelebb állnak. Van-e közöttük, akiknek ne tolna könny a szemébe, midőn katonáinkra gondol, akik ez ünnepet otthonuktól távol, barátságatlan vidéken a legnemesebb, de bizonyára legnehezebb kötelesség teljesítése köz-ben töltik.

A cs. és kir. hadügyminisztérium, valamint a n. kir. honvédelmi minisztérium hadsegélyző hivatalai elhatározták, hogy derék katonáinknak szerény karácsonyi ajándékok küldenek s a célra jelentékeny összeg szeglet adományoznak.

A rendelkezésükre álló összeg azonban, sajnos távolról sem elegendő arra, hogy abból a harctéren küzdő minden egyes katonánk melto karácsonyi ajándékban részesülhessen.

Ehhez midegyikünk hozzájárulása szükséges s azok a kevesek, akiknek senkijök sincs a harctéren e tekintetben bizonyára nemcsak versenyre fognak kelni azokkal, akiknek fiuk, férjük, fivérük, vagy vőlegényük küzd a házáért...

Ezért a hadsegélyző hivatal Budapest, IV. Váci-u. 38. azzal a körlevelmel fordul hazafias és a harctéren küzdő katonáink érdekeibe már eddig is minden áldozatra készenk mutatkozó közönségünköz, hogy az e célra szánt összeglelté pánzádományaival mielőbb kerassék fel. A Hadsegélyző Hivatalnak bizmett pénzküldemények a posta a vidékről portamentesen továbbítja. A hivatal a után gondoskodni fog róla, hogy csapataink a nekik szánt karácsonyi ajándékot az édes othonból jövő szeretetteljes üdvözlöként valamint a legnehezebb megemlékezés és az örömeteljes viszontulítás reményeink jele gyanút szárazonként idejékorán megkapják.

A. m. kir. honvédelmi minisztérium hadsegélyző hivatala. Budapest, IV. Váci-u. 38 : Budapest, 1914. november havában.

Kirohón. s. k. cs. és kir. altábornagy.

A közönség köréből

kaptak a következő levelet.

— Taglítotték beletzetsi anomáliák. Az or-szág-szerte meg tekintélynek örvendő Bokkatt és Nyug-díj Egylet ukauzaisi fiókjánál divó taglított beletzetsi aktsokról kell hogy szótunk is tiltakozásunknak adjuk kifejezést. — Mióta a Polg. Egedyletblő a beletzetsi hely el lett helyezve a Badacsony vendéglobbe, most meg a Munkásbiztosító Pénztárba, valóságos botrányba fejlődött a beletzetsi műszor. A tagok az utóbbi idő-ben irtoznak a beletzetsioktól egyrészt azért, mert bá kell áldozniok egy vasárnap egész délutánját sokszor potyára. Hogy s tagkönyvét, meg az illeketit a re-ndelzetsi helyére juttathassák, majdnem akrobatikus művelzet kell rögtönözni akarata ellenére, mert máskölönböz 3—4 vasárnapot át is eljárat beletzetsi. De rája a sor akkor is incidens nélkül nem kerül, mert roppant lassú és cölserénylen az adminisztratív beoz-tás. Több kezelő-személyzet szükségesletik. A tóköl-ök a hideg esősi idő dacára, kéntelen fogvacogva, dideregve egy udvarra nyílló folyosón bevárniok, míg rákerül a sor. Nem egyszer megtörténik az, hogy a ki pld. 2 órákor jelentkezik, az 5 órákor is ott vár, viszont meg vannak kik fél 5 órákor jelentkezők s elmetnek előbb, mint akik már 2 óra óta ott ves-tegelnek.

A hónap minden 1-eje és 15-ike követő vasár-nap d. u. vannak a beletzetsék, amikor aztán, külö-nösen az 1-jét követő vasárnap annyian jönnek össze hogy a fele kéntelen elintázzák náljuk haza menni, mert nem akar ott meghúlni, vagy magát kitenni

annak, hogy véletlenül be ne üssék a fejét s mind-ezek után késedelmi kamatot rónak ki a tagok heti illetékére. Mint hírlik a tagok elidegenkednek ezen intézménytől és már régi tagok is otthagyták, mert s módosított alapszabályok is letértek a humanitás alapszabályától. — Sürög intézkedés kívánék a tag-illetékfizetés gyorsabb lebonyolítása ügyében; jobb megfelelőbb helyiségről feltétlen törvény gondoskodás. A beíratások minden vasárnap eszékendők, hogy a tagok idejében kihatassanak a korlát elő és ne kelljen késedelmi kamatot fizetniük. A helyi választmány feltétlen szüntesse meg a már évek óta fen álló miszériákat, mert ez így nem folyhat annélkül, hogy feljelentés ne menjen a központba. A kezelési költség egy osztályra fel, hogy jusson helyiségre és tisztelő-díjakra is. Okkal, móddal, lehet segíteni ezeken a súlyos bajokon, ha egyébként nem járuljon hozzá a központ a hiányokhoz s kímélie egy kicsit a tagjait. Alapos reformot követelnék a beíratások terén

TOBB RÉGI TAG

HIREK.

Szerbiai győztes elnyomulásunk.

November 10-én a reggeli órákban a misári magaslatokat Szabacától délre négy nap, vesztéssel teljes harc után rohammal bevettük és ezáltal az ellenségesség jobbszárnyát benyomtuk.

Sok szerb katonát elfogtunk. Az ellenségnek a Misa-Cor-Planina közti erősen megerősített vonalát ki kellett üríteni és vissza kellett vonulnia. Az erős ellenségesség utóvédék, előkészített hátsó védállásokban, újabb ellenállásokat fejtettek ki.

A Loznica—Krupanj-vonalától keletre való elnyomulásunk, az ellenségesség utóvédék heves ellenállása dacára, állandóan folyik.

A Zavoloktól keletre fekvő magaslatok már birtokunkban vannak.

Amennyire eddig ismeretes, a folyó hó 6-10-10-ig tartó harcokban körülbelül 4 000 szerb fogtunk el, 16 géppuskát, 28 ágyút, köztük egy nehéz ágyút, egy tászlót, több löszertörsőt és igen sok löszert eszköznélvontunk.

— Gyászintenzitást. Néhai Dr. Bentzik József ügyvéd, városi tisztviselő stb. stb., elküldvén a gyászimise folyó hó 13-án pénteken d. e. 1/4 órákor fog a plebián templomban megatartani.

— Intenzitást. Az izraelita templomban a péntek esti intenzitást fog, hó 13-ától kezdve, további intenzitást délután 1/2 órákor fog kezdni.

— Mit mondanak a mi katonáink? Amíg a háború kezdetén bebeszéltek érkezett katonáink csak félve merték a háború színteréről ottani tapasztalataikról nyilatkozni, ma annál bátrabban s örömlibben beszélnek mindarról, amit a háború különböző színterein tapasztaltak s a ma dicős hősiességről, melyet katonáink úgy az északi mint a déli harcokban harcoltak s azon eredményekről, melyek a szövetség hadak elsátni küzdelmeiből fakadnak.

Nem üres dícsővessék. Hári János-féle nagyzás, hanem igenis nyitott kártyákon tett egybehangzó nyilatkozatok, — amelyek benünket ilhovekkel csak büszkeséggel ilhovekkel el, — hogy a magyar hadi dicőség ismét fénnyesen lobog a szövetség hadak a legnagyobb elismeréssel adoznak katonáink befelőlő, odaadó hősiességének.

Örömmel olvastuk a szeptember Réc János városi káptalan levélét, ki a legnagyobb örömmel tudatja velünk, hogy a déli hadszínterén a küzdelem a befelőlő csakugyan közel áll s az addigi nehézmegpróbáltatások után nemcsak a kedvező időjárás; de a kivított győzelmek folytán is helyzetük százasorosan megkönyebbült.

A sok baráti levél tartalmát szinte lehetetlen

volna itt sorra lekézélni, de örömmel s megnyugvással tölthet el mindnyájként, hogy véreink minden megpróbáltatásunkon keresztül fegyvereinknek s a sógor véreink font is, lent is csak dicőségök szereznek nap-nap után.

A Délzalai Takarékpénztár részvénység igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselő kara mély megilletődéssel jelenti, hogy

Dr. Bentzik József intézeti ügyész

f. évi október 21-én a hazát és királyt vívott harcban az északi harcúterén hősi halált halt.

Emlékét kegyelettel őrizték.

— Megnyitnak-e a népiszkolák? Mint lapunk legutóbbi számbában már jeleztük városunk polgármestere az elemi iskolai vezető igazgatókkal értekezett a népiszkolák megnyitása iránt, melyeket a még mindig erősen uralkodó rajgály miatt egyelőre megnyitani semmi szin alatt nem lehetne. A járvány megszűnése után is, — mivel az összes népiszkolai helyiségek hadicélokra vannak lefoglalva, csak az esetben lehet a legjobb esetben is üzemelni jan. 1. megnyitani, ha a város területén arra alkalmas azra lakások lesznek talalhatók s azok tulajdonosi árukat az állami népiszkola céljaira átengedik. Ami felett nem is kételkedünk, hiszen végre annyi áldozatot mindenki meghozhat annál is inkább, mert ellenszemban a katonaság foglalja azokat le s a tanítás így az egész tanévben át fog nem kis hátrányára az ifjúságunk színterét.

Ugyanezért nagyon helyesen teszik a szülők ha gyermekeiket a szükséges tankönyvekkel ellátják, s őket a tanításra szorítják, hogy legrosszabb esetben a tanév végén az ingyenes magánvizsgát letelhessék.

— Akasztó humor a belgák, helyesebben szólva: a brüsszellek — miutjának. Rossz ember volna aki irigyléni tőlük szomorú sorokban azt a lelki frisséget és derőt, a mely itt-ott csillaggal ékesít, a szót firmamentumot, s, mely most vajmi kevés fegyver hiát rájuk. Am a mód, ahogyan a brüsszellek miutjának, nem kedves, ugyan gusztnos és főképpen nem okos. A belga főváros lakói ugyanis azzal szórakoznak, hogy jelenben hatalmas gazdáikat, a német hőseket hol ingerlik, hol gyönyölni iparkodnak. A german óriások nyugodtan, mosolygva írják és nezik a brüsszellek túszuráit és arellatorgatásait és erejűk, hatalmuk tudatában maguk is miutjának rajta A milánói Corriere della Sera közli az alább következő kis eseteket, a melyek egyik-másik csakugyan uncs híján a kosernyés, fájó humorok. Ime a tudósítás: A mióta a németek bevonultak Brüsszelbe, majdnem minden nap akad valami ötlet, a melyen azután nagyokat nevetnek. A mikor a németek a brüsszeli igazságügyi palota folyósójára ágyukat állítottak fel, melyeknek csőve a város házára néz, minireg figyelmeztetvén a lakosságát az esetleges zavarások következtetésére, másnap hajnalban azt vették észre a katonák, hogy a környékbeli házak tetőiről négyes-övek merednek elő. Nem tudták mire vélni a dolgot, utána néztek tehát és megállapították, hogy a jökelevő brüsszellek kályháik csövét dugták ki a tetőzet aláskán. Több mint ezer kályhaesővet kellett másnap eltávolítani.

A németek lovakat rekrutáltak Brüsszelben és környékén. Másnap reggel a gyerekek — nyilván a stúdiók biztatására — faloványok vonultak fel a város utcáira, az egyik téren sorba állították a faloványokat, hogy mintegy ezzel eldigsék ki a németek lövekválási igényeit. Az ötlet persze nagy mulatságot keltett. — A Max brüsszeli polgármester letartóztatása után való őjeleu proklamációt ragasztották ki a falakra. Az volt benne, hogy ha Maxnak csak egyetlen hajszála megmórból, a belgák megötenek a háborút Németországban. A fauytr trófeu azután néhány napig mulattak a derék brüsszellek.

Az 1914. évi magy. kir. 6°/₁₀-os állami járadék kölcsön (hadi kölcsön) kötvényekre, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket már most elfogad a hivatalos aláírási helyül kijelölt „Délzalai Takarékpénztár”, Nagykanizsán.

— Ne adjunk alkoholt a katonáknak. Ez az okos tanácsot még mi mindig nem tartjuk be. Csaknem minden vasárnap történik valami, ami annyira sajnálatosabb, mert hiszen a magyar vér így hibba pusztul. Sürög intézkedést kérünk ezen a téren s a korcsmai alkalmazzunk valami szabályt, ami az új bor okozta visszasságoknak elejét venné. Portoljunk a Vörös Kereszt Egyesület!

A Néptakarékpenztár részvénység Nagykánizsán mint hivatalos jegyzési hely: elfogad előjegyzéseket a 6°/₁₀-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

— A Vörös Kereszt karácsonyi csomagszállítására a táborba. A közelítő karácsonyi alkalmából harcúterén küzdő hősieknek ilthon maradi hozzatartozói bizonyára sok mindenféle ajándékkal akarának kedveskedni. A postai csomagfölvétel körül azonban a nehézségek a háborús állapot tartama alatt mindinkább növekednek és a tábori posta állandó túlterheltsége is időközönként megszorított rendelkezésekre vezetett. E nehézség leküzdésére a magyar Vörös Kereszt Egyesület igazgatósága azt tervezi, hogy a katonáinknak szánt ajándékok gyors szállításának biztosítására külön alkalmi szállítási szervezetet létesítjék olyképpen, hogy a középpontba gyűjtött csomagokat külön automobilmenettel a táborba viteli és ott az illetőknek szétosztja. A nemes élt szolgáló t-rv csak úgy valószínűleg meg a hazafias automobilhajóadókunk sajnálódzatosságe révén elegendő számú gépkocsit áll az egyesület rendelkezésére és ha sikerül a szükséges benzinkészletet biztosítani. Remélhető, hogy az előkészületek rövid időn belül sikeresen befejeződnek. Az egyesület igazgatósága ezután minden logja a mehetnek indulásnak idejét és az ajándékosmagok hováküldésére vonatkozó egyéb tudnivalókat.

A téli háború borzalmai ellen katonáinknak prémre van szükségük, akinek van, küldje e címre: Hadsegélyező hivatal Budapest, Váci utca 38. A posta ingyen szállítja.

Maximális gabonaárak. Mint a Neue Freie Presse" jelenti, a maximális gabonaárak dolgan folytatott tárgyalások nagyon lassan haladnak előre. A két kormány elvben már megegyezett, hogy a maximális árakat gabonára, lisztre és burgonyára életbelépteti, a részletekre vonatkozólag azonban még nem történt megállapodás. Nagy nehézségeket okoz a maximális árak megállapodás fixizása. Míg a magyar kormány a mostani napi árakat akarja megközzéltetni, addig az osztrák kormány ezeken jóval alul kívánja a maximális árakat megállapítani. Ohajandó volna, hogy ez a fontos kérdés minél előbb megoldást nyerne. Budapestben az árak a hét folyamán ismét 30-40 fillérrel emelkedtek.

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségeseink kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanusítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatérítési gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irtóháborút indítottak, ami francia — A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek bojkott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitörlni a finomabb papamorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica” Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatica” borpárlata minden jobb osemegere és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica” fiumei gyógykonyakja azonban felül, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetemesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvételnek.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik ápláló itélet és édesétésztákat, kapjanak vacsorára. Kevés fáradsággal, olcsón, kitűnő édesétésztákat készíthetnek Dr. Oster-féle pudding-porokkal, melyek különbözök mint pl.: vanília, málna citrom és csokoládé ízekben kaphatók s a kisgyermek által ujjongó fogadtatásban részesülnek. Egy 15 filleres pudding-por csomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5-6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcslezzel, tejföllel nélkül készíthetjük, ezen szorok fokozzák a jóit valamint a tápértéket. II.

MILKA
KITŰNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ
Suchard

Berger Gyógy-kátrányaszappana
G. Hall & Comp.-tól.
Kiváló gyógyos ajánlák és Európa legutóbbi államban a legjobb eredményekkel használják mindsejtel.

Bérikülés ellen
különböző krónikus bajok, valamint haj- és székellétkor ellen. Tartalmaz 18 szénalek faként és lényegesen különbözik a kereskedelemben előforduló egyéb Hyacinth kátrányoktól. Makacs bőrtápláló anyag. Hosszú hatása.

Berger kátrányos kátrányaszappana.
Hosszú és gyermekeknek nyájjal hatás kátrányaszappana.
Berger glicerín kátrányaszappana.
Tevábbá kátrány nélkül a híres

Berger-féle Borax-szappan
fogadás, napfény, szappal, minden és más bőrbajok ellen. Darabja szilárdan együtt 10 fillér.

Dr. Berger gyógyos kátrányaszappana, kitűnő hatású bőrbetegségekkel, tej- és székellétkorban, valamint kiváló hajvédő és szőrtudó. 1500 korona. Kérjen kifejezetten Berger Gyógyos G. Hall & Comp.-tól és utas megjelölés nélkül a jól a metélt levő völgézet és aláírás. Kism.

Wien 1888. október 12. napján a Magyarországi Országgyűlésnek. Kérelmek minden gyógyszerben, drogeriában és szaküzletben. Nyarban, G. Hall & Comp., Wien, 10. Hofburgforsterstrasse 11-13. Budapesten nagyban és kiskereskedésben. József városrészében Királyi utca 12., Magyarországon: Thalmeier és Seltzer, Buchmeister, Fügere, Udvardi, Radnóti Testvérek, Szeles, Sándor és társai, Nerezi, Sándor, Dörmény, Fügere, Váci körút 6. Kicsinyben minden gyógyszerben, jobb drogeriában és Hálóüzletben.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenyitásainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, mint hogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vagyunk igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményéről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelöl minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a **kipróbált „OTTOMÁN”-** cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA — BUDAPEST. —
— VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM. —
ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.
A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák. — 160 szoba, 5 korlától kezdődőleg. —
Elsőrendű éttermek és kárház, estéknél magas színvonalu hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Báné Kovács János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-lőr 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerelt.

Kinek lehet kilátása a végső győzelemre?

A nagy világtörténelmi események rendszerint nagy és bátor nemzedékekre találnak. Bűszkeséggel és csodálattal hallunk a mi csapataink hőstetteiről és győzelmeink szobon bizonyítják véreink hősiességet minden magasan szárnyaló szóval. Szinte csodálatos, hogy ugyan ez a nemzedék, a mely megtanulta az életet magára értékelni, most örvendő, könnyedséggel veti azt oda, minden csatában lelkesedéssel teszi játszámra.

Az idő valamennyi hősköke avatta, dacára, hogy nemzedékünknek legkevésbéje volt tudatában bátorságának, amely tulajdonképpen az élet megvetése, s a mely a személyes értéket teljesen lefokozza.

A katonája u. i. már nem személyiség, csak számot jelent. Hogy ki esik el a harcban, az mindegy. Az dönt, hogy hányan esnek el. S bár a mai hadviselésben is a

személyes vezetés, önbizalom és önérték szerepet játszatnak, sőt nemely viharos csatákban döntő tényezők is lehetnek, mégis a végleges eredményt kétségkívál a tömegek szociális bátorsága hozza meg.

A bátortéri bátorság u. i. nem más, mint a tömegjelenség, erőteljes közérzés, önbizalom, amelynek magával ragadó erejét még a hatalmas önfentartási ösztön sem tudja legyőzni.

Ezért egy olyan hadsereg, amely győzelmet vívott ki, a győzelem után ezerszerre erősebb, mint a győzelem előtt volt, bármennyi veszteséget szenvedett is s ezért van hátrányban a megvert hadsereg, még a legkedvezőbb viszonyok között is. A győzelem suggestiója a legjobb páncél az ellenség ellen, melyet akár babonás előítéletek, akár boldondos mesék idéznek fel, — teljesen közömbös.

A legklasszikusabb példája tán a suggestió hatalmának valamennyi között, amit a hadtörténelem ismer, az orleansi szűz fel-

lépése 1429-ben, kinek akkori tüneményes megjelenése a már megvert francia sereg fegyvereit győzelemre vitte.

A bizalomteltség, a győzelmi hit emelésére a suggestió hatalmának kihasználásával éltek is mindenkoron a hadseregök lelkeletét ismerő hadvezérek. Utólérhetlen meseter volt ebben I. Napoleon, ki katonáit a szükséges pillanatban valamely behatással egyszerre feltulta lelkesíteni.

Azonban ha egy szerencsés háborús suggestió eloszlik, — a győzelmi tudat is megrendül s vele együtt a győzelem maga is kérdésessé válik.

Az oroszokban a szövetséges hadaknak oly hadsereg áll ellent a mely éhezik, a kutki rabja és halvány sejtelmé sinos arról, miért küzd, a mely forradalmi lázban ég, és a mely az első nagy háborús leveretésnél fegyvereit, mint a japán háborúban is történt, saját felhőből valói ellen fordítja, ugy lény, minden előbb arra mutat, hogy a cári

Pap és katona.

Az öreg herceg fürkésző tekintetét végig jartatta a fiatal emberen és mindjárt az első megjelenése alkalmával tetszett neki az ifjú határozott és férfias magatartása.

„No hat ön akar lenni az én tábori papom?” kérdő az előtte álló ifjútól Lipót, a drosszai herceg.
„Ha fenéség bizalmát megnyerhetem”, — mond a fiatal lelkész — „az volna az én óhajtásom” s levétárazójából előszedve bizonyítványait, azokat át akarta nyújtani.

„Tegye csak vissza azokat a papirus bizonyítványokat”, hárította el a herceg, „nem szeretem, ha mások akarnak helyettesíteni. Nem adok azokra az írka-írkaikra semmit, hanem majd megvizsgálom önt magam, mert nekem olyan ember kell, aki azokkal a rossz eszontokkal el tud bántani és ha lehetséges, jó utra tudja őket vezetni, mert azok, ha ninesenek szolgálásban, az örögnök nem kellenek; akkor mind egyformák, mind egy huron pendülnek s miután mindnyegik egy-egy ördög volna, olyan horasztól és szőgyenletes dolgokat visznek véghez. Zabolázatlan,

gonosz magukviselésével szemben erőlyes ellentállást kell kitéjteni, hogy el ne vesszenek.”

E közben a herceg fel s alá sétált a szobában, a pap meg néma várakozással állt ott. Anyai bizonyos volt-kerül; semmirekellő flekők, akik talán az akasztófa alól futottak el. Vakmerők, vitázók, az igaz mind; ötnök, vágnak, ölnék a harc helyében nem törődve a kapott sebekkel, melyeknek kek foltjai sokáig meglátásznak rajtuk. De, ha néhány napig várakozásnak vannak, akkor miután mindenükbe belebujna a sátán, az ördög sem bír velök. Infánsi nevelés-rezegeskedik kártyáik, a tüvönnyáztst kiviszi az utcára ordít, bamból, verkedők és meg azt sem veszi fel, ha az egész utca vesszőzi is meg őket. Olyan a

ő fenéség hírtelenségéggel megragadott egy székot, odahuzta azt a tiszteletndő ur közelébe és leült előtte.

„Mivel ön hadseregemben tábori pap akar lenni, mindenek előtt meg kell önnök ismernie jövendőbeli híveit. Szememzedetét gazember-ek ezek az ország minden vilá-kerül; szememkedő flekők, akik talán az akasztófa alól futottak el. Vakmerők, vitázók, az igaz mind; ötnök, vágnak, ölnék a harc helyében nem törődve a kapott sebekkel, melyeknek kek foltjai sokáig meglátásznak rajtuk. De, ha néhány napig várakozásnak vannak, akkor miután mindenükbe belebujna a sátán, az ördög sem bír velök. Infánsi nevelés-rezegeskedik kártyáik, a tüvönnyáztst kiviszi az utcára ordít, bamból, verkedők és meg azt sem veszi fel, ha az egész utca vesszőzi is meg őket. Olyan a

bőrök, mióta ki volna eszerre. Itt hát immár más eszközöket kell alkalmazni. Mit gondol, mit kellene velök tenni? Hiszi-e, hogy meg meg lehet őket javítani?”

„Az hiszem”, válaszolt a lelkész, „hogy Isten segítségével jobb utra lehet őket téríteni, hanem persze fenéségnek az én kezemre kell jásztrani és engem támogatni.”

„Az magától értetődik”, hagyta helybe a herceg, „legyen meggyőződve, hogy én önnök minden körülmény közt a legjobb segédítáztje leszek. De mégis szeretném tudni, hogyan bántuk el ön azzal az Istentől elragaszkodott testvéreivel az Urban, aki nem ár meg csak egy pipa dohányt sem, s akit az ő had-ugya avgett küld önhöz, hogy a bitang semmihezít modossa meg. Gondolja, hogy most áll ön előtt egy egy ilyen gondolja, hogy én vagyok az, kezdje el hát csak velem a szent gyakorlatot.”

A fiatal pap, mely gondolatokba merült: nem is valamely rosszul fundálta azt ki a herceg, bizony- az ilyen ezamentől sok függ. Ha nem, várj csak — gondolta magában — majd török ám nekod boróst az orrod alá.

Erre tiszteletet és tekintélyt parancsoló állásba

Ha egészen biztos akar lenni abban,

hogy tényleg a valódi „Osram”-lámpát kapja, úgy már a vételnél ügyeljen arra, vajjon az üvegkörtebe az „OSRAM” név be van - e marva. — E védjézés nélkül „Osram”-drótlámpa nem kerül forgalomba. —

Valódi Osram-drótlámpák kaphatók: Villamos műveknél, szerelőknél és minden szakmabeli üzletben. —

Magyarországi képviselő berendezési raktárak: Fingercs és Piac, Budapest, VI., Hajós-utca 41. sz.

birodalom a legrettenesebb katasztrófa előtt áll.

A franciáknak az 1870—71-re való visszaemlékezésük már maga is bémítóg hat győzelmi tudatukra s az ezévi első német fegyvertények majdnem teljesen aláásták amugy is lanyha harci lelkesedésüket.

A harci kedv s az első nagy hadiselekmények sikere vagy kudarcra a háboru további tartamára óriási jelentőségű s e tekintetben a kultúra védelmében, az igazért, a becsületért és a jövő biztosításáért küzdő osztrák-magyar-német szövetség nagyon is meg lehet elégedve az első hetek bámulatos eredményeivel.

A mesterséges győzelmi suggestiók csak pillanathatás válhatnak ki s így csak közvetlenül a csata előtt vagy a csata folyamán alkalmazhatók.

Valóságos győzelmi tudat mesterséges és csak papirosan kivitt győzelmek nyomán nem támadhat, annak előfeltétele a fel-tétlen s utángondolat nélküli igazság tudata, annak a nép mélyében kell gyökereznie és az sohasem fakadhat mesterséges előállít-sokkal. — S ez onnan ered, mert a csatá-ban az erkölcsi elem a főtényező s ma már nem a testek döntik el a csatákat, hanem a lelkek s ma nem is annyira a testek mil-liónyi hadseregei, hanem a gondolatok az esz-mék óriás hadai viselnek háborut. A mag-sabb gondolatértékét tehát a döntő. A ma-gasabb gondolat érték pedig a magasabb kultúra népénél van. Minthogy pedig a vi-lágtörténelem örök törvénye, hogy mindig

a magasabb kultúra fog győzni s ez a mi hadinkban él, ez adja meg nekik a győzelem megtörhetlen meggyőződését s a tul nem szárnyalható erőt is egyuttal.

Remeg Szerbia.

Benn vagyunk Szerbia szívében. Katonánk, vitéz vérének lábai taposák azt a szívet, a melyben anyai álnokság lakozott s számláljuk a napokat, mi-
kor ér e nagy háboru kis epizódja véget, mely anyai vérdíszatba került, oly sok szenvedést hozott vitézeinkre, melyet mind a szlav agresszió okozott, s szíav testvériség bőrébe bujtalt moszkovita hatalmi vagy s tultengett serb ambíció.

A szerbek mint tudjuk régóta, oly terület után áhítoznak, melyet egész Európa egyhangu határozta bizott ránk éppen Angliának, mai ellenfelünknek ja vaslatára; amelyről maga Szerbia önmagáéban lemondott velünk szemben pár év előtt. S mégis ezen ambíciók, az erre irányuló üszelmek, képezik a mai vérfürdő csáírt, melynek előréseben Szerbia egyál-talán nem volt válogatás az esközökben, ami nyil-ván érthető, mert éreltenségében nagyon is közel volt a barbársághoz.

Szinte megszokott nála a politikai gyilkosságot, hisz a történelemben nem létezik olyan szép, mely-nek csak egy százados történelem anyagi gyilkosságot jegyzeti volna fel s így a serajevói gyilkosság is csak stilbserb. S ez a fekete büntöktől hamzsgó érelten nemzet magával tudat ragadni a nagy orosz birodalmat s büneinek, gyilkosságainak védelmére mozgósítani tudta az oroszok millióit, a mely magá-vál rántotta az egész világot a mai válságba, melyért a világtörténelem a cárt mindig keményebben fogja elítélni mint Karagyorgye Petert, kinek bünhődése nem késhetik soká.

Nem soká fogjuk a uspokat számlálni. Köz-szönbön a leszámolás utolsó órája, amikor a gyilkosokkal

Gondolj meg ezt jól és hallgass a szavamra, mert én a javadat akarom. Meg akarom szabadítani a le-
kedet, mielőtt az örök kárhozatba jutna. Derék, be-
csületes katonák akarnek faragni belőled. Azért intlek és kérlek, hogy hagyj fel gonosz életveddel. Térj meg és vedd szívedre, amit Jézus Krisztus előhírnöke. Keresztelőd szent János a katonáknak mond, így szölv: „Seuik mit ne roustokat, seuik ellen ne pat-varkodjatok és megelégedjete a ti zsoldotokkal.”

A mellékszobában hallgatózó hercegnő nem tudta elgondolni, hogy ki beszél oly hangosan és egyre dörgöbben a herceg szobájában. Végére már nem tudott ellentálni kíváncsiságának és kinyitotta az ajtót.

A mit látott, felbomlatta minden képzeletét. Az öreg desztani herceg öszszetűt kezekkel, lehajlott fő-
vel, aláztatosan állt ott a előtte egy tözssen beszélő fiatal pap, az ó bűnbánatra serkentő prédikációjával. Leginkább pedig azou esodálkozott, hogy a különböző ingerlőkeny herceg mily türel-mmel hallgatja a be-szédet, melyet nem mer megszakítani.

A fiatal pap befejezte mondókáját: Most nenj és javulj meg! Kérem az Istent, hogy szívedet a jura irauyozza, hogy a fejedelem és a hadsereg ismét örömet lelhesse benned!”

A hercegnő most már nem tartóztathatta ma-gát. —

„Az Is'en szorelméért, Lipót, mi történik itt?”
A herceg nyugodt komolysággal válaszolt: „Summi, semmi, kedves gyermekem. Ez a fiatal em-ber az én új labóri papom: éppen most teite le a vizsgát és pedig, moudhatom, igen jó sikerrel.”

cimboráló nemzet olveendi méltó büntetését, amikor vitézeink örömrivalgása közepezt a magyar tricolor fog lengeni Szerbia minden erődítményén és magas-latán s a kiontot sok vér és élet nyomán e sokat zaklított nemzet megszabadul egy alatomos nemzet celeszvéreseitől s felzeng a Hymnus, mely megreme-gtetli a nagy protektor is, ki oly sok vért áldozott a bűnös nemzet védelmében s akiro szintén reámérjük az utolsó csapást, hogy a bákés munka jegyében Európa kultur nemzetei tovább folytathassák áldásos törekvéseiket.

HIREK.

A ragály és járvány fészkei.

Városunk közegészségügyi bizottsága a törvé-nyük értelmében a járványok és ragályok esetleges terjedésének megállítás szempontjából a köztiszt-sági és közegészségügyi intézkedések ellenőrzésére az intelligensabb egyének köztől ellenőrző közeget ki-düldött ki, kik ebbeli megbízásúknak a legtelje-senreterebben meg is feleltek s a hol ismételt fig-yelmeltetések sem vezetett eredményre az illető renitene gazdát az illetékes hatóságnal fel is jelen-tették.

Sajnálattal tapasztaljuk azonban, hogy egyes makacs gazdák vagy nem bírnak a tisztaság iránti érzékkel vagy elbizakodottságukban csupa makacs-sági és közegezségügyi intézkedések ellenőrzésére az intelligensabb egyének köztől ellenőrző közeget ki-düldött ki, kik ebbeli megbízásúknak a legtelje-senreterebben meg is feleltek s a hol ismételt fig-yelmeltetések sem vezetett eredményre az illető renitene gazdát az illetékes hatóságnal fel is jelen-tették.

Sajnos, hogy az urak között város atya is akad, ki bacillus telepek rendezését egyáltalán nem tartja szükségesnek, mely nemcsak a szomszédos udvaro-
kat, de a Rozsonyi és Sugar-utat s az egylokerti sétányt is az egész nyár folyamán traktálta bűzös illattal.

Ha az illető uraknak a tisztaság iránt nincs is meg a kellő érzék, de a szomszédos udvarok la-
kói bizonyára joggal megkövetelhetik, hogy az illetők a tisztasággal barátságot, kössenek s ha a szűkség úgy kívánja erre az illetékes hatóság által kényszer-
ritessenek.

Nem mulaszthatjuk itt el, hogy réa ne mu-
lasunk a Hunyadi-utcában végig folyó szennyator-
nára, mely valóságos szennyegér az idegenek előtt s az egész uton elterülő bűzös fertőző moecarál s a legkisebb eső után is nemcsak az ottani utcai la-
kások szőlőzetését teszi lehetetlenné, de egyetlen kocsi az ottani gyalog közlekedést is megakasztja vagy a piszkos pocsolóival a járókelők ruháit s arc-
át is telecsoptadja.

Mindezenre célszerű volna, ha a csatorna végre rendezetnék — vagy az ottani gazdák kény-szerítetnénk arra, hogy szennyvizüket egy az ud-varukon létesítendő cementel burkolt meducébe vezetnék s onnét időről-időre kihordatnék.

A Néptakarékpénztár rész-vénytársaság Nagykanizsán mint hivatalos jegyzési hely: elfogad elő-jegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

vágtá magát a herceg előtt, aki úgy várt ott, meg-hajolva, szeméit leshere, aláztatosan, mint egy elítélt szegény bűnös az akasztófa alatt.

Most elkezdődött a prédikáció:
„Jól tudod hogy a hadnagy ur, az a derék előjáról, miért rendelt hozzám. Ahogy te magad viseled, az nem illik, egy jó katonához, bűn az Istent ellen, szegény az egész regimenter, durva tisztelő-lenség és sértés a herceg, a fejedelem ellen és ha, így folytatod, akkor derék, becsületes katona soha-sem lesz belőled, akkor kár volna meg azért a go-lyóbert is, amelyet rád lönének s nem érnél annyit sem, mint az a kőtél, amelyel fölakasztanak. Csak még egy futás a büntető vesszők között, amelyek hátadól a vért kiservezgetik: akkor egészen rálép-tél arra az útra, amely az akasztófához vezet s úgy mégyzz majd akkor a vesztőhelyre amint hogy most felsőbb parancsra hozzám jöttél. Szegény és gyálkát, ha egy katona nem a csaták zajában vitézi, hőse-sen harcolva hal meg, hanem olyan csufon végzi életét Az is meglehető, hogy a büntetésétl való féle-lemből megszököl a katonaságtól, gondolván, hogy ily módon kikerülöl a földi igazságszolgáltatás kezé-
És mi lesz belőled? Koldus, csavargó, utánálló, rabló és miután esküszög is vagy, mert zászlodat hűtelenn elhagyád, uvevelted abban a községben, amelyben szü-ltetél, családodnak örök szegényen megbélyegnik. Ha pedig elfogunk, ami ilyen gonosztevőkkel rendszerint meg is szokott történni, akkor ugyis látod, mi lesz a nota vége.”

De hát miként lesz majdan a lelkeiddel? Az esküszög s a polba jut és a tolvaj, a rözsgés és más effélék nem örökölhetik az Istennék országát.

— Gyászintézetet Dr Bentk Józsefért. Ott voltak, ott volt a város intelligenciájának minden rétege szívókbán a melyéségy gyászszal a szünettel a zokogó szülők, testvérek a megfört ara iránt, ki a boldogultban megnyitni később menyországot vesztette el.

Elhangzott a „Requiem” a búgó fohász szálott fel a jelenlévők lelkeiből az Égek Urának trónsáhos, gyógyírt esdre a keserők lelkeire a örök esendes és fákés nyugalmat kérve a dicső halált halt kedves ifjúnak, kit élte virágában vesztettünk el, kik mindnyájan szerettek. Nyugodjék békében!

— A jótékonyaság anyagai. Amíg bátor katonáink ott a csatamezőkön ávta, fávta, dideregtek s a magyar fegyvereknek lépésről lépésre csak dicsőségét szerezhnek, uthonból holgyeink is állandóan a hazafels leguemesobb tanbizonyosságait szolgáltatják. Meleg ruhát gyújtve, keszítve, áradoznak még polgárius leánykánk is jellelke vez tők irányítása mellett, hogy a küszöbön levő lét viszonyosságait harcoló véreinknek elviselhetőbbé tegyék. Nyílják meg továbbra is az áldozatkészség, hogy leánykánk munkáikhoz anyagot kapjanak; a jótékony gyűjtők, írányítók s adakozók nemcsak szíven pedig áradjon szót a mindenket látó s mindnyájukat őrző Nagyrú áldása.

— Szaporodnak a katonasírok. Szinte megsokszok, hogy napról-napra a katonasíroknak bús melódijára kísérjen egy-egy koporsót, melyekben a harctérről ideérkezett gyógyulást kereső sebesültek hull tetemei pihennek. S mégis mindannyiszor fájó értesés kél szívünkben, hogy ily sok szép reményekre jogosult ifjú életet követel a háború nagy molochoja áldozatul. Mindannyiszor lever bennünket a lelkeinkben kellett fájó értesés, mely a szaporodó sírok látára csak ökölbe szorítja markunkat; de a derű en mosolygó nap, miként a harctérről érkező hírek is elhallgatják lelaklatukat érzelmeinket, belátatván, hogy minden új élet csak a halál nyomán fakad s a tartós béke csak egy jól bevégzett hadjárat után várható, mely minden alkalommal sok áldozatot követelt, hogy a halotjak vérvél öntözött földből annál dicsőségesebben keljenek ki a béke virágai.

— Királyi herceg — az őrmesterhez. Berlinből írják nekünk, hogy Joskin herceg, Vilmos császár legifjabb fia, a ki a harcra éni megsebesült, meggyógyult és mar visszatrét a harcmezőre. Kluzsa előtt levelet írt Helmod őrmesternek, a ki a herceget megsebesítéskor első segítésében részesítette. A herceg levele a következő: Kedves őrmesterem! Bizonyára már hálaillansággal vádolt, mert még nem köszönhettem meg a szíves segédelmét. Ezt azonban már rég megtettem volna, ha Berlinbe való elszállítatásom annyira le nem kötötte volna minden időmet. Ma aztán én felcségy felolvasra nekem az ön kedves levelét. Akkor, a mikor százával előrsiettem, nem volt módomban, hogy hűségem segédelmét megköszönjem. Solhasem fogom ezt önnek elfeledni; igaz harcok bajtársi meggyilatkozás volta a részéről. Remelem, hogy levelém jó egészében találja. Nem tudom, kivezethető-e annak a szegény tizedesnek a köztársasomágját; valóban szeméreményesek voltak magamnak, hogy megfosztottam tőle. Isten vele, kivánok minden jót önnek és a kedves nyolcvanháromosoknak, az én kasszelli barátimnak, mondja meg nekik, hogy rövidesen visszatérnek hozzájuk, mielőlt meg tudók állni a lábamon. Hálafejérás Joakim porosz herceg.

— Az ágyú. Az északi harctér felől hosszú vonat rohogott be a pályaudvarra. Sebesültek, foglyok, lovak, szekerek voltak a kocsikon. Lyaglónak a belevetk szedték le és megkérdezték tőlük, hogy van-e valami különösebb kívánásuk, mert jó ellátást és új költést amenny is kapnak. Előleptek akkor a sorból egy jól megtornált baka.

— Instálom alásum, nem magamnak, de a kegyeres pajtásomnak volna egy kis kívánásága — mondta.

— Ki az — kérdezte a főorvos.
— A Mártonsi Gyurka, esiki gyerek. akar én, la
— Hát hol van a Gyurka?
— A bagonyba maradt. Mente utáná menesztettek két vörökoresztes embert, hogy hozzák elő. Vissza is jöttek nemskóra azzal, hogy nincs több sebesült. Elővettek újra a székely bakát, hogy meg tudolják a Gyurka pontos címét. Meg is mondta csakhamar:
— Nem az embőr. se nem a marhbagonyba van, hanem az ágyú cugba.
Ujabb expedíció indult az ágyúeng felkutatására. Vegre sikerült megtalálni. Az ágyúeng egy nyitott teherkocsin volt, a melynek fenekén két orosz ágyú mellett kuorgott négy székelybaka. Ezek között volt a keresett Mártonsi Gyurka is. Az expedíció tagjai azzal jöttek vissza, hogy Mártonsi Gyurka nem a ar leszállni. A főorvos ment oda megmérni, hogy mi baja Mártonsinak. Nógatta, hogy szájon le
— Ilyet ne kívánjon a tekintetes ur.
— Miért?
— Jól nyissa ki a szemit az ur, aztán nézze meg ezt a két muszka ágyút. Ezt én, Mártonsi György, meg ez a három pajtásom fogtuk el. A háborúból jövünk, azóta se tágitottuk az ágyú mellől. Most se megyünk. Csak a kiralyunk adjuk át.
Nagy keservesen megis csak leszálltak az ágyúk mellől a esiki gyerekek, a kik sebesülve bár, de esőben, hidegben nyitott kocsin utaztak Debrecenbe. Kaptak új pihent, foszlós kalácsot, jó kolbászt, meg egy kis italt is és boldogan ültek vissza a drága székényük mellé, hogy azt Budapestem átdassák a felcségy kiralyunk, mert mint mondták, földposztakártyán már tudatták jövetelüket és biztos, hogy ha a kiraly nem is de a nevében valaki várja őket.

A vonat a derék esiki titukat pár óra mulva tovább szállította Budapestre.

— Az 1914. évi magy. kir. 6°/o-os állami járadék kölcsön (hadi kölcsön) kötvényekre, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket már most elfogad a hivatalos aláírási helyül kijelölt „Délzalai Takarékpénztár”, Nagykanizsán.

— Ne adjunk alkoholt a katonáknak. Ez az okos tanácsot még mi mindig nem tartjuk be. Csaknem minden vas-árnap törölünk valami, mint annyival sajnálatosabb, mert hiszen a magyar vér egy hiába pusztul. Sürgős intézkedést kérünk ezen a téren s a koresmákra alkalmazunk valami szabályt, ami az új bor okozta visszasságoznak elejét venné. Pártoljuk a Vörös Kereszt Eglelet!

A téli háború borzalmai ellen katonáinknak préme van szükségük,

akinek van, küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

Az igaz magyar kötelességei:

Létünk és jövőnk függ a háborútól, minden magyar polgár létérdeke, hogy a hadikölcsönösen sikeresüljön!

A magyar becsület és kötelességerztet parancsolja, hogy mindnyájan résztvegyünk a hadikölcsön jegyzésében!

Használjunk hadisegély bélyeget!

Pártoljuk a Vörös kereszt egyelet!

Ne adjunk alkoholt katonáinknak!

— Csomagküldés hadifogságban levő katonáinknak. A közönség tájékoztatlan-ágból az Oroszországban és Szerbiában hadifogságban levő katonák részére szant csomagokat közvetítés végett a magyar szent koreszt országok Győrös Kereszt Egleletében alakult Hadifogyokot vállalták és tudósító hivatal címére Budapestre küldi. Minthogy ennek a hivatalnak nem áll módjában az ilyen csomagokat továbbítani, a közönség ilyen csomagokat az említett hivatal címére a maga érdekében nem adon föl, mert azok nem érhetik el célukat. Mint a Budapesti Tudósító jelenti, a magyar posta már legközelebbi intézkedni fog, hogy a hadifogyoknak szülő küldemények a megnevezett iroda közvetítése nélkül mint küldetések.

Legújabb hírek a háborúról.

Bpest, nov. 15. Hivatalos északkelti hadszíntérről: Przemysl védelme egy mint a vár első körzárása alkalmával ezuttal is legelőbb tevékenység-felleg, így a tegnapú órség nagyobb kirohanással ellenséges északra Robustioka melletti magaslatokra visszatorított. Csapatunk vállalkozásában igen esélyes rostosított szenvedtek Kárpátokban ellenséges különítmények egyes előrsélt könnyűsággal felszerelt utastítottak. Orosz felérítés arcvonal többi részén sem tud eredményt elérni. — Hőf.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

XXXI ik magyar királyi

jótekonycéiu államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték rombitól tisztá jövedelme közhazsna és jótékony célokra fog fordítatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14835 nyer ményo van, melyeknek összes értéke 175000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

1 főnyeremény	— — — — — 30.000 K. készp.	20 nyer. á 200 K.	— — — — — 4.000 K. készp.
1 „ „	— — — — — 20.000 „ „	40 „ „ 150 „	— — — — — 6.000 „ „
1 „ „	— — — — — 10.000 „ „	100 „ „ 100 „	— — — — — 10.000 „ „
1 „ „	— — — — — 5.000 „ „	200 „ „ 50 „	— — — — — 10.000 „ „
5 nyer. á 1000 K.	— — — — — 5.000 „ „	2500 „ „ 20 „	— — — — — 50.000 „ „
5 „ „ 500 „	— — — — — 2.500 „ „	12000 „ „ 10 „	— — — — — 120.000 „ „
10 „ „ 250 „	— — — — — 2.500 „ „	14835 nyer. összesen	— — — — — 475.000 K. készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1914. évi december hó 9-én

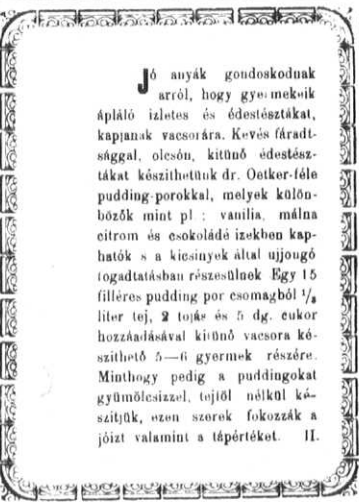
Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az ország előzetes bekielölése kárháza és jótékony célokra fog fordítatni. Ezen sorsjátékot portómentesen küldeték, eszenkül kaphatják valamennyi posta-ádo-, vám-és adóhatárnál, az összes vasúti állomásokon s legelőbb dohányüzletekben és váltóüzletekben. Játéktervet kívánatra békének ingyen és bérmentve küld

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségeseink kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlás gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irtóháborút indítottak, ami francia — A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek boykotálni, a franciák által ujjongottan fogadott és szívesen fogyasztottak egy 15 filléres pudding por csomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5—6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcsesével, tejföl nélkül készíthetjük, ezen szörök fokozzák a jóit valamint a tápértéket. II.

Berger Gyógy-kátránszappana
G. Heit & Comp.-tól.

Kiváló orvosok ajánlják az Európa legelőb államban a legjobb eredményekkel használják. minőségű

Bébiájtó szappan
különösen alkalmas bábák és kislányok, valamint anyák számára a szoptatás alatt. Tartalma: 60 százalékos laktózzal és főlegesen különleges a leucodermatitissal előforduló egyéb bőrbetegségeket. Makacs bőrpajzsnál használható.

Berger kátránszappana
Népszerű a gyermekeknek szűnhető hatás kátránszappannal.

Berger glicerin kátránszappana.
Tűnéző kátrán nélkül a bőrre

Berger-féle Borax-szappan
patentja, szappán, szappán, minden és más kátránok el-
len. Darabja tisztítással együtt 70 fillér.

Uj: Berger-féle bőrgyógyászati szappannal.
Kiváló hatású bőrgyógyászati, tej- és szappánokkal.
valamint kiváló hajápoló szer. 1 üveg
1.50 korona. Kéjen kifejezetten Berger-
szappant "Heit & Comp.-tól" az eddig meg-
ismert "A.P." 10 fillérrel
Kéjen kifejezetten Berger-
szappant "Heit & Comp.-tól" az eddig meg-
ismert "A.P." 10 fillérrel
Kéjen kifejezetten Berger-
szappant "Heit & Comp.-tól" az eddig meg-
ismert "A.P." 10 fillérrel

MILKA

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

Suchard

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatórium- és vizgyógyintézete
felhótték- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízoló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvételenek.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelő-
séget a szerkesztőség

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarják szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kössünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

"Zalai Közlöny" hirdetői rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről,
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a "Zalai Közlöny"
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lenzi, hogy

AZ

ezu lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ.
vaknak az

ALAMIZSNA!

**Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a kiprobált
„OTTOMÁN”- cigaretta papírt vagy hüvelyt!**

PALACE SZALLODA — BUDAPEST. —
VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM.
ELSŐRANGU SZALLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.
A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobával. — 180 szoba, 5 korosztól kezdődőleg. —
Életrendő étterem és kávéház, esténként magas színvonalu hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, felváltó 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:

Bánkeovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-ter 1

Telefon: 182. — Hirdetéseket díjazás szerint.

Az igaz magyar kötelességei:

Létünk és jövőnk függ a háborútól, minden magyar polgár létérdeke, hogy a hadikölcsönön fényesen sikerüljön!

A magyar becsület és kötelességérzet parancsolja, hogy mindnyájan résztvegyünk a hadikölcsön jegyzésében!

Használjunk hadisegély bélyeget!

Pártoljuk a Vöröskezszt együletet!

Nejadjunk alkoholt katonáinknak!

Nemzeti kölcsön.

A 6%-os magyar jaraadékkölcsön kötvényei a jövő héten kerülnek kibocsátás alá. Az emisszióból befolyó összegek tudvalevően a hadviselés igényelte kiadások fedezésére szolgálnak. Jegyzési helyek csupán Magyarországon, Horvátországban és Boszniában lesznek. Tisztán a magunk erejéből kell ennélfogva biztosítani azt az összeget, amely a forgó helyzet, illetve a kormánynak pénzügyi irányban jónak látott diszpozíciói szerint az ezidő szerinti szükségletnek körülbelül megfelel.

Ókunk van remélni, hogy az új kölcsön eredménye teljes mértékben meg fog felelni a hozzáfűzött várakozásnak. Nem kell sokat magyarázni, hogy minél több pénzt adunk a kormánynak ezzel a kölcsönrel és általaiban a hadviseléshez a kezébe, annál biztossabbra vehetjük, hogy egyrészt a háreterén alaposan leaverjük ellenségeinket s hogy másrészt ennek folytán a háború végleges pénzügyi merlege is kedvezően alakul re-

szünkre, vagy legalább nem igényel majd túlságosan anyagi megterhelhetéseket. Most egyelőre az egyes állampolgárok ilyen megterheléséről nincs szó. A kormány, amikor a nemzeti kölcsönt aláírás alá bocsátja, nem kér egyebet, mint bizalmat a magyar állam részére, bizalmat jövője, fizetőképessége iránt. Ezt a bizalmat a magyar állam teljesen megokolt alapon megkövetelhetné bármely, ridegen számító idegentől is.

Nemzeti vagyonunk értéke jóval meghaladja az 50 milliárdot, amely mindössze 8—9 milliárd passzívummal van terhelve. Két milliárdon messze túlnemő költségvetésünkben a kamattelher mindössze mintegy 350 millióval szerepel. Sem a háború hosszabb időtartama, sem annak bármely kimenetele nem követelhet tőlünk olyan áldozatot, amelyet gazdasági erőnk alapján minden krízis nélkül elviselni nem tudnánk. — Gazdasági helyzetünknek különös erőssége, hogy annak súlypontja a mezőgazdaságon van, amely a háborúban egyenlegképpen elegendő jól jart s amelynek a háború utána is, a készleteknek teljes kifogyása folytán,

Háborus szilánkok.

Mit ígérték Romániának?

Hiteles forrásból jelenti az „Osmanischer Lloyd” a következőket: Nemrégiben megjelent Bukarestben Sebeko, a bécsi volt orosz nagykövet, hogy a cár nevében részvételt fejez ki Ferdinánd királynak Károly király elhunnya miatt, de azért is, hogy az új királyt megnyerje a hármass entente számára. Sebeko az orosz kormány nevében kérte Bratiann miniszterelnököt, hogy engedje át területén és a Dunán a Szerbia számára küldendő hadiszeugségeket és ne akadályozza a szerbiának szánt orosz segédcsapatok átvonulását. Viszont Oroszországnak megígérte, hogy biztosítja a bukaresti szerződés értelmében a státuszkvót. A nagykövet kérte továbbá, hogy Románia cselekvőleg az entente mellé álljon és viszont megígérte Románia támogatását egy esetleges bolgár támadás ellen. Sebeko javaslatait a román kormány minisztertanácsának vitatta meg és a konferencia után elutasító választ adott. Hosszabb konferencia volt Sebeko és Bratiann között. A beszélgetés során a román miniszterelnök

felvetette azt a kérdést: hogy mit várhat Románia az ententétől Besszarabiá birtokait illetőleg. Amint ezt a szót: Besszarabiá, a bécsi orosz volt nagykövet hallotta, felugrott és indultatónan így felelt:

— Az orosz tartomány nem olyan, mint Erdély, amelynek lakossága legnagyobb részét románokból áll, tehát Besszarabiára nem tarthat számot Románia. Sebeko jelentette Petervárra tárgyalásának eredményét és azt a választ kapta, hogy haladéktalanul szakítsa meg az alkudozásokat.

A szerb komitások.

— Egy tartalékos hadnagy tapasztalatai —
A szerb hadvezetőség és kormány által kiváltéppen kedvelt davadakról, a komitásokról sok mindent hallottunk már a háború során s ezzel a vad emberfajtával már annyira ismerősök vagyunk, hogy semmi új nem lehet meg bennünket, amit egy tartalékos hadnagy beszélt el a komitásokról. A hadügy egyébként ausztriai körös-körö, aki régebben több évet töltött Szerbia különböző városáiban s alapos ismerője az ottani viszonyoknak.
— Ha azon gondolkozom, — mondta — hogy

a komitási egyáltalán embernek tekintető-e, érvényes adata olyan ember, a kiből nemcsak ösztönök élnek, de az értelem nyomai is lefedezhetőek benne, alig tudok kielégítő választ találni. Teljesen nem vadállat, mert két halat már és beszélni is tud, de hiányzik belőlük minden nemesebb hajlam, vagy indulat, ami az emberrel egyenrangúvá tenné. Természetesen a komitási gyűjtő fogalom alá nem szabad bevonnai az egész szerb földművelő osztályt. A szerb paraszt általában szelíd, bekezes természetű, szorgalmas ember, bár minden kultúrától ostonszerűleg idegenkedik. Hogy ne mondjak mást, legnagyobb részük még most is faekvel szánt. Egyébként tisztá, rendez életet él s nem igazán (?) természetű.

A komitások rendszerint a városok sóprédé, kiből s azokból a parasztlókból kerülnek ki, akiknek semmiük sincs, dolgozni meg nem akarnak. Ezek bandákat alkítanak beveszik magukat az erdőkbe, a hegyek közé s védtelen embereket rabolnak ki sőt a gyilkolást sem idegenkednek. Valószággal hőként üneplik azt, amelyik a legnagyobb kegyetlenségeket tudja kitálatni s végrehajtani. Ezek a nomád életet élő emberek annyira veszélyeztetik különösen az erdős és hegyes vidékek közbiztonságát, hogy egyedül

Osram dróflámpa

75%-os árammegtakarítás
Ragyogó, fehér fényrel

kiűnő esélyei vannak. Iparunk jelentékeny része vagy élelmelési cikkekkel állít elő, vagy pedig hadfelszerelési cikkekkel. Ezek az iparágak pedig tudvalevően jövedelmező foglalkoztatást találnak a háború alatt is.

Az új járadék címleteinek a fentiekben alapuló félremulhatatlan biztonságán kívül a magyar állam a nemzeti kölcsön kibocsátásánál még olyan fényes rentabilitást is nyújt, hogy mi — őszintén megvallva — szinte sokaljuk is. Nyilvánvaló, hogy ha nem járna is mindenki anyagilag is olyan nagyon jól, amikor felajánlja a kölcsönre, amennyit csak nélkülözhet, akkor is kötelességünk lenne — mert hazánk és a magunk léteérdeke kívánja — mindegyikünknek, hogy o jegyzésben részt vegyünk, annak sikerét előmozdítsuk. Tagadhatatlan azonban, hogy a felette kedvező feltételek, a különböző messzeemenő könnyítések ösztönzésül fognak szolgálni a közönség még fokozottabb részvételére.

Minden magyar kereskedő jegyezzen, amennyit csak tud, a nemzeti kölcsönre. De vegyék ki azonkívül a kereskedők a legnagyobb agilitással részüket a kölcsön minél fényesebb sikerének biztosítása végett szükséges propagandájában is. Magyarazzák meg a népnek, hogy milyen oktalanság a pénz — akár ezüstöt, akár bankjegyet — kamatoztatlanul a ládafiában tartani, amikor az új kötvény busás kamatot hoz és értékenek négyötöd részéig minden nagyobb pénzinté-

zetnél bármikor készpénzt is szerezhet, akinek szüksége van rá. Magyarazzák meg a kereskedők a közönségek, hogy aki — bár lehetné — nem jegyez a nemzeti kölcsönre, halálos ellenségeinket segíti, akik végtelen kárörömmel látják, ha a küszöbönálló nagyjelentőségű gazdasági erőpróbánk kudarcra végződnek. Ezt ellenségeink minden bizonynyal alaposan kihasználják ellenünk és bőlőle a maguk részére batoritást merítenének.

Mindenképpen azon kell tehát lennünk, hogy az ország lakosságának minden rétege tömegesen vegyen részt a jegyzésben. Németországban, ahol a szeptemberben kibocsátás alá került hadi kölcsönre 4 és fél milliárd márkát ajánlottak fel, ezt az összeget 1,200,000 fel jegyezte, akik között 231.000 jegyzett 100—200 márká közötti összeget, 242.000 fel 300—500 márkáig, 453.000 fel 600—2000 márkáig. — Az 1,200.000 fel között tehát több, mint 900.000 volt az egészen kis ember. Ha Németország és Magyarország népességének arányát vesszük figyelembe, amely úgy áll, mint 3 az 1-hez, nálunk 400.000 kölcsönjegyző fölé lehetne számítani. Reméljük azonban, hogy ennél sokkal többen lesznek és feltétlenül szükséges is, hogy ezt a számot jóval túlhaladjuk, mert a jegyzett összegek átlagánálunk előreláthatóan nem lesz olyan magas, mint Németországban. De ha mindenki tel-

jesíti kötelességét, a jegyzett összegek átlaga tekintetében is kihatónak magunkért. — Németországban 210 olyan fel is akadt, akik összesen 870 milliót, vagyis átlag 4 milliót fölül jegyeztek. Városainktól, pénzügyintézetainktől, nagybirtokosainktól, nagyvállalkozóinktól függ, hogy a németországi mértékét, természetesen gazdasági erőnk arányában, a nagy jegyzéseknél is megússzuk.

Bizunk benne, hogy annak a lelkes mozgalomnak, amely az új kölcsön sikere érdekében országszerte megindult, meg lesz a teljes kielegítő eredménye. Ismétellen arra szólítjuk a magyar kereskedőket: álljanak ennek az igazán nemzeti ügynek minden erejükkel, buzgó odaadással szolgálatába.

A teli háború borzalmai ellen katonáinknak prémre van szükségük, akinek van, küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci utca 38. A posta ingyen szállítja.

— Ne adjunk alkoholt a katonáinknak. Ez az okos tanácsot még mi mindig nem tartjuk be. Csaknem minden vasárnap történiük valami, ami annyira sajnálatosabb, mert hiszen a magyar vér így hiába pusztul. Sörgőz intézkedést kérünk ezen a téren is a koresmárka alkalmazunk alami szabályt, ami az új bor okozta visszasságoknak elejét venni. Pártoljuk a Vörös Kereszt Egyletet!

vagy kisebb társaságban nem is tanácsos kocsit utazni. Valósággal zsarnokoskodnak, például egyes közsegekre adókat vetnek ki, fényes nappal belátogatnak a falvakba s a gardától elrabolnak mindent amit csak magukkal vihetnek. Aki nem teljesíti a komitások kívánását, annak jobb lett volna nem is születnie.

A szerb rendőrség teljesen tehetetlen a bandákkal szemben először azért, mert a komitások gyakran megosztják zsákmányukat a rendőrszettekkel. Külön en is nem egy rendőrszert ismerem, aki ott hagyta a hivatalát és felcsapott komitásoknak, másodszor maga a kormány támogatja őket, hogy a háború idején jó szolgálatokat tegyenek. Ezért szemet huny a gazdasági fölött s alig esik meg, hogy a bíróság egy komitácist elítéljen.

Érdekes, hogy azért komitációsak lenni nem lealadó dolog, mert Szerbiában ez a bevitt polgári foglalkozások közé tartozik.

Egy-egy komitációs vezető a legnagyobb nyugalommal járunk meg a városokban. bevásárol, sétál az utcákon és senkinek sem jut eszébe, hogy ezt a gazembert minden pillanatban fel lehetne akasztani, sonyi bűn terh letti a lelkét. Különbö maguk a vezeték rendszerint intelligensebb emberek, akik is kolaba is jártak, a banda tagjai azonban teljesen vadállatok, akik csak egyet tudnak: célhalálni. Vakon engedelmessékednek a vezetérek parancsának s a haláltól egyáltalában nem félnek. Az életnek semmi értéke sincs előtük.

Sokan vannak közöttük, akiknek feleségeik, gyermekeik is ott élnek a hegyek között. A gyerekek természetesen már 6 éves korukban kiűnő komitációs ki ha megölnék, belőlük lesznak a legrettegettebb hősök. Így utódlórlódd vesz ki belőlük minden értes, a mely még emberre tehető őket.

Megható találkozás az életmentővel.

Nagyváradon történt ez az eset
Az egyik téren két kis katonacsoport találkozt egymással. Az egyik csoportban tiszték voltak, a másikban három baka. A bakák fesszen szalutáltak a tiszteknek s mac csaknem elhaladtak mellettük, amikor az egyik tiszt — egy fiatal hadnagy — hirtelen fölkiáltott és odarohant az egyik bakához. Amikor odaért hozzá, megragadta a kezét, aztán megölelte és túlaró őrmérel szorította magához:

— Varga tizedes, kedves Miska fiam, hát te vagy az? Hogy kerültél haza? Meg vagy sebesült?

A bakaképlár szemében könnyek csillogtak a tiszt örömteljes kitöréseire, majd fesszen haptakba vágta magát és annak rendje módja szerint jelentette:

— Igenis, barátom urnak állású jelentem... én vagyok személyesen Varga Mihály tizedes, a hadnagy ur száradból!

— Az én életem megmentője — tette hozzá a tiszt, társához fordulva. Majd ismét a baka felé fordult:

— Keresd föl holnap fiam a lakásom, addig is itt van ez a bankó, éreztetek jól magokatok ennek a találkozásnak az emlékére.

A baka képlár egy újságrónak a megható találkozás elzemenyieiről a következőket mondta:

— F. L. hadnagy ur. akivel most véletlenül találkoztam, az én századomnak parancsnoka volt. Együtt küzdöttünk számos csatában, egészen a r-ütökziget, ahol én megmentettem a hadnagy ur életét, de ahol el is váltunk egymástól. Ugy történt a dolog, hogy a mi századunk előőrsné volt és az volt a feladata, hogy a szemben álló ellenség hadosztját kiküldje. Akkor már mindannyian nagyon el voltunk esztárga, mert napok óta messze voltunk a trónról és csak a nálunk lévő konzervekkel táplálkoz-

tunk. Abban a hitben voltunk, hogy velünk szemben nagyobb ellenséges gyalogság van. Egyszerre azonban a hadnagy ur aki bősévoérel figyelte a vidéket, észrevette, hogy a szemben lévő domb mögöl kőzokok bontakoznak ki. Logésérőrubbnak látszott, ha ez elleneáget megráasztjuk, ezért a hadnagy ur tüzet vényelt. Le is szedték a lovárról vagy kétszáz kőzapot, de a többi azért csak rohamt előre, egyenesen telünk. Ez még nem lett volna baj, de egyszerre észrevettém, hogy a hadnagy urat, aki anélkül is nagyon el volt gyöngülve, golyó találta a karján. Nem volt aki vezessen hennünket, hozzáálltunk hát, hogy a túlerő elől visszavonuljunk. A hadnagy ur már nem tudott a lábára állani, azért én elhanyagtam a torniszteremet, csak a puskámot hgytam magamál, fölvettem a vállamra a hadnagy urat és ahogy csak bírtam, igyekeztem vele a mi táborunk felé. A hadnagy ur folyton kért:

— Miska fiam, hagyj engem meghalni, mentés meg a saját életedet.

De bizony én nem hallgattam a hadnagy urra. A golyók ugyan ropkedtek utánunk, az én karomat is surolta egy golyóba, de csak vittem a hadnagy urat, aki most már pisztolyából a vállamról lövöldözött az ellenségre. Sikerült is hála Istennek a hadnagy urat elvinni a köztőlőhelyre. Én meg visszamentem a csapatomhoz és azóta hirt sem hallottam a hadnagy urról. Azt se tudtam el-e, vagy meghalt. Az imént aztán meglettam a hadnagy urat itt a hídfőnél. Lelkemre mondom, a szívem majd kiszakadt örömebe, hogy a hadnagy urat életben találtam. De ő is nagyon örült nekem. Tetszett látni, hogy megveregette a vállamat?

H I R E K.

A névtelen hadsereg.

Csendben s zajtalanul működnek a ker. jótékony egyesület tagjai. Megkapta a Telek-uton az egyik iskolát s immár harmadik hete, hogy negyven sebesült otthonra lett náluk, ahol igazán szeretetteljes és gyöngéd bánásmódban felelik a haza védelmében nyert sebek fájdalmát. Nemes terv és nemes kivétel! Az egyesület tagjai érző szívükön tesznek tanúbizonyságot, hogy mindenütt ott kívánnak lenni, ahol a szenvedés tevékenysége szólítja őket. Örömmel nézte a sorok írja, hogy milyén családias milieuban töltik ezen a helyen a betegek fájdalmát teljes jótékony Nemcsak ellátásuk elsőrendű, hanem pártalan az a gyöngédség, amellyel a nőgyógyászok a b-tegeket ápolják. Szeretném is sorra venni neveket, akik a sebesült hősök körül buzgólkodnak. De tudom, hogy inkább akarnak a jótékonyseg mervein névtelen hősként szerepelni e buzgó hazafias kötelesség teljesítésében, mint a napi élet harmonájának hangjára kerülni. Nem sportszerűen veszik itt a jelen nehéz napjainak legnehezebb foglalkozását, hanem igaz résztvevő szívvel és a feladatát áttérő lellyel. S ez a nemes megértés adja meg a Telek-utcai kórházban azt a képet, amelyet minden kör házbán és ápoló helyen örömmel névözölünk — az elvesztett családi otthon igaz képét.

— Dr. Eöry Szabó Jenő dícsérete. A múlt napokban fejezte be a pécsi kir. tábla elnöke Arnold Sándor a helybeli törvényszékének a vizsgálatát. Ezen alkalommal a törvényszék elnökének dr. Eöry Szabó Jenőnek a tapasztalt felelt legteljesebb dícséret ismerését fejezte ki.

A népkönya megnyitása. A mai napon a választmány a népkönyvtár megnyitotta s így ez a intézmény ismét magasztos hivatásának él.

— Kitérített leány. A hivatalos lap mai számban meghívja, szinte észrevétel nélkül egy kicsi, de értékes hősközlemény szerénykedik. Egy leányról van szó, név szerint Kuhn Elzáról, a kinek a király a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta, még pedig különös megbecsüléssel a vítezéni erem szalagján. A hivatalos újság jellegzetes szűkszavúsággal áll is mond többet. Csupán azt árulja meg el, hogy Kuhn Elza úvaci leány, mestersége a műhímezés és a kintutetésra az ellenséggel szemközti tanusított kiváló magatartásával szerzett érdem-t. Sajnáljuk, hogy a hivatalos lap ilyen alkalommal is megőrizi hávos nyugalmát. Nagy öröm és okulás volna megtudnunk, mi nagyot, talán dicsőségeset mirelt az úvaci hímző leány, a miért a királyi figyelem is reaktaródott. Sajtúnk, de a valóságosság bizonyosságával, hogy Kuhn Elza is a szerb hordák botodulaskor tün-tette ki magát s a lottó meg helyet férfiakhoz illő hősiességgel. Az apró acélt és vekony selyemfonál művésznője, a kinek lelke oltarterítő arabszékjein nevelődött fiuomná, gyöngéddé — nem remegett meg az ágyuk száruának hallatára sem és szemébe nézett a szerb katonáknak, a komitási sörpödeknek. Kuhn Elza, mint a delvidékeké anyai más bátor és derék leánya, büszke öntudattal élheti csendes, névtelen életét. Megállotta emberül a próbát.

— Hat honvéd, a déli harctérről jelentik nekünk a következőket: Már rövidek az évi napok s eszalogság ég alatt éjentele mozgalmas élet uralkodik. Országok járnak-kelnek, felügyelő tisztek haladnak végig a vonalon, s minden honvéd komémen fogja fejeverét, hogy az ellenség meg ne lépjen

benünket. Tőlünk balra szakadatlan puskaétek zavarja az éjjeli nyugalmat. Ott is honvédsétevéreink küzde-mek. Mintegy negyven emberből álló szerb szakasz ordóltól fedve, oldalunkat támadt és gyilkos tüz alá fogta védtelen szárnyunkat. Hasztalan vártunk, segítség nem jött és rajonálnak a jobbszárnyon szemmel láthatóan ritkult. Ekkor egy Zerényi József névű tizedesünk fölogrott és kérte a parancsnokló tisztelet, engedje meg senki, hogy a szerbek ellen induljon. A vállalkozás azonban olyan örültesnek látszott, hogy a tiszte nem engedte meg. A helyzet oly veszedelmes volt, hogy a fejünket sem lehetett fölelelni mert csak úgy röpült a szerb golyó körblöttünk. Főállítást biztos halált jelentett volna. — Zerényi József tizedes s végre is a tiszte engedte meg Zerényi ekkor öt bajársával hason csuszta, ták és bokrók között bukkinja, úgy kerülve oldalát tartva, észrevétlenül tiz lépésre megközelítette a szerb szakaszt. Ekkor a hat honvéd rövid gyorostűzt irányított a szerbekre s azután ábrány ellenkiállással rávetették magukat a szerbekre.

— És a vakmerő tettlet siker koronázta. A negyven szerb hanyatt-homlok megfutott a hat honvéd elől, s legalább a fele ott is maradt, a harc helyén.

Az 1914 évi magy. kir. 6%-os állami járadék kölcsön (hadi kölcsön) kötvényekre, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket már most elfogad a hivatalos aláírási helyül kijelölt „Délzalai Takarékpénztár”, Nagykanizsán.

— A Házinyulányezástók Örazagos Szövetsége Budapest, Csillaghegy, a tél közeldével kéri tagjait és a tenyészteket, hogy kidolgozott vagy szűrött nyulogvénakát a hadban álló katonáinknak való ajándékosként elküldje el fenti címre. Azt hisszük minden tenyészte hozzá fog járulni küldeményével ahöz, hogy harcoló fiaink és testvéreink szenvedésüket enyhítsék. Már most is érkezik lefogyott kezű katonák a harctérről. Az adományokat a szövetség hivatalos lapjában a Házinyulányezás és Értékesítésben közömmel fogja nygatni.

Tanfelügyelő a mi népiskoláinkról. Zalaváregye kir. tanfelügyelője átiratban megkereste a népiscola gondnokoságát, hogy 8 napon belül a népiscolák okvetlenül megnyitassanak. — Már most csak az a kérdés, hogy hol? Mert iskolahelyiség nincs, az arra alkalmas lakásokat pedig ingyen nem adja senki, mondva: „Majd ha fogy.”

A Néptakarékpénztár részvényitársaság Nagykanizsán mint hivatalos jegyzési hely: elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

— A tanítói internatusért. Még a múlt év telén történt, hogy Plándar Boldizsár zalaszentgyörgyi tanító nagy fáradsággal egy jótékonyellő előadást rendezett, melynek 40 korona jövedelmét takarékbetétként kezelte s most a tanítói internatus alapjára beklüdtöte. Amikor, nevezett tanítónak ezuton is hálás köszönetet mondunk, egyben megemlítjük, hogy ez alakra begyűlt néhány ezer koronát a tisztelet a hadikölcsőre feljegyezni határozta.

— Zalamegye címirta címen a közel jövőben Zieger Ferencze ipartestületi jegyző szerkesztésében egy házagypótló munka fog megjelenni, melyről új s kerületi kamara valmsint a jegyzői kar elnöke a legkedvezőbbben nyilatkozik. —

Legujabb hírek a háborúról.

Bécs, nov. 18. Miként a háború eddigi folyamán mindig történt a magyar királyi miniszterelnök bécsi tartózkodása ezutal is alkalmat nyújtott a közös külügyminiszternek és a két kormányelnöknek a helyzetek beható megvitatására, eközben ismét előtérbe lépett az a már többször tárgyalt és a német kormány részéről rokonszemesen fogadott eszme, hogy a szövetségesek között fenálló teljes egyetértés személyes eszmecsores utján megerősítsék. A konferencia kezdeményezésére és kívánságára Tisza gróf miniszterelnök e célból ma este a német Főhadiszállásra utazott.

Hivatalos az északkeleti hadszíntérről. A szövetségesek hadműveletei az orosz főerőket Orosz-Lengyelország csatára kényserítették, mely egész vonalon kedvező körülmények között fejlődött ki. Harcoló csoportjaink egyike tegnap háromszor orosz sjelet legyőlt. E nagy harcokkal szemben az orosz erőknek a Kárpátok ellen való előnyomulása csak alárendelt jelentőségű. Ellenességnek egy erős lovascsapatát Gryzból való kibontakozása közben utgeink meglopó tőze szétugrasztotta. — Höfer.

Miniszterelnökség sajtóosztálya

Irodalom.

— 42-ös mozsarak. A nagy világháború legnepszerűbb tárgyáról, a 42-ös mozsárról ír regényt Krudi Gyula, melyet a magyar családok nép-szerű befelapisa az Új Idők közöl folytatásképpen. Az érdekes módon megírt regényen kívül közli a lap Lovik Károly regényes feljegyzései, egy „Elkésztet Lovag”-ról, Balla Ignác novelláit, melynek címe a Csodatűk, Lamperti Géza verses életképet (Boudólettel), Cikkét a Szeuzi csatornáról, a Tengeri aknáról, a halalféjes huszárról sít veres Szabolcs Mihály és Reichard Piroksa írták. A pillanatfelvételek ötletes rovata a háború epizódjait jegyzi fel. A képek közül kiemeljük Bukovina más vidékének, Fischer csendőrezredének arkapép, festői felvételeket az északi harctérről, a szerbiai osztagról, a nyugati harcosinterről. A törökök háborús mozgalmaságáról egész sorozat kép számló be Szikra regénye, Mühlbeck Károly ötletes rajzi, számos apróbb cikkeket s. tarkiják meg a kitűnő heti lapot az Új Időket. Mutatványszámot kívánságra ingyen küldi a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrássy-ut 16. sz.

— Képek a háborúból. Ötletes, bájos kis feljegyzések egész sorozatát közli a „Magyar Lányok” és ezekben a pár soros apróságokban ott llnket az egész nagy háború minden izgalma és drámaisága, de aranyos humor sáugáral beragyogva. Az eleven leány-lap közli meg Vándor Iván regényét, melynek címe Petróczy Kata Szidónia, Tutsek Anna Évike feljegyzései címmel remek szép novellát írt. A Világ műremekei népszerű rovatában Giottó freskóiról találunk képet és cikkeket. Zemlémi Gyulánál ismeretterjesztő leírása, Havas István verse. Edmoendo de Amicis elbeszélése sít tarkítja meg a lap szövegrészt, míg a képek nagy része a világháború érdekes epizódjait mutatja be. A lap előfizetési ára félretekint 6 korona. A kiadóhivatal Budapest, VI. Andrássy-ut 16. Kívántra készsággel küld mutatványszámot.

MEGHIVÓ.**A KIRÁLY-SÖRFÖZDE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

t. részvényesei tisztelettel meghívotnak az 1914. évi november hó 28-án délután 3 órakor Nagykanizsán, a Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókjának helyiségeiben megtartandó

XXII. évi rendes közgyűlésre.**NAPIREND:**

1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése.
 2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a tiszta jövedelem hovatartozása és a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
 3. Igazgatósági választások az alapszabályok 20. §-a értelmében.
 4. Hat felügyelőbizottsági tagnak egy évre való megválasztása.
- Nagykanizsa, 1914. november 16.

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, szíveskedjenek részvényeiket szelvényeikkel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében legalább három nappal a közgyűlés előtt a Pesti magyar kereskedelmi bank főpénztáránál Budapesten, vagy ezen bank nagykanizsai fiókjánál törvény ellenében letenni, mely utóbbi helyen az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése nyolc nappal a közgyűlés előtt a t. részvényeseknek betekintheséget végett rendelkezésre állanak.

Vagyon**Mérleg-számla****Töher**

	korona		flétér			korona		flétér	
	korona	flétér	korona	flétér		korona	flétér	korona	flétér
Beruházás: Építkezés	722279	75			Részvénytöke			1500000	—
Gyárberendezés	893217	78	1615497	53	Tartalékalapok:				
Ingatlan			40000	12	rendes tartalékalap*	190000	—		
Pénzkészlet			26755	12	értékesítéskénti alap K 470000				
Váltótárca			85694	83	folyó évi gyarapítás K 45000	515000	—	705000	—
Termelvények, anyagok és áru-készlet			402111	—	Hitelezők: Magyar kir. adóhivatal (söradó és sördóptólékért)	569159	40		
Adósok: Bank és postatakarék-pénztárak, államkincstár	105646	57			Osztalék számla: fel nem vett osztalék	883	—		
Különféle adósok	867758	97	973405	54	Különfélék	191120	88	761163	28
					Nyereség: áthozat múlt évről 1913-1914. évi nyereség	7882	47		
						169418	27	177300	74
			3143464	02				3143464	02

* Az igazgatósági indítvány elfogadását illető a rendes tartalékalap 200000 koronára fog emelkedni

Nagykanizsa, 1914. szeptember 30.

Király-Sörfözde Részvénytársaság.

Gulmann s. k.

Fellner s. k.

Megvizsgáltván rendben találtatott:

Nagykanizsa, 1914. november 16.

A F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G :

Mártony József s. k.

elnök.

Halphen Mór s. k.

Kalmár Izsó s. k.

Lendvai Samu s. k.

Unger Ullmann Elek s. k.

Wallenstein Frigyes s. k.

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, (felvve 6 korona, Negyedévre 2 korona 60 fill. Egyén szem. ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Bánkevich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

Az igaz magyar kötelességei:

Létünk és jövőnk függ a háborútól, minden magyar polgár létérdeke, hogy a hadikölcsön fényesen sikerüljön!

A magyar becsület és kötelességérzet parancsolja, hogy mindnyájan résztvegyünk a hadikölcsön jegyzésében!

Használjunk hadisegély bélyeget!

Pártoljuk a Vöröskereszt egyletet!

Ne adjunk alkoholt katonáinknak!

Háboru és kultúra.

Elvőzgetett...

Harcba indultak a népek, nemzetek. A munkás, szorgos kezék kardot, puskát ragadtak; a békés szívek harciasakká, sőt gyűlölködőkke lettek. Megszűntek az apróesprő civakodások, hogy átfomlódva az igazság érzésére juthasson az ember. — A mindennapi élet zsvajából puskák ropogása, ágyúk menydörgése lett. Verrózsák fakadnak a földön s nyomában ezernyi leirhatatlan fájdalom...

Írják a történelmet...

Véres betűkkel, hadi tettekkel. És mi szemléljük, benne vagyunk, átéljük, ott harcolunk mind-mind, akiket előhívott a parancs. A király, a létfentartás, az élet parancsa. De még ennél is több a kultúra parancsa. A kultúra ma az emberiség legnagyobb kincsese. Ezt nem engedjük istentelen barbár kezekkel lerombolni. Nyugat a kultúrát képviseli. Kelet a barbárságot. El kell döntönnünk ki uralkodik Európában: Kelet

vagy Nyugat? Az intelligencia, az igazság, a becsületesség ma a Nyugaté.

A kulturáért harcolunk...

Csak annak a népnek van joga Európában, de az egész világon is a nemzetek sorsába bele szólani, amely kultúrát tud teremteni. A germánosság, a magyarság született kulturnemzet, a szlávosság még ma megcsúfolja a kultúrát. A germánosság és a szlávosság hegemóniájának harca ez. Mi magyarok a germánok mellé állunk. A mi kulturánk is itt erősödött meg a germánosság kulturájának tövében. Beigazolódott, hogy mi magyarok csak a germánosság mellé állva fejleszthetjük tovább nemzeti kulturánkat.

Menjünk tehát harcba mindnyájan...

Ne csak a hívó, a parancsoló szóra, hanem azzal az öntudattal, hogy a magyarság csak úgy tud itt megmaradni, ha művelt és kultúrált lesz, ezeket a tulajdonokat mentő magasabbra fejleszti. Ezért a célért véres áldozatokat kell hoznunk, de meg kell hoznunk. Meg is hozzuk. Véreink, fiaink, testvéreink immár ott harcolnak a csatatereken. Szívök lelkök kitérva a dicsőség felé. Mind.

Szomorú ősz.

A sárga levél földre hullva koppan
És lekem fáj, sajog mindegyre jobban.
Mert érzem körülöm az ősz.
Tavasza, nyár érte hogy elköltözt.
E szomorú ősz köszöntött be,
Melyet szenvedni szívem gyöngé;
Ne adj több ily bús ősz nekem
Oh édes Istenem!

A napsugárnak ellankadt a fénye,
Csak gyöngé mosoly midőn hozzánk ér le,
Meredő lomb, galy, száraz ág,
Meg oly komor, oly színtelen világ;
Lelőrt remények, elhullt álmok,
Hol még öröm volt, néma gyász: most.
Ne adj több ily bús ősz nekem
Oh édes Istenem!

És most, hogy ősz van s hangtalan az élet,
Hazám sorsáért csüggedek s remélek,

A nemzet színe jára már
Elköltözt, mint a vándormadár.
Ellenség tör in a hazára,
Mégvédeni kell élet-halálra!
Ne adj több ily bús ősz nekem
Oh édes Istenem!

Hajh tudj' az ég, mi lesz jövő tavasszal,
Szól-e bokrunkon még a régi kardal,
Melyet majd én is hallhatok?!

Élek-e látom a pillanatot,
Hogy boldog győztes lesz a nemzet,
Oly sok viszontagsága mellett;
Adj ily napot reménylenem
Oh édes Istenem!

Bozga Miklós

Egy epizód a harctérről.

Előszóli Rátkai szakaszvezető

Fent az orosz harctéren voltunk. Mondhatom mindíg ott jártunk, ahol a legnagyobb volt a veszély, mert uram ott fent nincs olyan hely, hol a katonánk ki ne kellene vennie a részét. Szerencsésje csak egy, hogy a magyar katona a legnagyobb veszélyben sem veszíti el sem a fejét, sem kedvét s mindig akad egy-egy rossz csont, ki soha ki nem fogy az ötletes humorból. Hogy koplálna kell? Az merő hazugság mert ha többször nem is, de aszában legalább egyszer kerül meleg étel, ha máskor nem éjjel, még a legnagyobb ágyutüzben is behozzák a trének a konyhát.

A tőlényből nem igen fogynak ki, mert alaposan megkalkuljuk magunkat mindannyian, ha tűzbe vonulunk s tréneink mindíg követnek bennünket a ha mások nem, még tisztjeink is segítenek a tőlényes ládákat a tűzvonalba hozni, mint azt őrnagyunk is megtette.

Egy erős napon, amikor késő estig tartott tüzelésünk az oroszok ellen s őrük őket fedezékükből, elszakadtam negyed magammal csapatunktól s borzongóan vágytam — 75% árammegtakarítás — gyönyörű, fehér fény — Hosszu élettartam — Jutányos ár — Valódi Osram-drót-lámpa kapható: majd minden villamos telepen, szerelőnél és idevágó szaküzletben.

Most van ideje, hogy villamos telepeket Osram-drót-lámpáit vegyenek!

Valódi Osram-drót-lámpák kaphatók: Villamos műveknél, szerelőknél és minden szabványos üzletben. — Magyarországi kizárólagos birtokos: Fingert és Pina Budapest, VI., Hajós-utca 41. sz.

mind szomjuhozzak az igazságot és a példótést.

Elmentek a tanítók ezrei is...

A nevelés és oktatás békés mesterei. Azok, akik elhittették szelid órákon a hazaszeretet isteni magvait, most tettel is megvalják a nemzeti vértanúságot. A nép és a néptanítók sorsa egy. Eddig csak verejtéket hullattak a fekete föld barzadáiba, most vércseppekkel öntözik azt. De ez nem fáj nekünk, mert tudjuk, hogy az igazért történik, a hazaszerető szent nevében.

Harcoljatok tehát...

Mi, akik lithon maradtunk, még várjuk a hívó szót. Ott leszünk, ha szükség lesz ránk mi is. Akik pedig ott nem lehetünk, előkészítjük a béke és pihenés óráit, felhalmozzuk a szeretetet, hogyha majd előjöttök győzedelmesen, megfürösztünk mind annyitokat a szeretet és dicsőség tengerében.

Harcoljatok és győzzetek! Diadal legyen hazafelé utatok...

Éljen a Király! Éljen a haza! Éljen a hadsereg!

Gazdaság és háború.

A háború, melyet szövetségünkkel vállaltve folytattunk, nagy politikai s gazdasági értékváltozást rejt méhében, melyeknek sem megállást sem vi szacseést nem szabad előidéznünk, sőt azokat a pénz, a hitel s az általános emelkedés felé kell terelnünk, amely feladatnak sikeres megoldásához nagy eszközök szükségesek. Olyanok, melyek széles rétegeknek kereset nyújtanak az ország mindazon részében, hol a keresetet megkapadt, különösen az ipar terén oly hosszú időre terjedő munkákra, melyek kulturális célokat szolgálva az egyes törvényhatóságok s községek teherviselő képességét nem teszik súlyos próbára.

Élsősorban is a háború által előidézett károk kihatásai mérséklendők, hogy a jövődni fejlődés lehetőségét biztosítsuk, s a termelés emelkedésével az ország szellemi és anyagi gyarapodását is elérjük és különösen a kereset nélküliek segélyezésével azok ellátását megakadályozzuk.

hátnak mögött is még csak egy hemzsegett az orosz, hogy bármely pillanatban feljöjjenek vagy foglalj eljeteenek bennünket. Óvatosan, négykézlél kusza eljutottunk egy erdőszélhez, hol nyolc hajlékú orosz katonával találkoztunk, kiket egy rohammal lefegyvereztünk s a közelbe ledézékbe vittünk foglyokul magunkkal; hol némán fekre vártuk sorsunkat. Feleltünk orosz katonaság rohamt el, kiknek beszédét, ordítását egy köztünk levő cigány fia mind tisztán megértette. Üldöztek csapatunkat. A mi foglyaink azonban, kiket a fodezékbe fektettünk, magukra huzta köpenyeiket szerencsésen nem értelték, hogy magyar vagy orosz csapatok vonulnak feléjük keresztül, különben ordításukkal előrúllított volna bennünket s mi menthetetlenül elvesztünk. Így fekdűntek vagy öjféléig, amikor végre a zaj elcsendesedett, de mi még nem tudtuk, hol vagyunk s fodezékünkől kibújni nem mertünk; de aludni sem tudunk. Amikor, halk beszélgetés őri meg fülünket s a magyarok figyelnek, az erdő felől hallatszott a suttogászerű tanácskozás, amely legnagyobb örömmel magyar nyelven folyt. Mint szakaszvezető felszóllítottam a fiukat, ki merne hason áteszteni s meggyőződni hányan lehetnek? Mind jelenlétezt

Az enemű intézkedések fogantatba vétele annál is inkább sürgös nemzeti érdek, mert egy a vállaltok, mint az egyesek áldozóképeségét csak így orton lehet fokozni s a háború költségeinek fedezésére kibocsátandó kölcsönök, csak így fognak kellő elfogadásban részesülni.

Mindazonáltal ezrel sem a megyék, sem a városok anyagi erejét túlságosan igénybe venni nem tanácsos, mert a jövő feladatok teljesítésének rovására eshetnek mindez.

A jótékonyk mezején, hasznos szolgáltatást teljesíteni a jótékony egyesületek, melyek egyesületek tagjainak önmegtagadó fáradozásai kifejtett tevékenysége nélkülözhetetlen tényező lett a háború által áttűt sebek gyógyítása körül.

Örömmel látjuk a részvénytársaságokat is a gyűjtésekben szerepelnit, azonban a kieszott tantelmek értéke egyáltalán nem áll arányban ama csekély értékkel, melyet jótékonyagra ezideig juttattak.

Sok dolgra kellene még rámutatnunk, melyek e téren nagy szolgáltatást tehetnek a jelen körülmények között, azonban a cikkeseke szűk keretében minderre kitérni nem lehet.

Élsősorban is, hogy még egyszer megis mételjük mezőgazdaságunk megerősítését, nagyobb teljesítő képességére kell sziljt helyeznünk s annak érdekében kell s tartozunk nagyobb munkát teljesíteni, mert mi teljesen más feladatok előtt állunk, mint a németek, kiknek külkereskedelme állandó erőt és jövedelmi forrást jelent, mely egy a mezőgazdasági, mint az ipari, de legtöképen a pénz- és hitelviszonyokra kedvező befolyást gyakorol.

Bár a monarchia hadügyi berendezései ugyan azon magas színvonalon állanak mint a német berendezések, azonban hitel- és pénzügyi terén, valamint az iparfejlesztés terén vele nem tudunk mindenben lépést tartani.

Elköszteni és biztosítani kell tehát az egységes és erőteljes fejlődést s ha Isten segítségével a háború szerencsés befejezést ér, amire az eddigi eredmények után számítanunk lehet, a monarchia ereje meghiaványosodik s ezt az erőtlökét a gazdasági életben értékesíteni feltétlenül törekedni kell mindnyájunknak.

— A nagykanizsai izr. hitközség a hatikölcsönből, alapítványi pénzkeöl százezer koronát jegyztet; ebből az izr. szent egytel negyven ezer koronát.

nyomban, de mégis magam kusztam át s legnagyobb örömmre kit találtam ott negyed-ötöd magával, mint O. J. kanizsai 48-as hadnagyt. kik szilntén egy szakadtak el a fessapatnál. Mivel közben ismét nagy orosz csapat zaja közel-dett, nem jöhettek át fodezékünkbe. de elhatároztuk, ha köz-lünkben letelepednek, alkalmas pillanatban, összes ötlényeinkkel sortirezt adunk rájuk, keresztölzbe vesszük őket. Ezzel hírtelen, mint jöttem, hason átkusztam társaimhoz előbbi fodezékünkbe s vártuk a történendőkét. A kozák csapat csakugyan megörkezett, lehetek vagy 150-200-an s az erdőben letelepedtek s teás hírbekiben teát főzték s vígan készülték annak elfogyasztásához. Amikor legvágabban szöröszölgették át, mindön fegyverünköl egyszerre gyorsított adtunk, melyre O J hadnagyemberével nyomban gyorsított adott, mire a kozákecsapat megörömlve ugrott fel, nem tudva, minő nagy csapat keresztölzbe került, hanyatt, homlok rohamt, vissza sem nézve többe.

E közben a hajnal szürkülni kezdett s mi foglyainkkal megindultunk csapataink keresésére, melyet sok viszontagság után fel is lettünk s velök örömmel egyesültünk.

A közönség köréből.

A „ZALAI KÖZLÖNY” f. hó 12-én „Tagillaték befizetési anomáliák” alatti cikkre a következőkben reflektálunk: A befizetési módszer most épügy, mint annakelőtte a régi. Tisztelet cikkirő ur megfelledekzik arról, hogy most a mozgósítással egyetemben a hadvezetéshez a hadbavonulók részére, valamint tartalék-körhöz céljaira lefoglalta az összes lefoglalt helyeket-és csupán ezen okból szorultunk ki a Badacsony vendüglőben volt addigi hivatali helyiségünköl, és a ukanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága jóvóllatiból kapjuk meg hivatalos helyiségeink befizetési céljainkra az eddig szokásban volt havi kétszeri befizetési idő tartamra.

Sajnos egyesületünkre, hogy egyes befizetéseknél időcuseket kellé számlálni, de ez sem a vezetőségre hárítható, hanem csupán a tagok egyes reinitenseire, mert a központ által előirt személyzet mindenkör pontosan betartatja előirt munkaidőjét, sőt több ízben erejét túlszerte végezte munkáját, hogy a befizetések kellő rendben történjenek, de nem veszi cikkirő ur számításba, hogy a ukanizsai fiók mi létszáma 1700 és az eljett kövöl vasnapra a tagoknak legalább fele része útjában a befizetésnek eszközölni oly módon, hogy egyosek már 1/2 órákor délután beadják könyveiket, ekkor elmennek templomba, esetleg látogatást teljesíteni és déacra, hogy neve 5-6 ízben lesz kiállva, csak délután 5 órákor, esetleg később térnek vissza; természetesen, az ideig a teljesítendő befizetési hét előt sem irható és így ezek rugoldása minden alapot nélkülöz.

A késedelmi kamat fizetése az alapszabályokban van előírva és nagyon idős volna, ha egy cikkirő ur, mint az egyelőtt összesége az átolvasná és nem a vezetőséget okolná a késedelmi kamatok fizetése miatt. A kezelési költség csupán egy névleges adomány, amelyet a vezetőség bürokratikusáira kiterhmel, de a jelenlegi vezetőség ettől a tisztségétől elállni hajlandó, hogy ezen kezelési költségben más részesüljön, ha cikkirő ur vezetésé mellett új vezetőség létesül, mely vezetőség ép oly pontossággal végezendi a reája háruló feladatot, mint azt a jelenlegi vezetőség végzi.

Központunkhoz hozzájárulásért fordulni, kárba vezetett fáradság lenne, amde ha cikkirő ur gondolja, hogy valamit kivihet, egy szivesen vesszük eljárást.

A fellebbezéssel való íjsgyetésnek semmi helye, mert azzal cikkirő ur és társai mit sem érhetnek el.

A vezetőség igyekezett minden alkalommal, egy jelenleg is kimutatná azáltal, hogy új befizetési hilyet keresett, amit végre sikerült is neki és így november hó 22-ől kezdődőleg minden vasnap d. u. 2 órától 4 óráig a befizetéseket a Tel-ky-uton (Soproni-ut) levő „Hattyu vendüglő helyiségében tartja meg, és hiszük, hogy most már nem lesz az a kifogása, hogy a befizetések eszközölhetése végett messze kénytelen a városban elsitálni.

Ezzel hiszük a tagok, különösen pedig cikkirő ur kívánságának elvetet tudunk és ezzel hírlapi polemikánkat befejeztük.

A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyorsulótának nagykanizsai 18. sz. fiók vezetősége

* * *

Fenti válaszközleményünk községged adttuk helyet, s minthogy annak utolsó passzusából kiválglik, hogy a vezetőség jóakarattal igyekezett a tagok befizetési módszerén — töle telhetőleg enyhíteni. A hírlapi polemikát a mi részünkről is befejeztünk nyilváníttuk. Szerk.

HIREK.

— **Személyi hir.** Kárpáthy Kelemen a székeshérvári tankertületi főigazgató, a főgimnázium tanulmány ügyének megvizsgálására, városunkba érkezett.

— **Beírások az állami elemi népiskolában.** A helybeli állami elemi népiskola I.—II. igazgatói körzetében (I.—V. kerület) az 1914—15 iskolai évre a beírások folyó évi november 23-tól december 1-ig lesznek a Nádor-utcai óvoda helységében, hétköznapokon délelőtt 9—12-ig és délután 2—4-ig, vasárnap pedig csak délelőtt 9—12-ig. — A beíráshoz minden tanuló hozza magával „Értesítő” könyveskéjét, vagy szabályszerűen kiállított iskolai bizonyítványát. Azok a tanulók, kik most iratkoznak be először, tanköteles koruk igazolására anyakönyvi tanúsítványt tartoznak magukkal hozni. A folyó tanévre mindennapi tankötelessé sorába azok lépnek, akik 1908. évi augusztus 31-ig születtek. A mindennapi tankötelessé sorából pedig kikerülnek, akik 1902. évi szeptember 1. előtt születtek, s mint ilyenek már csak az ismételő iskolába vehetők fel és kötelesek beiratkozni. A beírások minden tanuló egy koronát fizet. Minden tanuló csak abba az igazgatói körzeti iskolába iratható be, amelynek kerületében a beíratkozáskor lakik. A körzeti igazgatók.

— **A helybeli kereskedő tanonciskolában** a javító vizsgákat nov. 24.-én este 6 órakor a felső kereskedelmi iskola helyiségében tartják meg, a tanulók beírását 26. 27. és 28.-án ugyanott, szerkődik. A rendszer tanítás december 1-én a Sugár-út 14. számú házában veszi kezdetét. A beírásához a tanulók mult évi ellenőrző könyveket hozzák el, ugyanezek 8 koroná tandíj fizetendő. Amely főnök tanoncát a rendszer időben be nem iratja, vagy nem küldi rendszer iskolába, az az 1884: XVII. t. c. 62 §-ruba ötköző kilyágtát követ el s vele szemben ugyane törvény 157.§-ában megállapított, 40 koronától 400 koronáig terjedő pénzbírság fog alkalmazni. A később elfogadott tanoncok azonnal a felfogadás napján irandók. A beírás kötelezettségétől nem menti fel a főnököt azon körülmény, hogy a tanonc még csak próbaszolgálaton van.

— **Beírás az iparos iskolában.** Az 1913—15. tanévre az iparos tanulók beírása f. évi november 23-tól december 1-ig történik a Rozgonyi-utcai régi áll. elemi népiskolában, köznapokon 6—8-ig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—12-ig. A beírásra kitűzött időben köteles minden iparosmester a tanulóit meg azon esetben is beírattatni, ha az még csak próbaszolgálaton van, beteg vagy esetleg mint biztosítva, vagy mint napszámos alkalmaztatik az illő iparig elsajátítása végett. Aki tanulóit a beírásra kitűzött időtül nem iratja be, vagy nem küldi pontosan az iskolába, s ezen mulasztást nem tudja kellően igazolni az 1884. évi XVII. t. c. 62 §-ában ötköző iparkilyágtást követ el, s vele szemben az 1884. évi XVII. t. c. 157. §-ban megállapított 40 koronától 400 koronáig terjedő pénzbírság fog alkalmazni. — A később elfogadott tanulók a felfogadás napján azonnal beírandók, mint különben ezek mestereivel szemben is a fenti szakasz fog alkalmazni. Azon iparosmesterek, kiknek több inasuk van, saját érdekeiknek tesznek szolgálatot, ha összes inasait egyszerre iratják be az iskolába, s ezáltal lehetővé teszik azoknak oly módon való beosztását, hogy lehetőleg ne egy napon vonassanak el a műhelyből. Az iparostanulókat kötelesek a beírásnál születési és iskolai bizonyítványukat és tanoncszerződésük másolatát bemutatni; 4 kor. 30 fillér tandíjjal és az ipari szótára 20 fillért fizetni vagy a városi tanácsához intézett tandíj-olajdíjazás iránti körvényüket az igazgatóknak átadni. Az igazgatók.

— **Az ipartestület közgyűlése.** Városunk mindenkor hazafiasan s nemesen érző ipartestülete vasárnap d. u. a város-ház nagyteremében tényleg közgyűlést tartott, melynek legfontosabb tárgya a hadikölcsön jegyzése volt.

A testület nagyon helyesen tapintatos határozata az lett, hogy az elagott iparosok menedékháza alapból 5000 K. jegyzetessék arról kölcsönre. —

Ugyanezék szó esett arról is, miszerint az ipartestület ellenőrzése mellett érvény szerzettek a mi miszter által kibocsátott ama rendelkeznek, hogy azon iparosoktól, kik hadiszközleletek szállítanak, s kiknek segédjei hadba vonultak s így tanonciskolák köztelenek dolgozni, hogy azok a tanonciskola látogatás alól felmentessenek. —

Nem kevésbé örömdetes intézkedés történt a vezetőség részéről az iránt, hogy az ipartestület tagjai oleő szénhez juthassanak. Erre nézve pályázat lett hirdetve az s ajánlatokból legelősebbiké 3 K. 10 fillért hajlandó az ipartestület összes tagjainak a kölcsönözéshez szállítan, hol az illetők azt meg is rendelhetik. —

— **Zalavármegye általános tanítótestülete,** a hadikölcsönre 2000 koronát jegyzett elő. Örömmel regisztráljuk ezt ide, amél is inkább, mert e határozati exponált vármegye tanítótsága ezzel is tanulóit adja, hogy a hazáért nemcsak dolgozni, de ha kell áldozni is tud mindenk. —

— **A hős zászlós bucsuja.** Az északi határon a Jankow hegyi tüközében október 21-én délután Győrösy Endre érdemőnök, a 38. gyalogezred zászlósa súlyosan megsebesült. Az ölközet végén a közeli vizimalomba szállították, a honnan a fiatal zászlós is egy utolsó üdvözlőet akart szüleinek külden. Mivel már nem volt erve ahhoz, hogy levelet írjon, egyik hadnagy barátjának dikálta bucsulevelét, a mely így szólt:

— **Édes jó szüleim!** A Jankow-hegy elötti harcban október 21-én délután negyed ötkor halalos sebét kaptam. Most, a mikor utolsó percemeit élem, egy kis malomnak szobájában bucsut mondok hálákos fűrés csókjaimmal és öregekcsókjaimmal és drága jó szüleimnek, a kik anyyi és anyyi jót tettek értem, hogy annak mértéke „túlcs” — A teltveleg mindig feleltök lebegek és innen fogom hátamat leróni azért a sok minden jóért. Nyugodjanak bele drága jó szüleim a soranak a fordulatlába, amél is inkább, mert fuk a hazáért pusztult el. Ismét tehat forró csókjaimat küldöm drága jó szüleimnek és kérem nyugodjanak meg a jó Isten szent akaratában.

— **A papirlap végére a zászlós kusza,** reszkető vonásokkal maga írta oda: Szerető hálaš fuk, Endre. Győrösy Endre! súlyos sebével Ungvárya viték, a honnan hazaszállították Aradra. Szüleit, barátait és ismerőseit meg vizionlatta, beszéit velük, november 6-án este azonban huszonötves korában elhunyt.

— **Akik a hadikölcsön ellen dolgoznak.** Szinte hihetetlen, hogy városunkban mennyi moecos, piszkos dolokra akad egyén, kik minden szép és nemes dologba belekeverik a szennyes kőbát. Így vannak kábítószertárolaink között, kik arra is képesek hogy lebeszéljék a hazafias nemes érzelű egyéneket a hadikölcsön jegyzéséről, ami azonban aligha fog sikerülni, mert valószínűleg tömegesen jegyzik a módosabb és jó hazafiak Városunk érdemes képviselőtestülete is elhatározta, — hogy e célra 200.000 Kor. fog jegyezni s hogy miért, enyit csak, az a pénzügyi bizottság tagjainak dolga, kik legjobban tudják mennyit lehet. Vármegyeink törvényhatósága is e hó 21-én mondotta ki ebbeli elhatározását, amely multunkhoz bizonyára méltó lesz. Az ellenügynökök pedig jól tessék ha elhalgatnak s inkább elbujnak, met nagyon könnyen a torukon forhat a szó, ha tovább fizik s le lesz a lepel piszkos tudenciójokról rántva.

— **A hadi kölcsönjegyzés utolsó napja** ma járt le s Magyarországon ezideig 1000 milliót felül, városunkban pedig közel 2 $\frac{1}{2}$ milliót jegyeztek. A megyei törvényhatóság 2 millió 400 ezer koronát, a helybeli izraelita hitközség 100 ezer koronát jegyzett e hazafias nemes célra elő.

— **Elgazdolta a vonat.** Gorzó Antal vasárnap a pragerhofti állomáson a sikeken át akart jutni s a nagy közben egy boronáló vonat agyongazdolta. A szerencsétlen helybeli déllvasuti kalauz, kinek halálát nagyszámu család gyászolja.

A téli háború borzalmai ellen katonáinknak prémre van szükségük, akinek van, küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci utca 38. A posta ingyen szállítja.

— **Ne adjunk alkoholt a katonáknak.** Ez az okos ajánlat még mi mindig nem tartjuk be. Csaknem minden vasárnap történik valami, ami anynyival sajnálatosabb, mert hiszen a magyar vér így hiába pusztul. Sörgös intézkedést kérünk ezen a téren s a koremskora alkalmaznunk valami szabályt, ami az új bor okozta visszaszárogások elejét venné. Pártoljuk a Vörös Kereszt Egyletet!

A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán mint hivatalos jegyzési hely: elfogad előjegyzéseket a 6 $\frac{1}{2}$ -os állami járadék eredeti feltételek mellett.

Az 1914. évi magy. kir. 6 $\frac{1}{2}$ -os állami járadék kölcsön (hadi kölcsön) kötvényekre, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket már most elfogad a hivatalos aláírási helyül kijelölt „Dézlalai Takarékpénztár”, Nagykanizsán.

— **„BERLIN” nagy mozgósínházban** kedden és szerdán érdekesítő új műsor kerül bemutatásra, melynek remek pontjai mindenkit meglegnek lepni — Csütörtökön új műsor. — Bővebb részletek a falragaszon. A nagyerdemi közönség szives pártfogását kéri az igazgatók.

Legújabb hírek a háborúról.

Nov. 22. Nagy Főhadiszállásról jelent: Nyugati hadsértenet helyzet változatlan Lengyelországnak még harcolunk győzelemért Lodztól délre Lodz környékén és Czesztochovonál a közdemel még tart.

Budapest, nov. 22. Hivatalos Szövetségesek támadásukat Örsz-Lengyelországon erősen és sikerrel folytatjuk. Déli szárnyunk elérte Szremisva telep-szakaszt. Ellenségnek egyes ellentámadásait visszautasították. Császári és királyi csapatok eddig több mint tizenötözet orosz ötlettek foglyul. Döntés még nem történt. Dunajestől nyugatra és Kárpátokban is nagyobb harcok vannak folyamatban. — Höfer.

Ministerelnökség sajtóosztálya.

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségeseink kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatörési gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irtóháborút indítottak, ami francia — A különféle francia elevevezető mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek boykott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitorolni a finomabb papramorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatic” Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatic” borpárlata minden jobb eseményszerű és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatic” fűmői gyógykonyakjára azonban feltehetően előbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felőttök- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hizlaló-kurák
egész éven át. Gyermeknek 7 éven
felül kisérlet nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák stb. 160 szoba, 6 koronától kezdődőleg.

Elsőrendű éttermek és kárházak, estánként magás színvonalú hangverseny.

Nyomatott a lapfajtajonostól. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Főzöl össze! Ez a mo-
dorn asszony elve. A
„rég evált” titkos receptek-
időjüket multák. Ma a főcél
a változott gazdasági viszonyok-
nak megfelelő jó és izletes
konyhát ezteni, ezért jó gazda-
asszonyok dr. Oetker-féle sütő-
port használnak, mivel idők-
munkát és puzt takaríthatnak,
meg ezentúl biztosított nyújt
háruiféle ssemény sikeres el-
készítésére. A világos tej a
legszébb és legáltalános sym-
boluma ezen kiváló konyha-
szegény. Ezen tej minőség-
figyelmzett arra, hogy „Főz-
zöl össze!” III

MILKA

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE

Suchard

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az eredményesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér es a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről,
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lelzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kelló haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszeri 10 korona, fél év 50 korona, Negyedévi 2 korona 50 fill. — Egyes száma ára 10 fill.

Vezetős szerkesztő:

Bánikovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-ter. 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásán szívesen.

SZEMLE

Megtörtént a nagy nemzeti kölcsön összehozása. Igazi lelkesedés és magasztos felbuzdulás mutatott, hogy a nemzet minden tagját áthatotta a nehézségek napokban a kötelességérzet. S nekem mégis úgy tünik tel, hogy legtöbb megint a szegény ember adott. Ezek is elhozták a filléreiket. Így gondolkozunk, ha már a mi vérünk harcol a harcmezőn, a pénzünk se hiányozzék a nemzet mentés munkájából. Példát vehetnek róluk sokan, akik még mindig fukarkodva mérk a hazafiság adóját. Mert ma nem jelszó többé a hazafiság, hanem tett. Most látszik meg, ki igaz magyar, ki maradtoka a dicső ösöknek. S ma nap erre a legjobb példát a föld népe adja. Pénzével és vérével áldozik a haza oltárán s így teljes áldozatkészségének öszinte megmutatásával írja be nevét örök időkre a nemzet történetébe. Jelen idők dicső történetében egykoron ennek a ténynek kell a legnagyobb elismerést megadni!

Használjunk hadisegély bélyeget!

Sóhajtás.

Elszáradt a réten már minden fűszál,
Szerle a mezőn is türes tarló áll:
Szomorú lett minden-minden ami él,
A lombtalan fákkal őszi szél beszél.

Oh mily másként volt ez az év tavaszán,
Mikor elmerengtünk a madár dalán,
Mikor a fűszálon harmat csillogott
S a csacska kis csermely tigan csobogott!

Szívünk mennyi rózsás reményvel tele
Nézett a dús, gazdag nyárnak elebe,
S Uram, milyen kevés örömet hozott,
Miért a munkás kéz annyit fáradozott!

Amiként a fűszál s a fák levele
Elpusztult, hullt tenger ember is vele,
Vak szenvedély s szennyes indulat
Határt nem ismerve milliókat arat.

A hadi kölcsön és a közgazdaság.

Nagyszerű felbuzdulás közpette folytak a jegyzések a hadi kölcsönre. Magyarország a pénzügyi készütségek terén éppen olyan szívósnak, áldozatkésznek és teljesítőképességnek bizonyult, mint a katonai operációkban. Az eddigi eredményekből bizonyos, hogy a kvóta-arányt a kölcsönjegyzésben is elérjük és ezzel a monarchián belül kivettük a pénzügyi áldozatokból is a reánk eső részt vagy ennél is többet. Amiként a harctéren a mi véreink tönnek ki legjobban vitézségükkel, halálmevetésükkel és a katonai erények teljességével, azonképpen a háború költségeinek előteremtésében sem maradtunk hátra. És ez a tény nemcsak az ország közérzletének, komolyságának és áldozatkészségének állít ki fényes bizonyítványt, hanem az egész világ előtt demonstrálja, hogy gazdasági erőnk, pénzügyi felkészültségünk is egy-

sorba emel szövetségünkkel, hogy Magyarország a világháborúban számottevő fel és anyagi erőforrások nagyságánál és bőségénél fogva is. Azok, akik bennünket vállaltak, mint gazdaságilag gyenge országot kezelték, most meggyőződhetnek arról, hogy ez az ország egyáltalán nem gyengébb és kisebb a gazdasági erőifejtésben, mint a katonai erényekben. Ez a tanulság ne menjen majd feledésbe a háború után sem, amikor arról lesz szó, hogy az ország gazdasági fejlődését miként alapozzuk meg és milyen mértéke a gazdasági jogoknak és érvényesülésnek illesse meg Magyarországot.

A nemzeti kölcsön most már biztosított nagy sikerének igen lényeges eredményei lesznek nemcsak a háború pénzügyi szempontjából, hanem általában az ország gazdasági helyzetére és boldogulására nevezte is. Némcsak azért, mert a befolyt nagy tőkék a hadsereg szükségleteinek ellátásával ismét visszafolytak az ország termelő körébe, a mezőgazdasághoz, az iparhoz és a kereset-

Szerle vértől ázott a föld minden felé,
Millió sóhajtás száll fel az Ur elé:
Vajjon mikor hallgat el az agyuk szava
S mikor térhet a még élő millió haza?

Királyok Királya ki fent ül: az Égben,
Szánakozz immár a szegény magyar népen,
Szártsd fel az iltthon maradtak könnyeit,
Eléged meg árva néped szenvedését!

Küldj új tavaszt majdan a zord, hideg tévre
S ne hagyj felébredniünk több ily rideg
Hanem hagyj feledniünk mind e sok
S legyen boldog végre, szegény magyar

BANEKOVICH JÁNOS.

Hogyan akarta Franciaország Belgiumot megszerezni.

Német lapokban néhány sor utalás történt nemrég, amikor a német csapatok Belgiumba behatoltak, hogy a francia tiltakozás már csak azért sem vehető figyelembe, mert e tiltakozással a franciák egy régi, evők-n át tolvartott perfiditójukat akarják jobban elleplezni. Ők, akik a nemzetközi joghoz apellálva tiltakoznak a németeknek Belgiumba való benyomulása ellen, hosszú időkön aspiráltak — Belgiumra: jegyzetük meg ezek a lapok s röviden hozták tetűk, hogy erre vonatkozóan egy rendkívül fontos történelmi okmány fekszik a németek egyik archívumában.

Ez az okmány nem csupán az egész világot, de a monarchiát is elsősorban érdekli. Igen értékes és letagadhatatlan történelmi dokumentuma annak a perfidianak, amellyel Franciaország a monarchiát — még akkor is, amikor látszólag pártjárta állott — a felföldön ki akarta játszani.

Kapzsiság, területhódítás, a helyzeteknek legimmoralisabb módon való kihasználása, fenyegetés, kérés és kérés és végül meghunyászkodás háttérre ez a nevezetes dokumentum.

Osram dróflámpa

75%-os árammegtakarítás
Ragyogó, fehér fényvelés

delmhez és ezzel keresethez juttatják a vállalkozást és munkához az itthon maradt népességet, hanem még ezen túlmenően a gátlástalan fogja az ország közgazdaságát azáltal, hogy a kormányzat a rendelkezésére bocsátott nagy pénzüsszegekből képes lesz egybét, nem szorosan vett katonai célú beruházásokra és munkálatok elvégzésére. Az államvasutak karban tartása és beállott hiányainak pótlása a háború alatt sem szűnhet, vasuti kocsik készítése, mozdonyok gyártása, pályatestek építése, állomások ki-fejlesztése, mind nagyarányú beruházó tevékenység lesz szükségessé, amelynek folytatása tisztára az állam pénzkészleteitől függ.

De az állam nagyarányú egyéb építkezéseket is végeztet és más köz munkákat teljesített, feltéve, hogy a rendelkezésre álló pénzkészlet ezt megengedi. Hogy a háborúban a hadi célú a legelső, legsürgősebb, az természetes és éppen olyan természetes, hogy az állam gondoskodásának tárgyát elsősorban a hadsereg szükségleteinek és általában a háború finanszírozásának biztosítása képezi. De nem kevésbé igaz az, hogy a háború alatt sem szűnhetik meg az állam gondoskodása az ország gazdasági szükségleteiről, mert hiszen az erős gazdasági szervezet az a forrás, amelyből a kincstár a háború pénzügyi fedezetét előteremti és e forrás bedugulása

Az 1866-iki porosz-osztrák háború kitörése előtt Franciaország valóságban ráveti magát, hogy Poroszország barátságát minden irányban biztosítsa. Napoleon rokonai, számos politikai burgúrok azon, hogy létrejöjjen a porosz-francia szövetség. Főt-fát igénynek Poroszországnak, hogy lépjen velük szövetségre, amelynek azonban az árát is kikötik előre: a rajnai Pfalzot, Saanlouist, Luxemburgot, Meizout, a francia Svájc egy részét — természetesen nem egyszerre valamennyit, mert közben egyéb követelések is támadtak. Franciaország úgy számított, hogy ha jókárú tevékenységet tanúsít a porosz-osztrák háborúban, vagy ha szövetségre lép Poroszországgal, könnyű szerrel kielégítheti hódítási vágyát. Akár győz Poroszország, akár nem, (amire titokban számított is) meg volt Franciaországnak a terve. Meg a háború be sem volt fejezve — az előzetes béke létrejöttkor valóság gal rá akarta erősíteni Poroszországra ezt a szövetséget. Benedetti Franciaországnak a berlini udvarnál levő követe, akinek a porosz-francia háború előtt is nagy szerepe volt, mindent Bismarck sarkában volt a minden energiájával rávetette magát, hogy Bismarckkal elfogadjassa azt a szövetséget, amelyet ő és Napoleon már előre megszövegeztek s amelyet Benedetti átnyújtott Bismarcknak.

Eredt ti fogalmazásban maradt meg ez a tervezet okmány, amelyet Bismarck átvett Benedettitől s a jövőre gondolva — akkor már megfogalmazott agyában a Franciaországgal való leszámolás gondolata szépen lezárta a birodalmi archívumban.

Az érdekes okmány bevezetésében elmondja hogy úgy a francia császár, mint a porosz király „szükségessé” tartják a két ország barátságát szorosabba fűzni s ezzel nemcsak a világbéke fenntartását óhajtják biztosítani, hanem olyan kérdésekre is ki kell térniük, amelyek a „jövő viszonyából” adódnak.

Öt pontban foglalja össze Benedetti ezt a szövetség-tervezetet.

egyszersmind a katonai célt is veszélyeztetné. Az élet, a munka, a termelés és a gazdasági tevékenység a háborúban sem állhat meg és nem állana feladata magaslatán az a kormányzat, amely a háborús cél kizárólagossággal tűzné ki programjait. A háborúban egyszer vége lesz, de az országnak azután is élnie kell. A gazdasági élet folytonosságáról gondoskodni, az átmenetet a háború állapotból a normális, békés állapotba állandóan előkészíteni és az ország gazdasági életét olyan színvonalon tartani, amely a legnagyobb erő kifejtésre képes, nem kevésbé feladata — és tegyük hozzá — nem könnyebb feladata — a kormányzatnak, mint maga a háború visele és pénzügyi meg-alapozása. Éppen ezért a közgazdasági tudósok, akik az országok pénzügyi harcokészültségéről értekeznek, e harci készültség eszközei közé sorozzák általában véve az országnak gazdasági teljesítőképességét és erejét.

Nem kételkedünk abban, hogy a mi kormányunk is át van hatva ennek az igazságoknak a tudatától és hogy élni fog a neki nyújtott eszközökkel, az ország gazdasági szervezetének kiépítése érdekében.

— **Millión jegyzés a hadikölcsönre**
Értesülésünk szerint a Franck Henrik fia cég az új hadikölcsönből egy millió koronát jegyzett.

— **Elő pontban Franciaország előismeri**
Az Ausztria ellen vívott háború következményeit s hozzájárulását adja az észak-német Bund tervéhez Poroszország részéről.

A második pontban Poroszország megígéri Franciaországnak a Luxemburg megszerzését s e célból a porosz király tárgyalásokat fog folytatni a holland királlyal, akit Franciaország majd pénzbeli kárpótól.

A harmadik pontban kijelenti, hogy az észak-német Bundnak a déli német államokkal való föderációját nem ellenzi, de Ausztria nem léphet be a Bundba

A negyedik pont, amelyben Belgium megszerzéséről van szó, így hangzik:

— A porosz király Ő Főlsége a maga részéről, abban az esetben, ha a francia császár Ő Főlsége indítatva érezné magát — a körülmények folytán — csapást Belgiumba bevonnatni, vagy azt meghódítani, fegyverrel támogatva Franciaországot, szárazföldi, valamint tengeri erőivel megtámadja azt a hatalmat, amely neki (Franciaországnak) ez esetben háborút üzenne.

Az ötödik pont a kölcsönös offenzív és a fenntartó szövetség teljesítésére vonatkozik.

Külön kommentárral kitessíteni nem kell ezt a történelmi dokumentumot.

Bismarck átlátott a szitán s elvette a prezentál francia szándék Hába sürgette Benedetti, Bismarck halgatott, de aztán rövidesen megadta a választ:

Poroszország későni a szövetséget. Egy négyszögletű német földet sem enged át Franciaországnak s ha Napoleon ez ellen eszelkedni akar, felviszi a harcot végül kijelentette: ha Franciaország fenyegeti, békét kit Ausztriával s ezzel együtt mintegy egy millió emberrel megtámadja Franciaországot és elveszi tőle Elzászt.

Erre őt év múlva került a sor.

HIREK.

Pártoljuk a Vöröskezszt egyletet! Ne adjunk alkoholt katonáinknak!

— **Deák Péter a harcra vonul**
Városunk tisztviselőinek sora uszról-napról ritkul, egymásután szölitják őket a harcra. Mint ujabban értesültünk városunk rendőrőrkapitányát is, elhaladott kora dacára hadba szölitőtták, kit bizonyára fiatal erővel fogja megállni helyét.

— **Nagykenisa a hadi kölcsönre**, mint örömmel értesültünk 4 és fél millió koronát jegyzett elő, ami valóban dicsegetes városunkra nézve. Nehogy azonban a még jegyezni szándékozók elkeseredjenek, értesítésünk szerint tudal adjuk, hogy jegyzéseket a postakarakékpénztár még mindig elfogad.

— **A Deák Ferenc tanulmányi ösztöndíj**
A beérkezett pályázatú kérvények elbírálása folytán Keszi István zalaegerszei illetőségű orvos növendékének ítéltetett oda. Az ösztöndíj alapja 28130 K. 59 f., melynek kamatát nevezett növendék az 1914—15. tanévtől kezdődőleg élvezi.

— **Mihály község a hadikölcsönre**. Lehetetlen, hogy meg ne dicsedjünk a szomszédos kis Mihály község hazafias felzúdulását, melynek lakossága Nagy Virgil ottani derék plebános s Csányi János aljegyző nemes buzgólkodása folytán a hadi kölcsönre 67000 koronát jegyzett. Gratulálunk a kis községnek s derék vezetőinek.

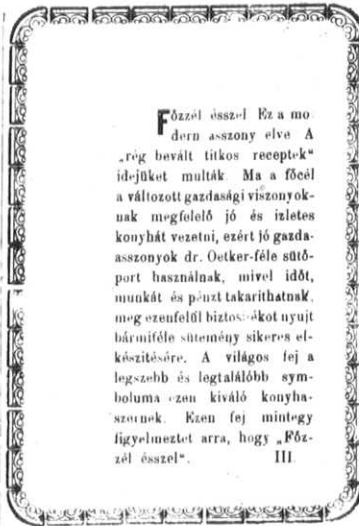
— **A nagykanizsai ír hűközség** folyó hó 29-én, vasárnap délután 1/4 órakor a hűközség tanácsértevényen reudens közgyűlést tart a következő tárgyszorossal: I. Az 1915. évi költségvetés megállapítása. II. Esetleges indítványok.

— **Olcsó lovak a mező gazdáknak**
A földmivélségi kormány rendelete alapján az alispán körrendeletet bocsátott ki az összes községi és községi községi, előjáróságokhoz, hogy azonnal értesítsék a vármezei gazdáköntségét arról a nagy előnyről és kedvezményről, melyet a kormány a mezőgazdákra nyújt. Az anyalovak és munkás loányok pótlása céljából az országos lókorházakból tevénytésre alkalmas anyalovakat a 100 korona általán és időközi takarmányozási és szállítási költségek felebében később megállapítandó 20-30 korona közötti kiadás megtérítése mellett s a használati lovakat jelentkező szentel megállapítandó becserben az erre felteköz és megbizhatóság ismert gazdák, illetőleg tenyésztők részére a földmivélségi kormány átengedi. Továbbá a hadicölökta besorozott, de utóbb veshetnek bizonyult anyalovak megbizható tenyésztők közt kiosztanak és pedig azzal a feltétellel, hogy az illető, aki ilyen lovat átvész az ellés után hat hónap mulva tartozik az anyalovát visszaadni, az esköt azonban megtartja ingyen. A községi jegyzők az alispán körrendeletét kihirdetik a községben és a jelentkező gazdákat összejírják, hogy így tájékoztatni lehessen a földmivélségi kormányt azoknak a számról, akik tenyésztésre 100 koronás lovakat, vagy pedig használati lovakat igényelnek. Ezzel a gazdák igen kedvező lehetnek jutnak. A lovakat a kincstár megvette 300-1000 koronánál párolunk s most visszajár 200 koronánál. Mindössze az a különbség, hogy ezek az olcsó kincstári lovak tesztázott, fáradt, sorány lovak.

A KIS ÉRDEKES.

Ezzel a címmel egy új képes hetilap kerekedik a művelt magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összeszorgolva, teljes — mint címe is őszintén jelzi — Az Érdekes Újságot kívánja kiegészíteni, annak akar az események (törvények, hírek, rendes heti második kiadás lenni. A rendkívüli idők, rendkívüli feladatokat ró, ak a kötelességüket felismerő képes hetilapokra is. A világ-háború nagy eseményei egymásra torlódnak s egy hetenkint csak egyszer megjelenő, bármilyen gazdag és tartalmas, képes újság ezekben az időkben nem elégítheti ki a művelt közönség jogos érdeklődését. Az Érdekes Újság, melyet a különböző hatereteken nemcsak kiküldött fotóriporterai képviselnek, hanem szenzáció-nál szenzáció-sabb felvételekkel keresnek fel maguk a harcoló katonák is, nem egyszer fájó szívvel volt kénytelen lemondani igazán érdekes képek közléséről, mert az újság terjedelmének természetes korlátai vannak és minden, ami érdekes, nem szorítható bele a lap egyetlen számába. Pedig az aktualitás parancsolná, hogy az ilyen képek gyorsan jelenjenek meg. Ezeknek közlésével nem lehet a közönséget egy hétig várakoztatni. Ebből a kényserhelyzetből nőtt ki „A Kis Érdekes” gondolata. Címével hozzáilleszkedik Az Érdekes Újsághoz, mely gazdag heti tartalmát szenzációsán fogja kiegészíteni. De külön címmel jelenik meg azért, mert önmagában is teljes, egész és különálló képes hetilap. „A Kis Érdekes” hetenkint második kiadást fog jelenteni. Az Érdekes Újság olvasóinak gazdag tartalmával és aktualitásával pedig olvasó és művészetesen szép krónikáját fogja nyújtani a világ-eseményeknek, melyek sohasem voltak érdekesebbek és idegfejtőbbek, mint a mai időkben. „A Kis Érdekes” teljesen önálló, független, képes lap, cikkei és képei teljesen függetlenek. Az Érdekes Újság tartalmától. Ugyanaz a cikk és ugyanaz a kép sohasem fog jönni mind a két lapban. Nem emlékeztetni fog egymásra a két lap, h-nem kiegészíti egymást. A Kis Érdekes minden hét csütörtökön jelenik meg és egész terjedelmében azzal a mélynyomással készül, mely az Érdekes Újságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határain túl is. „A Kis Érdekes” előfizetési ára negyedévre 1 kor. 80 fill., fél évre 3 kor. 60 fill. Egyes példányának ára 14 fillér.

Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a művelt magyar közönség az új képes hetilapot úgyis, mint a szenzációs világesemények új művészi és esztétikus krónikáját és úgyis, mint Az Érdekes Újság szolgálatkészségének és az idők parancsához való alkalmazkodásának újabb bizonyítékát, ugyanolyan szeretettel fogja kezébe fogadni, mint ahogyan páratlan sikerre vezette Az Érdekes Újságot is. „A Kis Érdekes” kiadóhivatala V., Vilmos eszár-ut 78. sz. alatt.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatórium- és vizgyógyintézet
felnttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
sénylőnsainkat. Az élelmség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közöly” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről,
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közöly”-
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lenzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

Suchard

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN”- cigaretta papírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák. — 150 szoba, 5 koragtól kezdődőleg. — Elsőrendű éttermek és kávéház, estánként magas színvonalu hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfuttatási árak: Egyszeri ára 10 korona, félve 5 korona, Negyedévi 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Bánkovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásába szerint.

Spekuláció és drágaság.

— A fogyasztók védelme. —

Ha valaki könnyelmű gavallériával fizeti ki a betervezett számlákat, azt szokták mondani: fizet, mint a katonatiszt. Ez a mondás valószínűleg valamelyik előző háborúnak idején lett szállóigévé, mikor a katonai kincstárnak szintén dolga akadt olyan jó szímatu spekulánsokkal, a kik az előre és olcsón összevásárolt élelmiszereket rakatára gyűjtötték, mert tudták, hogy azt ugyanis kénytelen lesz tőlük majd a katonai kincstár drágán megvenni. A hadsereg valóban ez is fizet, mert kényszerhelyzetben van. Ez a kényszerhelyzet azonban áll, hogy az élelmiszerek jelentékeny része néhány élelmes spekuláns birtokába jutott, a kik úgy diktálják most az eladás árát, vonatkozó napi parancsokat, akárokas Hötzendorfi Konrád a hadvezéri rendeleteket.

Ezeket a közéletmezési komitácókat

meg kell rendszabályozni; erősen és gyorosan, de mielőbb, mert a szerény jövedelmű polgári fogyasztók hovatovább koplalni fognak miattuk, miután közvetve ők az okai az élelmiszer árak iszonyú drágulásának. A spekuláció Budapesten valószínűleg élelmiszertörszöket teremtett s ezek kényuralmát nyögi most a polgári fogyasztók seregé. Ha ezek hatalmának további terjeszkedését valamiképpen meg nem akadályozzák, nagyon rövid idő múlva csak a milliomosok szakácsnői fognak az élelmiszer piacokon, mint vevők szerepelhetni.

Az élelmiszer-törszök hadállása ellen kellene tehát az illetékeseknek, a polgárság védelmére merész offenzívát kezdeni s nemcsak a kenyértermények árhatárát kellene megállapítani, hanem sok más oly élelmiszert is, a melyek most a liszt és kenyér drágasága mellett a táplálkozás terén nagy szerepet játszanak. S ha a katonai kincstár rekvirál vagonát és marháit, akkor szerencsésültehetnek bevásárlói a törszök raktárait

is s elvihetnek a megállapítandó maximális áron a szabad forgalomtól elvont felhalmozott árukészleteket. Ha a spekuláció észreveszi, hogy a számítás esődöt mondott, mert a katonai kincstár nem azt az árat fizeti, a melyet ők, telhetetlenségük által vezéreltetve diktálnak, hanem csak a méltányosan megszabott maximális árakat, mindjárt kedvezőbb lenne a polgári fogyasztók helyzete is, mert a felhalmozott élelmiszerek tulajdonosai nem várnák be a katonai bizottság megtisztelő látogatását, hanem iparkodnának készletükön tudni s így aztán nemcsak kereslet volna, hanem — kínálat is. Erről addig beszélni sem lehet, míg a katonai kincstár egyes élelmickekért horribilis árat kénytelen fizetni.

Nemcsak a kenyértermény árának emelkedését kell tehát lehetetlenné tenni, hanem egyéb élelmickekét is a végét kell vetni a hadsereg kizsákmányolásának. A katonák a polgárság vagyonából fizetnek s a háború hatalmas számláját is a polgárságnak kell

Kronikás apróságok az 1870—71-iki német-francia háborúhól.

A most folyó világháború alkalmából — melynek során többek közt a régi ellenségek: a német és francia is szemben állnak egymással — nem lesz érdektelen az 1870—71-ben lefolyt ugy német-francia háborúnak némely mozzanatairól, epizódjairól megemlékezni, egykoru újságok nyomán közölve egy s más apróságot melyek közt több adomazszerű tréfa is van, de melyek mind érdekesen illusztrálják azt a nagy mérközést s az azt kísérő közhangulatot s jó jel emésztől szolgálunk a háború egyik másik szereplőjének.

— Vilmos porosz király — a háború kitérését megelőzőleg — az emsi fűdében tartózkodott s július 15-én este érkezett vissza Berlinbe. „Fogadtatása — írja egy akkori riporter — a leglelkesebb volt. Az időhözjáról ropant tömeg gyűlt össze s egyetlen „hurrah” és „hoch” kiáltások kísérték kocsiját, melyben a trónörökösrel együtt foglalt helyet. A tömeg a királyi palotáig mindgyere növekedett s mikor a

kocsi odért, a nemzeti himnusz dallamát hangoztatták. A király elégült arccal lépett ki kocsijából s így szólt a közöleben állókhoz: „Fiam, ha ez így marad, nem vernek meg bennünket.”

Nos hát — ugy maradt s a lelkesedést a német legyverek hatalmas diadala koronázta.

— A poroszok nagy királya egy minisztertanácsban — a hol a készülő háború esélyeit latolgatták — egy akkori beszámoló szerint állítólag így szólt a mindenható miniszterelnökhöz, gróf Bismarck-hoz: „Bármit legyen, ez a háború tömérdek költségbe fog kerülni.” Talán nem többé — válaszul Bismarck csak két Napoleomba.

— Bismarckról pedig a Figaro — a franciák régi elmeséjé ujsága — csinált egy, a nagy miniszterre nézve világért sem sértő, sőt inkább nagyon is biztató viccet, egyben borsót törve a hazájabeli államférfiak orra alá

„A franciák — mondja a Figaro — azért viselnek háborút, hogy Bismarckot elfogják s aztán kényszerítsék, hogy francia államszolgálatba lépjen.

Akkor aztán — elmeuckedik tovább a galus újság — lesz legalább egy államférfi a kabinetben!”

— Egy berlini műkereskedés, melytől egy párisi képművész a porosz tábornokok fényképének megküldését kérte, — erős burkus önérettel ezt a választ adta: „Tábornokainkról ma olatok már utasulnak hanem majd elküldjük őket Párisba — eredetiben.”

— Leboeuf Édmond tábornagy, hadügyminiszter, — ki a háborúban egy dsrabig a francia vezérkar főnöke volt s ki kellemtelen neve ellenére (Leboeuf — az ökör) mint igen eszes ember volt ismeretes s kit Franciaország legjobb tüzérségi tábornokának tartottak — a katonáknál nem szokatlan módon (s talán nem is indokolatlanul) bizalmatlansággal viselkedett a hírlapírókhoz iránt — kurta pórázra fogtak őket. Mikor aztán a tudósítók panaszkodtak, hogy a maréchal nem engedi meg nekik a hadseregbe vonatkozó hírek közlését, Leboeuf így szólt: „Jól van hát! Megengedem, ha kötelezik magukat, hogy mind csak hamis híreket iruk!”

½ Watt- Osram-Lámpa

Új villamos fényforrás

600 tól 1000 gyertyafényig, belső és külső világításra. Pótolja az ilyámpát! Séréncere minős! Egyszerű és olcsó szerelés!

majd kiegyenlíteni, ennél fogva joggal kívánhatunk védőrendszabályt azok ellen, a kik a hadsereg nagy élelmiszerkeresletét ki szeretnék aknázni. Ha ez a kívánság nem teljesülne, a polgárság duplán járulna hozzá a háború költségeinek megfizetéséhez. Most, a háború folyamán, mikor a katonai szállítások spekulánsai által fejlesztett mesterséges drágaságot végig szenvedik, aztán pedig a háború után, mikor az állami beszerzések számláit kell majd kifizetni.

A távoli hőmezőkön hős katonáink drága vére folyik, Legyen idehaza bátorságunk eret vagni azokon a katonai szállítókon, a kiknek a vérmessége az ország gazdasági teherbírásnak megbénulását okozhatja. Mialatt katonáink az északi medvét szorongatják, nekünk a drágaság cakumpakját hordozó itthonmaradtoknak, legyen bátorságunk a spekuláció rókaival többé magunk elé nem bocsát. E híradás ugyancsak megbélyegzi a katonai elemezési ügyekért rajongó — és bizonyára önzetlen — közbenjárókat és sokat elárla a kulisszák titkaiból. A katonai kincstár még azt is elhatározhatja, hogy az élelmiszer beszerző bizottságokat kiegészíteti szakértő, elfogulatlan, független és az üzleti téren otthonos gaz-

dákkal, iparosokkal és kereskedőkkel, a kik jobban ismerik az üzleti élet szövevényét.

Itt említjük meg, hogy a Magyar Gazdaszövetség igazgatóválasztmányja legutóbbi gyűlésén hozott határozatából kifolyóan sűrűs felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez a gabona, a liszt és más fontosabb élelmiszerek legdrágább árának mielőbbi megállapítása érdekében. A szövetség mint elsősorban a kisebb mezőgazdák érdekképviselete, nem csupán a hadviselés és a nemzet közéletlézése, de hagyományos erkölcsi felfogásából kifolyóan is kötelességének tartja a kereskedelmi kormányt a jogosulatlan nyeresékeskedés további lehetőségének korlátozására felkérni, hangoztatja a szövetség felterjesztésében, hogy a gabonára korlátozása a lisztárak hatósági megállapítása nélkül nem fogja a közéletlézés legfontosabb cikkét, a kenyert, előszobrá tenni s e tekintetben utal arra, hogy a gabona- és lisztárak közötti különbségben az árdifferencia nálunk sokkal nagyobb, mint a német birodalomban. A fogyasztók széles rétegével szemben a liszt árának drágulása sokkal közvetlenebbül érezhető, mint a földolgozatlan gabonáé, ugy annyira, hogy nem alaptalan az a nézet, a mely szerint a lisztár hatósági megállapítása már magában véve is előidezné a gabona maximális árának megkötését.

A Gazdaszövetség azonban, nehogy

állásponjtját felreértsek, nemcsak a liszt, de mindennemű gabona, sőt ezen túlmenően a közfogyasztásra fontosabb élelmiszerek árának hatósági sűrűs megállapítását is kéri, mert ezekben a történelmi nagy időkben méltánytalannak tartja, hogy a közös szükséglet akár a termelő, akár a földolgozó, akár pedig a forgalombahozással foglalkozó, az ország közönségének rovására kihasználja. A felterjesztést a szövetség pártolás végett megküldte a földművelésügyi miniszternek is.

H I R E K.

Temetés a külföldön.

Kiviszik a bakát,
Ki a temetőbe,
Hol az anyja? Hol az apja.
Hol a szeretője?
Messez vannak, messze
Ott a magyar földön,
Szegény bakát megsiralni
Nincsen a ki jöjjön.
Egy kíséri csak ki,
Szakaszának tisztje,
Jöcsántából megy utána.
Nem volna a tiszte.
Hozzá álltam én is,
Kikisértük ketten,
Szegény, szegény magyar fiam,
De szívesen tettem!
Kint a koporsóra
Hideg földet hánynak,
Idegen föld, oly hideg föld
Nem dobom utánad,
„Megmondom majd otthon
A szülő anyádnak,
Nem volt az az utolsó szó,
Mely ajkadon támadt.
Megmondom majd otthon,
A te réu apádnak,
Tiszta volt a szíved, lelked,
Ne sirjon utádnak.
Megmondom majd otthon
A te szeretődnek,
Hogy egy könyv volt szemed alatt
S avval sirba lönek.“
Föltartam e szokat
Egy darabka fára,
Szegény magyar katonánál
Sirja mellett állva:
Megcsókoltam aztán
S bedobtam a sirba,
Jobban nyugszik ő ez alatt,
Magyarul van írva.

Zichy Géza.

— Bazaine tábornok hidegvérének jellemzésére szolgál az a krónikás feljegyzés.

Puebla előtt állottak, hol a franciák oly súlyos veszteségeket szenvedtek. Az ellenséges golyók a tábornagy sátra előtt eső módjára hullottak, de ő legkisebb figyelmet sem fordított azokra, hanem munkáját nyugodtan folytatta cigarettáit készítette. Parancsot akaráv osztani, vezi csak észre, hogy tisztjái — egynek kivételével — mind elesetek s ez az egy is súlyosan megsebesült. „Ma — mondá a tábornagy — úgy látszik halottak végzik a szolgálatot.“ Aztán a sobesült tisztjához fordult: „Menjen csak kerem a köldjőn embereket.“ Ekkor ismét munkájához ül, de a cigarettáit egy pillanatra sem vette ki szájából.

— A wörthi csatában történt.

Mac-Mahon tábornok támadásra küldött egy dragonyos ezredet. Az ezred parancsnoka — látva a helyzetet — megjegyezte: „Hisz ez bizonyos halál!“ „Tudom — felelt Mac-Mahon — öleljen meg!“ — S az ezred báhozás nélkül rohant neki — a halálnak.

*

Grammont herceg karját a wörthi csatában egy golyó összezúzta. Műtétet kellett rajta végrehozni s az orvos chloroformot használt a sebesült elaltatására. Egy tábori felkész. szintén jelen volt a műtétnél s ócsárolni kezdé Simpson, a chloroform feltalálóját, mivel — mint mondá — Isten elleni vétség érezhetetlenül tenni a fájdalomt, miután az Isten büntetésül róta azt reánk. „És mit mond ön — szólott a herceg, beszívva a bódítószert — ha bebizonyítom, hogy maga az Ur isten használta először ezt az eljárást?“ Num olvasta a bibliában, hogy az Ur, mi-lőtt Adám oldalbordaáját kivette volna, mely álmot bocsátott szemreire?“

E szavak után a herceg elveszté eszméletét.

— Egy porosz haditudósító a gorzei csatáról szóló tudósításában ezeket írta:

„Miután Metznel — bár 16,000 főnyi veszteséggel — a német hadsereg megállította Bazaine tábornok öt had-stének csatlakozását a chalonai sereggel, Moltke így szól a királyhoz: Ha még sikerül Bazaine tizenkét óráig Metzben feltartóztatni, hogy csapataink a Moselparton nyugtalanság nélkül találják s a fontat elfoglalják: akkor jöt állok segítségünk fényes győzelméről.“ Ekképp a győzelem katonáink lábában rejlik — jegyzi meg mosolygva a király. — No de nem válnak terveink szegényerő — folytatá — hanem, ha Isten akarja, megmutatjuk, hogy fejlet, szívvel, bátorsággal előjárunk s a hol ezek vannak, ott kell lenniök a lábunknak is.“

Másnap negy órakor keltettek fel a katonák s kilencor egy deszázszáz támadta meg a franciák két hadtestét. Ezek ki akarták volna kerülni a csatát aznap a visszahúzódtak, — de mégis el kellett fogadniök a közdelmet. Roppant viaskolás tőrlődött ki; a golyószóró hatalmas dolgozott s omlott a porosz gránát is. A német közép ingadozni kezdett már, mi-mi-lőtt a király fellelkesíté a katonákat, mondván: „Utánam, gyermekeim, — majd megmutatom én az utat az ellenségnek!“ Gróf Bismarck is mellette lovagolt. A magaslatokat elfoglalván a németek: kezdtek a franciák visszavonulni Metz felé, nem előzöt-taire az ellenségtől. Tizenkétezer halott és sebesült fódte a csatátért Moltke így szól a királyhoz: „Felség, a győzelem a mának. A francia seregeknek a földhöz kell kinödniök ha még győzni akarnak.“

A KIS ÉRDEKES.

Ezzel a címmel egy új képes hetilap közreadik a művelt magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összefoglaló hetilap, de — mint címe is ösztönöz jelzi — Az Érdekes Újságot kívánja kiegészíteni, annak akar az események torlódásával igazolt, rendes heti második kiadás lenni. A rendkívüli idők rendkívüli feladatokat róva a kötelességeket felismerő képes hetilapokra is. A világ-háború nagy eseményei egymásra torlódva s egy hetenkint csak egyszer megjelenő bármilyen gazdag és tartalmas, képes újság ezekben az időkben nem elégítheti ki a művelt közönség jogos érdeklődését. Az Érdekes Újság, melyet a különböző haretereken nemcsak kiküldött fotóriporterei képviselnek, hanem szentációnál szentációnál felvételével keresnek fel maguk a harcok katonái is, nem egyszer fájó szívvel volt könnytelen lemondani igazán érdekes képek közléséről mert az újság terjedelmének természetes korlátai vannak és minden, ami érdekes, nem szűrhető bele a lap egyetlen számába. Pedig az aktuális parancsolná, hogy az ilyen képek gyorsan jelenjenek meg. Ezeknek közlésével nem lehet a közönséget egy hétig várakoztatni. Ebből a kényserhelyzetből nőtt ki „A Kis Érdekes” gondolata. Címével hozzáilleszkedik Az Érdekes Újsághoz, mely gazdag heti tartalmát szentációnál fogja kiegészíteni. De külön címmel jelenik meg azért, mert önmagában is teljes, egész és különböző képes hetilap „A Kis Érdekes” hetenkint második kiadását fog jelenteni. Az Érdekes Újság olvasóinak gazdag tartalmával és aktualitásával pedig olesó és mélyrehatóan szép krónikáját fogja nyújtani a világ-eseményeknek, melyek sohasem voltak érdekesebbek és idegesítőbbek, mint a mai időkben. „A Kis Érdekes” teljesen önálló, független, képes lap, cikkei és képei teljesen függetlenek. Az Érdekes Újság tartalmától. Ugyanaz a cikk és ugyanaz a kép sohasem fog jönni mind a két lapban. Nem emlékeztetni fog egymásra a két lap, hanem kiegészíti egymást. A Kis Érdekes minden hét esütörtökön jelenik meg és egész terjedelmében szal a mélynyomással készül, mely az Érdekes Újságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határain túl is. „A Kis Érdekes” előfizetési ára negyedévre 1 kor 80 fill., fél évre 3 kor. 60 fill. Egyes példányának ára 14 fill.

Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a művelt magyar közönség az új képes hetilapot úgyis, mint a szentációs világ-események új művészi és olesó krónikását és úgyis mint Az Érdekes Újság szolgálatkészségének és az idők parancsához való alkalmazkodásának újabb bizonyítékát, ugyanolyan szeretettel fogja kegyébe fogadni, mint ahogyan paratlan sikerre vezette Az Érdekes Újságot is. „A Kis Érdekes” kiadóhivatala V. Vilmos eszárút 78. sz. alatt.

MILKA
KITÜNO ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ
Suchard

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

**Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.**

*) E rovat alatt közöltékkért nem vállal felelő-
séget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmiség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vagyuk igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről. —
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ.
vaknak az

ALAMIZSNA!

**Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a kipróbált**

„OTTOMÁN” - cigaretta papírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI UT 43 SZÁM

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák al. — 180 szoba, 5 koronától kezdődőleg. —
Elsőrendű étterem és kárház, esténként magas színvonalú hangverseny.